

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (751) • BIRŽELIS — JUNE 11. • 1964 — Donelaičio metai • 15¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Žmogus ir žvėris

Sovietinė literatūra, nuo kurios stengiasi neatsilikti ir okupuotos Lietuvos propagandiniai rašytojai, yra pabrėžiama mintis, kad komunizmas išlaisvins žmogų iš visokios priespaudos, „religinių prietarų“ ir jį išauginės, kad Dievas tapęs nuvainikuotas, o žmogus apvainikuotas. Tokiu „laimėjimu“ didžiuojasi propagandistai ir žada dar didesnę „išlaisvinimą“, kai išnyks praeities atgyvenos. Jeigu laikinuosius sovietų kraštuose dar iki šiol nebuvę pasiekta žmogaus išauštinimo, tai tik dėlto, kad įvairios praeities atgyvenos tebetrukdė ir kad „buržuaziniai nacionalistai“ bei „reakcininkai“ kliudo.

Tai sena giesmelė, kuri buvo įreikiama bolševikinės revoliucijos pradžioje, bet grojama ir dabar. Seniau ja daug kas žavėjosi, bet dabar, po keturių dešimtmečių tikrovės, to skelbtojo žmogaus išlaisvinimo ir jo išauštinimo nematyti. Jį teskelbia tik samdyti propagandistai ir tie, kurie nepajėgia matyti tikrovės, t.y. atskirti laisvę nuo nelaisvės, išauštinimą nuo suniekinimo.

Blaiviai vertinantieji padėti aiškiai matė ir skelbė, kad komunistinėje sistemoje žmogus buvo ne išauštinamas, o priešingai — pažemintas, sutryptas, suniekintas, pavergtas. Į šį realistinį padėties vertinimą komunistai piktai atsikirsdavo, sakydami, kad tai reakcinis, buržuazinis melas, kad komunizmas toks nesąs. Tikintiesiems komunistų žodžiu atrodė, kad jų pusėje tiesa, kad komunizmas — tai nauja sistema, ugdanti „naują žmogų“. Prie tokių prisidėjo ir nevienas mokslo bei minties žmogus, kaip A. Gide, J. P. Sartre ir kt. Ir tai buvo žmonės, kurie patys lankėsi Sov. Sąjungoje ir gavo pamatyti laikinuosius tenykdžio gyvenimo reiškinius. Aprašydami savo išpūdžius, jie nepagalėjo rožinės spalvos ir tuo suklaidino daugelį skaitytojų laisvajame pasaulyje, lygiai kaip dabar klaidina lietuvių apsilankiusieji Lietuvoje.

Visus tuos propagandistus sugėdino patys sovietai, t.y. drašesnieji jų rašytojai. Bene vienas pirmųjų buvo Pasternakas, kurio veikalas „Daktaras Živago“ nelegaliai buvo išleistas Vakaruose. Jis nemeluotai atskleidė bolševikinę tikrovę, kurioje matyti sovietinio žmogaus pažeminimas, suniekinimas ir jo troškimas vėl pasiekti žmogišką lygį. Dar svaresnis liudijimas yra A. Solženitsino „Viena Ivano Denisovičiaus gyvenimo diena“. Autorius šioje knygoje atskleidžia koncentracijos stovyklų gyvenimą Sibire. O juk tūkstančiai ir milijonai yra patyrę tokio gyvenimo. Būdinga tai, kad knyga parašyta sovietinio autoriaus ir paskelbta Maskvos leidyklos. Taigi, patys sovietai pripažino, kad ilgai slėpė nuo laisvojo pasaulio ir tuo nuvainikavo visus propagandistus.

Remiantis pačių sovietų liudijimu, aiškiai matyti, kad komunizmas žmogaus neišauštinio, kad jo skelbiamas „naujas žmogus“ yra ne kas kita kaip „žmogus - bestija“. Šį terminą bene pirmasis įvedė rašytojas Nietzsche, pavadindamas germaniškąjį žmogų „blonde Bestie“ (lotynų k. bestia reiškia gyvulį). Šis pavadinimas dar geriausiai tinka sovietiniam žmogui. Kai pažvelgi į tas nužmoginimo stovyklas, į jų gyvenimą, aiškiai matai siaučiantį žmogų - bestiją, t.y. žvėrį. Kai prisimeni milijonus žmonių, mirusių iš bado, nužudytus, nukankintus, ar dar gali sakyti, kad komunizmas išauštinio žmogų? Kai matai sovietinę armiją, nesąnaują savo ginklais komunistinės idėjas, ar dar gali manyti, kad jos nėra gerovė? Niekaip! Žmogaus - žvėries imperijoj tebevyksta tragiškas žmogaus suniekinimas. Skelbiamas jo išauštinimas, o vyksta — pažeminimas; skelbiamas išlaisvinimas, o vykdoma vergija; vietoje tiesos vyrauja melas, vietoje tikėjimo laisvės — persekiojimas. Tokia tad tikrovė, kurią vis tebedengia propagandinė migla.

Pr. G.

Kas naujo Kanadoje?

Montrealio pasaulinė paroda vadinsis „Expo67“. Parodoje numatoma daug naujų dalykų, kurių dar nėra Niujorke. Gamina keletas robotų, kurie daug nesiskirs nuo žmogaus, bus paleisti vaikščioti minioje, kontroliuojant juos radaru ir, susidūrę su praeiviu, jie net atsiprašys, žinoma, prancūziškai — „Excusez moi“.

Bus demonstruojama vertimų mašina, kur parodos lankytojo angliškai parašytas laiškas tuojau bus išverstas prancūzų kalbon. Bus demonstruojamas automatizinis fabrikas, kur visos medžiagos bus užsakomos be žmogaus. Pagrindinė parodos tema — „Žmogus ir jo pasaulis“ bus padalinta į 4 skyrius: žmogus kūrėjas, žmogus visuomenėje, žmogus atradėjas ir žmogus gamintojas.

Kanados radijo ir televizijos bendrovė CBC, kuri yra valdžios nuosavybė, nori panaikinti visus skelbimus, vadinamus „commercials“. Šiuo metu iš įvairių firmų CBC per metus gauna \$30 milijonų. Panaikinus „sponsorus“, tą sumą turėtų sudėti mokesčių mokėtojai. Nors pasiūlymas yra geras, tačiau vargu ar jis bus prastes dėl finansinės naštos ir įvairių programų iš JAV stočių nefekimo.

Bankrutuojančių biznierių skaičius Kanadoje didėja ir siūloma tam tikslui pakeisti istatymus. Praėjusiais metais Kanadoje bankrutavo 3.700 firmų, kurių bendra skolų suma buvo \$200 mil. Šiuo metu pasiskelbiant bankrotą lengvai galima atsisakyti nuo visų skolų. Skolininkai pasidalina likusį turtą, kiek jo dar yra, o savininkas po

kiek laiko pradeda naują biznį visiškai kitu vardu.

Vaikų mušimu iki sužalojimo susirūpino viešosios gerovės tarnautojai. Ontario provincijoje per paskutinius 2 metus ligoninėm buvo pranešta 216 sunkių sužalojimų, įvykusių tėvams mušant vaikus, ir užregistruota 20 mirimų dėl mušimų. Žinoma, tokių atvejų, kur niekas neužregistruoja ir nežino, gali būti kelerioji daugiau. To nepasitaiko gyvulių pasaulyje.

50 Kanados pramonininkų prieš kūrį laiką išvyko lankyti Sovietų Sąjungos imonių ir po ilgos kelionės grįžo Kanadon. Kas juos nustebinio, kad jie ne tiek buvo vedami, kai įvairius fabrikus, kiek į operą, baletą ir kitus parengimus. Daugumas jų pateko operon pirmą kartą gyvenime.

„Seima Kanadoje“ — tokiu pavadinimu pasirodė 192 psl. knyga, parašyta socialinių mokslų prof. F. Elkin. Knygoje duodama įvairių statistinių duomenų: 27% visų šeimų kas metai keičia adresu, 90% turi televizijos aparatus, 72% — automobilius. Galvosena, kad reikia pirma taupyti ir tik tada pirkti mokant „cash“, yra visiškai pranykusi. Iš visų dirbančių moterų net 47% yra ištekėjusios. Nesąjirandanti duomenų, kad dėl dirbančios motinos nukentėtų šeima ir vaikų auklėjimas. Daugiausia gausių šeimų, gyvenančių iš įvairių šaltinių gaunamų pašalpų, yra anglosaksų kilmės. Žydai turi didžiausią nuosimtį jaunimo, baigiančio augstuosius mokslus ir lankančius įvairias mokyklas. Indėnai, prancūzai ir eskimai sudaro mažiausią nuo-

V. Jurkūnas, lino režynys.

NUOTAIKOS LIETUVOJE

Prieškomunistinės nuotaikos Švedijoje

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

Kremliaus propaganda, kaip praeityje, taip ir dabar, dar mėgina įtikinti, kad Vakarų pasaulio masės esančios daugiau ar mažiau palankios sovietams, tik valdantieji kapitalo sluogsniai tariamai nepaiso liaudies nuotaikų ir vedą aršią antisovietinę politiką. Skandinavijos kraštai Chruščiovo vizito išvakarėse labai aiškiai rodo, jog tiesa yra visai priešinga. Sovietinio režimo žymiausiaji reprezentantą kviečia vyriausybės, tačiau platus visuomenės sluogsniai visuose trijuose skandinavų kraštuose tą kvietimą pasmerkę ir kritiškai vertina.

Estų tautinės tarybos ERN leidinyje, kuris jau platinamas, rašo Švedijos pabaltiečių komiteto pirm. prof. Birger Nerman, Oslo diener „Morgonbladet“ vyr. red. Birger Kildahl, švedų parlamentaras Manne Stahl, žinomas švedų laisvamanis rašyt. Ture Nerman, konservatorių (dešiniųjų) partijos jaunimo pirm. Birger Hagard ir buv. Danijos gynybos ir užs. r. min. Ole Bjoern Kraft.

Prof. Birger Nerman primena pabaltiečių deportacijas, sunkias gyvenimo sąlygas, krikščionių persekiojimą ir pavardėmis sumini eilę vadovaujančiųjų politikų, kuriuos Chruščiovo reprezentuojamas režimas deportavo ar nužudė. Iš lietuvių minimi: Voldelemas, Petrus, Bistras ir Stulginskis (pastariesiems dviejiems buvo lemta iš Rusijos sugrįžti).

„Kai Chruščiovas atvyks Švedijon, — rašo prof. Nerman, — turi būti aiškiai pasakyta, kad jo atstovaujamas režimas mums, švedams, giliai nepatinka. Mes baurime visais totalistinėmis režimais, kokiais vadais jie besivadintų — komunizmu, nacizmu, fašizmu ar dar kitaip. Švedijoje, kaip vakarietiškoje valstybėje, viešpatauja ištatymas ir teise, niekas negali būti deportuotas, kiekvienas turi teisę apsigyventi, kur nori, ir išvykti laisvai iš mūsų krašto“.

Straipsnis baigiamas reikalavimu, kad rusiškąjį Pabaltijo valstybių okupacija būtų švedų laikoma grubiusia mūsų laikų politine priekabdarbe. „Jokio politinio pastovumo Šiaurės Europoje negali būti, jeigu trys mažosios Pabaltijo valstybės neatgaus laisvės, į kurias jos visais atžvilgiais turi teisę“, — rašo prof. B. Nerman.

NORVEGŲ SOLIDARUMAS

Norvegų publicistas B. Kildahl nurodo, kad jo kraštas nėra sužavėtas sovietų diktatoriaus atvykimu. „Išskyrus nedaugelio komunistų, liaudies socialistų ir jų bendrakaivių malonumą, norvegų tauta nusisuka nuo komunizmo ir jo brutalaus priespaudos virš 100 milijonų žmonių Pietų ir Rytų Europos kraštuose ir Pabaltijy, priklausantių tautoms, kurios sukūrė turtingą kultūrinį kultūrinį ir laisvę išvystę augstą civilizaciją“.

Prileisdamas, jog Chruščiovas savo lankymosi metu mėgins pirkti savąjį planą sukurti laisvą nuo atominių ginklų zoną, Kildahl pastebi, jog tokie ginklai tėra tik sovietų pusėje. Todėl tegu jis

verčiau atvyksta mūsų kraštą su planu laisvai nuo diktatūros zona — nuo Pabaltijo iki Juodosios jūros! Tegū jis verčiau pareiškia, kad jis, kaip savo indėlį taikai ir įtampos sumažinimui, atitraukė savo ginkluotąsias pajėgas, savo „ekspertus“ ir savo „patarėjus“ iš pavergtųjų kraštų. Tegū jis verčiau pareiškia, kad sateliniai kraštai atgavo savo apsisprendimo teisę ir kad jis daugiau nereikalauja jam parodyti vyriausybės sąrašus tuose kraštuose ar Suomijoje ir priimti ar atmesti ten išsytas pavardes“.

„Šiaurė yra laisva nuo atominių ginklų zona. Pavergtieji kraštai irgi gali jai priklausyti, bet su ta absolute sąlyga, kad jie pirmiausia pasidarytų laisva nuo diktatūros zona. Viso pasaulio laisvosios tautos reikalauja to iš Nikitos Chruščiovo, to ir nieko daugiau“, — rašo įžymusis norvegų publicistas.

ISKELIMAS SKRIAUDOS PABALTIJUI

Švedų parlamentaras M. Stahl savo pareiškimą pavadino „Prasymu dėl pabaltiečių“. Tai turėtų būti pareiga ir garbės dalykas, — rašo jis, — namie ir prieš pasaulio opiniją atiduoti balsą už Pabaltijo tautų išlaisvinimo viltį. Ramus ir dažnas laisvojo pasaulio pareigų pavergtųjų pabaltiečių atžvilgiu priminimas galėtų būti tais laisais, kurie akmenį praskelia. Dabar tam esąs pats geriausias laikas, kai eilė naujų ir laisvų valstybių susikūrė Afrikoje ir Azijoje. Švedijai arčiausia priminti reizanti kontrastą mūsų pasaulio dalyje, kur daugelis sovietų prispaustų valstybių laikomos vergijoje, kai tuo tarpu užkietėję kolonistai leido savo kolonijų grandinėms nukristi.

Nepavargstantis totalizmo priešas, savo metu nukentėjęs už Hitlerio įžeidimą, rašyt. Ture Nerman pasiūlė atlikti tokį minties eksperimentą. „Prileiskit, kad Hitleris 1940 m. pasiekė savo pergalės taiką... ir su savo sąjungininku Stalinu pasidalino Europą, tik Anglijai pavyko išsaugoti savo laisvę mūsų laikų taikoje“. Švedija tapo vokišku kraštu, švedų patriotai suimami, kankinami, deportuojami, žudomi, švedų kalba pradėta naikinti. Prileiskit toliau, kad Anglija vardan „taikos“ pakvietė Hitlerį vizitui — ko Anglija niekada nebūtų padariusi, tai tik minties eksperimentas. Bet ar būtų tada egzistavę švedai Anglijoje nuolankiai nutylėję savo jausmus augstajam svečiui? Ir ką tuo atveju būtų pasakę apie juos pavergtieji švedai tėvynėje Švedijoje?“

JAUNIMAS IRGI NEPALANKIAI NUSITEIKĖS

Opozicinės dešiniųjų partijos jaunimo vadas B. Hagard priminė, kad prieš 55 metus Švediją aplankiusi carą Nikolajų II protestavo švedų socialdemokratai. Prieš penkerius metus toki vizitą Chruščiovui sukludė smarki opozicijos sukurta viešoji nuomone.

PRIMENAME TORONTO IR APYLINKIŲ LIETUVIAMS, kad išvežimų minėjimas, ruošiamas Baltų Federacijos, šiemet įvyks birželio 15 d., pirmadienį, 8 val. vak., Eatono auditorijoje, College gatvėje.

KIEKVIENO LIETUVIO PAREIGA JAME DALYVAUTI!

Savaitės įvykiai

KALIFORNIJOJE RESPUBLIKONŲ BALSAVIMUOSE, kad ir nedidele dauguma, laimėjo senatorius Goldwateris prieš gubernatorių Rockefellerį. Taigi Kalifornijos visi 86 balsai eina senatoriaus naudai. Atrodo, kad Goldwateris bus respublikonų partijos kandidatas į Amerikos prezidentus. Laimėjęs Kaliforniją, Goldwateris kreipėsi į Rockefellerį siūlydamas jungti jėgas prieš demokratų, t.y. prieš prez. Johnsoną. Gubernatorių dar nesutinka pasiduoti. Sąryšis su Goldwaterio laimėjimu kaskur kyla ir baimės ir panikos. Ypač kelia susirūpinimo jo griežtas antikomunistinis nusistatymas ir jo pažadai panaudoti atominę bombą dabar einančiose kovose.

Mirusio Indijos min. pirm. J. Nehru įpėdiniu išrinktas Lal Bahadur Sastri. Jis min. kabineto narys be portfelio, o Nehru sergant jis ėjo min. pirmininko pareigas. Jis kartu bus ir kongreso partijos pirmininkas. Sastri turi 59 metus. Dauguma Nehru kabineto narių pasilieka tie patys ir naujajame kabinete. Kolkas ūkiškų pasikeitimų nepastebima. Iki šiol pusės visos Indijos gyventojų dienos uždarbis neviršija 10 centų. Ukio pajamos auga labai mažai, o gyventojų skaičius labai smarkiai. Žemės ūkis gamina labai mažus maisto kiekius.

Anglai ne tik prekiauja su Kubos Castro, bet jį ir saugoja. Karališkojo laivyno naikintuvus pereiną savaitę sugavo šešis kubiečius egzilus su dviem amerikiečiais fotografais. Kubiečiai planavo su 25 pėdų ilgio laivu išsiskirti Kuboje ir pradėti veiklą prieš Castro. Jie vežėsi su savim ir amunicijos bei ginklų. Tarpe jų, atrodo, buvo kubiečių sukilėlių vadas Ray Rivero. Dabar jie atiduoti teismui.

Amerikos prez. Johnson, kalbėdamas apie Amerikos karinę galybę, labai aiškiai išdėstė Amerikos pirmenybę prieš visą pasaulį. „Amerika stipresnė už viso pasaulio sudėtą jėgą“, sako jis. „Jos pajėgumas bus panaudotas ne grovimui, bet pasaulio išsaugojimui, ne sunaikinti civilizacijai, bet pabaigti konfliktus“. O kaip su nuolaidomis bolševizmui?

Rusai išreiškė nepasitenkinimą Rumunijai sudariusi sutartį su Amerika ir tuo pačiu pareiškė, kad norą būti ūkiškai autonomiška. Bolševikams yra baimės, kad ir kiti satelitai gali panarėti išslysti iš Maskvos globos. Maskvos padėtis komplikuoja šis tuo, kad užpakaly stovi raudonoji Kinija ir labai spausi neišdrįsta. Tokias pat tendencijas rodo jau ir Vengrija, kuri nori iškasti savitovumo religijos srity. Rumunija taip pat pradeda derybas ir su Prancūzija.

Maskva vėl siaurina vakariečių karo atasė keliones. Karšiškų bolševikų spauda „Raudonoji Žvaigždė“ kaltina Amerikos ir Anglijos karo atasė kaip šnipus, o vyriausybę uždraudė jiems išvažiuoti iš Maskvos 90 dienų.

Prancūzijos prez. De Gaulle šeštadienį priėmė naujai paskirtą raud. Kinijos ambasadorių gen. Huang Chen.

Šiaurės Rodezija, iki šiol buvusi Anglijos kolonija, š.m. spalio 24 d. taps nepriklausoma valstybe ir vadinsis Zambija.

Chruščiovas buvo nepageidaujamas dėl to, kad jis atsakingas už tautųdystę Vengrijoje, reprezentatoriaus režimą, kuris okupavo ir surusino kaimynines Pabaltijo tautas.

O kas pasikeitė po 1959 m.? — klausia tas pats autorius. „Niekas, absoliutiškai niekas. Tiesa, režimas Kremliuje kiek sušvelnintas. Dėl vidaus ir užsienio politikos sunkumų — maitinimo krizė viduje ir santykiai su Kinija — Chruščiovas pasirinko nustatyti politinį barometrą atodrekiniai. Bet argi nužudyti tiegi Vengrijoje vėl prisikėlė? Ar Pabaltijo tautos atgavo savo nepriklausomybę? Ar Rytų Europos kraštai atgavo savo laisvę? Nieko panašaus“.

Jaunasis politikas savo straipsnį užbaigia raginimu nutiekti švedų tautai taip, kad Chruščiovas ir šiemet, kaip 1959 m., dėl per daug šalto švedų klimato nuspręstų sustabdyti savo suplanuo-

Jugoslavijos Tito lankėsi Suomijoje ir darė pastangų pritraukti Suomiją prie savo bloko, į kurį įeina Egiptas ir kitos panašios valstybės. Kaire spalio mėn. šaukiama konferencija, į kurią galbūt ir bus pasiųstas Suomijos atstovas, bet tik kaip stebėtojas. Į bloką įeiti suomiai atsisakė.

Anglijos darbo partijos lyderis ir kartu opozicijos vadas H. Wilson lankėsi Rusijoje ir tarėsi su Gromyko, Chruščiovo ir kt. Jei rudens rinkimuose darbiečiai laimės daugumą, jis bus min. pirm. Rusai Wilsoną priėmė labai iškilmingai.

Raud. Kinijoj lankėsi Sudano valstybės galva gen. I. Abboud. Jis buvo šiltai priimtas ir bankete, suurostam jo garbei, nelaukiant atsilankė ir pats viešpatis Mao, kuris paprastai tokiose priėmimuose nedalyvauja.

Rusijoj labai plačiai veikia privati prekyba, kurią organizuoja įvairūs asmenys, bendradarbiaujant ir valstybinių trestų asmenimis. Dabar buvo teisiama tokia grupė ir nuteista 2 asmeniu sušaudyti, o kiti šeši gavo 6-12 metų kalemjimo.

Pietų Korėjos studentai kelia riaušes prieš savo prezidentą, kuris nori sutvarkyti diplomatinis santykius su Japonija. Valstybės policija studentų nepajėgia nuraminti. Studentų reikalavimas aiškus — turi atsistatydinti prez. Park.

NATO paskyrė vokiečių generalo Ferberį savo strateginio planavimo štabo viršininku.

Prasidėjus rusų-kiniečių nesutikimams jaučiamas atoslaidis Amerikos - Rusijos santykiuose: rusai netrukdo „Amerikos Balso“ radijo, kur dabar laisvai girdimas visoje Rusijoje ir pavergtuose kraštuose (tenka pastebėti, kad „AB“ irgi labai sušvelnino savo pranešimus apie Rusiją); rusų spauda taip aštriai neužsiuola Amerikos, kaip kada duodama ir gana objektyviu pranešimu. Didžiausias karo kurstytojas dabar esąs ne Amerika, bet komunistinė Kinija. Tokias informacijas suteikė kongreso komisijos JA V-bių ambasadorius Kohler.

Šiaurės Rodezija, iki šiol buvusi Anglijos kolonija, š.m. spalio 24 d. taps nepriklausoma valstybe ir vadinsis Zambija.

Chruščiovas buvo nepageidaujamas dėl to, kad jis atsakingas už tautųdystę Vengrijoje, reprezentatoriaus režimą, kuris okupavo ir surusino kaimynines Pabaltijo tautas.

O kas pasikeitė po 1959 m.? — klausia tas pats autorius. „Niekas, absoliutiškai niekas. Tiesa, režimas Kremliuje kiek sušvelnintas. Dėl vidaus ir užsienio politikos sunkumų — maitinimo krizė viduje ir santykiai su Kinija — Chruščiovas pasirinko nustatyti politinį barometrą atodrekiniai. Bet argi nužudyti tiegi Vengrijoje vėl prisikėlė? Ar Pabaltijo tautos atgavo savo nepriklausomybę? Ar Rytų Europos kraštai atgavo savo laisvę? Nieko panašaus“.

Jaunasis politikas savo straipsnį užbaigia raginimu nutiekti švedų tautai taip, kad Chruščiovas ir šiemet, kaip 1959 m., dėl per daug šalto švedų klimato nuspręstų sustabdyti savo suplanuo-

JAV Lietuvių Bendruomenės naujoji krašto taryba

Pagal gautus rinkimų duomenis ir augščiaur nustatyta apygardomis išrinktųjų LB tarybos narių skaičius, išrinktais į IV tarybą skaitomi:

I. (Vakaru) rink. apygardoje — Arbiens-Alė Rūta, Rimtautas Dabšys, Algirdas Avizienis.

II. (Cikagos) rink. apygardoje — Valdas Adamkavičius, Jonas Jasaitis, Petras Kisieliūnas, Leonas Kriauceliūnas, Antanas Razma, Vytautas Vardys, Steponas Bie-

das Vijeikis, Bronius Nainys, Tomas Leonas.

III. (Vidurio) rink. apygardoje — Algirdas Nasvytis, Petras Balčiūnas, Antanas Klimas, Jurgis Jankus, Vladas Pauža.

IV. (Nauj. Anglijos) rink. apygardoje — Petras Vileišis, Balys Matulionis, Ona Ivaškienė, Vilijus Braženas.

V. (Rytų) rink. apygardoje — Vytautas Volertas, Elena Armionienė, Vaclovas Sidzikauskas, Bronius Nemickas, Romas Kezys, Jonas Slepetyš.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

DĖL KO VYKDOME BIRŽELIO MINEJIMUS?

Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės atsiskyrė po pirmojo Pasaulinio karo nuo Rusijos, su Sovietų Sąjunga sudarė taikos ir vėliau nepuolimo ir draugiškumo sutartis, kad būtų visapusiškai užtikrintas jų laisvas bei ramus gyvenimas. Atsistatius ant savo kojų, tu kraštų vyriausybės ir piliečiai darė visą kas galima, išgydyti buvusio karo žaizdams ir pasiekti augščiau išsivysčiusių pasaulio valstybių lygį.

Nei hitlerizmas ir nei komunizmas negalėjo pakeisti, kad jų kaimynystėje egzistavo kelios gerai tvarkomos kuklios nepriklausomos valstybės. Įvairiais pretekstais buvo reikiama pretenzijų į jų kraštus. Vieni šaukė, jog jiems reikia erdvės Europoje, be kurios užslopia, o kiti rėkė, kad jie esą paskirti išganyti pasaulį rusiškio tipo komunizmu. Senoms karo žaizdoms dar neužgyjus, buvo eilama prie naujo karo. Hitleris ir Stalinas, dviejų priešingų režimų eksponentai, 1939 m. rugpjūčio mėn. gale slapta sudarė aną nematytą sutartį pasidalinti Pabaltijį ir kitus Europos kraštus interesų sferomis. Tuo buvo plačiai atidarytos durys naujam karui.

Klasta, melu, grasinimais ir smurtu buvo atplėšti kraštai ir įvedamos svetimos igulos, kurios greitai sugriovė senąją demokratiją tvarką, įvedė krūviną diktatūrą ir atėmė visiems pabaltiečiams per šimtmečius prakaistą laisvą paskutinį gabalą žemės, tuo padarydami gyventojus visiška užbagais.

To dar negana. Reikėjo sulaužyti likusį moralinį bei fizinį atsparumą. 1941 m. birželio mėn. 14-15 d. tūkstančiai lietuvių, latvių bei estų buvo areštuoti ir gyvulių vagonuose deportuoti į

tolimąjį Sibirą. Areštai įvyko naktimis, dideliu žiaurumu ir lietuvių ne tik inteligentus, bet ir darbininkus bei mažažemius.

Masiniai deportavimai vyko Sovietų Sąjungos vyriausybės ir komunistų partijos parengimu. Buvo deportuojami vyrai, moterys bei vaikai, nežinint kurio amžiaus. Seimos buvo išardytos. Išvežtieji buvo patalpinti įvairiose koncentracijos ir darbo stovyklose, net pačios šiaurės tundrose, kur didžiausia dalis, ypač mažaamčiai, jau pirmą žiemą dėl maisto nedeckliaus, šalčio ir ligų mirė, nesulaukdami iš niekur paramos ir pagalbos.

Mes, trys tautos, turime bent vieną kartą per metus susirinkti, susimąstyti ir prisiminti anuos kankinius, kurie baisių agresorių buvo nuvaryti mirtin.

Toliau mes turime viešai protestuoti priminti pasauliui, kad šitie genocidiški žiaurumai įvyko XX šimtmečiu, žmogaus teisių laikotarpyje, Sovietų Sąjungos iniciatyva. Nors Sovietų Sąjunga be pertraukos šaukia ginanti žmogaus teises bei laisvę, tuo pačiu metu ji sulaužė sutartis ir pamina kiekvieno žmogaus laisvę po kojomis. Protestuodami mes turime parodyti pasauliui, kad anomis birželio mėnesio dienomis ir dar vėliau Sovietų Sąjunga padarė didžiausią nusikaltimą šitame šimtmečiu, kad ji neigia kiekvieną susitarimą ir kad žus kiekviena tauta ir valstybė, kuri įieškos susitarimo su komunizmu.

Mūsų visų, esančių laisvąjame pasaulyje, pareiga yra prisidėti prie šitų viešų demonstracijų. Niekas tą dieną neturėtų likti namuose.

Baltų Federacija Kanadoj

Mindaugas – Lietuvos istorijos epochos reiškęjas

(Tęsinys iš pr. numerio)

Kaip iš šios trumpos apžvalgos paašikėjo, pagoniškoji Lietuva 13 a. pradžioje atsidūrė krikščioniškojo pasaulio apsupimo katile. Jau šiuo metu įprasti grobiameji žygiai prieš juos imti laikyti lyg kryžiaus žygiais ne tik vakariečių vokiečių, bet ir rytiečių slavų. Tai rodo kad ir rusų kronikose nuolat užtikamas išsireikšimas „pohannaja Litva“. O vakarų kronikose žodis „pagan“ virsta beveik sinonimu lietuvių vardui. Tokia pat prasme turėjo ir kryžiaus karų į šventąją Žemę įtakoję atsirašę žodis „saraceni“ lietuviams vadinti.

Šioje lietuvių tautos būklėje 12-13 a. sąvartoje mes pastebime idomų reiškinį, kuris glūdi dabartinio didelio anglų istoriografo (jeigu ji taip galima pavadinti) Toynbee teorijos pagrindu. Pagal jį, visame istorijos procese vyrauja du veiksniai, būtent, iššūkis (challenge) ir atsakas (response): iššūkis yra susidariusi padėtis, o atsakas — reakcija į ją. Jei pavaizduotą krikščioniško pasaulio apsupimą laikysime tuo iššūkiu, tai pakilusi Mindaugo Lietuva buvo atsakymas į jį.

Kas buvo Mindaugas?

Kalbant apie Mindaugą, žinoma, pirmiausia rūpėtų žinoti, iš kur jis atėjo, kaip iškilo; kitaip sakant, praverstų žinoti jo genealogiją. Deja, šaltiniai to neatkleidžia. Tik iš visuomeninės to meto struktūros galima spręsti, kad jis buvo vienas daugelio žemvaldžių, turėjęs kurioje nors srityje valdžią, paremtą jo karių bei palydovų. Toks valdžios pobūdis tada vyravo feodalinėse bendruomenėse, ir Lietuva čia nebuvo išimtis. Šioje būklėje išeina Mindaugas ir istorijos areną pirmą kartą 1219 m. Tų metų data jis minimas vad. Galic-Volynės ar trumpiau Volynės kronikoje, tame pagrindiniame slaviskame 13 a. Lietuvos istorijos šaltinyje. Čia kalbama apie 21 lietuvių kunigaikštį, atvykusių į Galic-Volynės dvarą taikos sutarti. Pirmoje vietoje minimi 5 kunigaikščiai vyresnieji ir jų tarpe Mindaugas. Jei paminėti 5 vyresnieji, tai likusieji lietuvių taikos dalyviai buvo „jaunesnieji“, atseit, šiaip ar taip priklausę nuo vyresniųjų.

Mindaugo būveinė

Nesigilinant į šios žinutės keliamas problemas, svarbu būtų pasvarstyti, kur Mindaugas, tas vienas „vyresniųjų“ kunigaikščių, turėjo savo būveinę, t.y. kur buvo jo dvarai bei domėnai. Tikrai jie nebuvo Zemačiuose, nes

DR. J. JAKŠTAS

šaltinyje skyriumi minimi Zemačių kunigaikščiai Erdvilas ir Vyntas. Šalia Zemačių sutartyje minima Deltuvas sritis, šiu dienų Ukmergės apylinkė, net su keturiais savais kunigaikščiais. Tad ši apylinkė irgi negalėjo būti Mindaugo būveinė. Už jo valdų ribų turėjo būti dar viena 13 a. šaltiniuose minima sritis, būtent, Nalšėnų arba Nalsios (Nalsia, kaip ją sovietinės Lietuvos istorijos vadovėliuose vadinama), apėmusi maždaug dabartinės Breslaujos apylinkes. Išskyrus Zemačius, Deltuva, Nalsią iš Mindaugo galimų vietovių, lieka pietinės Lietuvos sritys, daugiau ar mažiau, panerūj apylinkės. Iš jų Mindaugas pradėjo kurti valstybę. Kas žino, gal Kernavė, gal Trakai, o gal ir pats Vilnius buvo jau Mindaugo domėnų ribose ir tuo būdu, poeto žodžiais tariant, „Vilniaus kalneliai“ gaubė tas vietas, kur stovėjo Lietuvos valstybės lopšys.

Lietuvos valstybės kūrimas

Dabartinis Maskvos istorikas V. T. Pašto (greičiausia surasęs lietuvis Pašta), autorius didžiai vertingo veikal „Lietuvos valstybės susidarymas“ (1959), ne be pagrindo pastebėjo (psl. 339), kad apie sutartį rašęs metraštininkas turėjęs savo rankose jos pilną tekstą ir iš jos tepaėmęs lietuvių kunigaikštį vardus ir papymėjęs, jog tai yra taikos sutartis. Jei toks dokumentas iš tikrų buvo sudarytas, tai jis vėlesnių laikų perspektyvoje laikytinas senosios Lietuvos gimimo metrika ir Mindaugas — vienu jos gimdytojų, kaip sekę įvykiai rodo.

Lietuvos valstybės kūrimosi istorijai svarbu sekti Mindaugo veiklą nuo šios sutarties. Deja, turimi skurdūs šaltiniai neleidžia to daryti. Turime trumpą žinutę Volynės metraštyje, kuri sako, kad „Mindaugas pradėjo valdyti vienas visoje lietuvių žemėje“. Negalima imti tos žinutės pažodžiui, nes metraštininkas ir apie kitus valdovus panašiai išsireiškia. Tačiau ji leidžia spėlioti, jog Mindaugas mums nežinomu būdu vykdė Lietuvos vienijimo darbą. Jis, matyti, kovojo su sričių kunigaikščiais, pirmoji eilė su savo giminačiais. Kovodamas jis galėjo iškilti iš kitų kunigaikščių tarpo ir imti vaidinti pirmaeilį vaidmenį Lietuvoje. O tai patvirtina dar kita žinutė to paties Volynės metraščio, kur sakoma, jog Galic-Volynės kunigaikštis apie 1237 m. „užvedė“ prieš Mozūrijos kunigaikštį Konradą „Mindaugo Lietuvą“ (Pašto, psl. 374). Kaip čia suprasti tą „Mindaugo Lietuvą“? Lenku istorikas Lovmianskis, buvęs Vilniaus Batorto un-to profesorius, nepaprastai kruopščiai parašytame veikal apie lietuvių visuomenės ir valstybės susidarymą pareiškė nuomonę, kad čia Lietuvos vardu vadinama kokia nors apylinkė, buvusi tiesioginėje Mindaugo valdžioje. Reikia pastebėti, kad Lovmianskio paleista mintis įsiskverbė ir į sovietinės Lietuvos istoriografiją. Štai, J. Žiugždos ir kitų redaguotoje plačioje Lietuvos istorijoje skaitome (I t., psl. 63): „žemės“ buvo susiformavusios lietuvių gyvenamoje teritorijoje: Zemačiai, Augštaitija, Nalšia, Deltuva, Karšuva, „Lietuva“ ir kt. (paskutinį žodį autorius paima iš kabutes). Jei tarsime, jog šis nuomonė priimtina, tai turėsim daryti išvadą, kad 13 a. žodis „Lietuva“ turėjo dvi prasmes: siauresnę teritorijos prasme ir platesnę — viso krašto. Šia paskutine prasme vartoja Lietuvos sąvoką ir pats Volynės kronikos autorius, kai jis lietuviams vadinavus iš įvairių Lietuvos vietų (net ir iš Zemačių) atvykusius taikos sutartį kunigaikščius. Turint galvoje, kad Mindaugo valdos buvo Augštaitijoje, leistina spėlioti Mindaugą pirmavus šiam krašte, kuris ir buvo pavadintas Lietuvos vardu. Augštaitiai, matyti, jau jau šiuo metu darėsi valstybės

centru, kaip jie jau išakmiai tuo pažymėti maždaug 50 metų vėliau, kada juos kryžiuočių metraštininkas vadina „Lietuvos karaliaus žeme“.

Tuo būdu, su Mindaugo vardu neatskiriamai sujungtas Lietuvos valstybės kūrimasis. Pirmas didelis jos istorijoje paliktas politinio apsiungimo ženklas yra laimėtos Sialučių kautynės 1236 m., kur su triuškinčios didelės iš Livonijos išibrovusios kardininkų jėgos. Nors likusios žinios ir neduoda pagrindo skirti Mindaugui to mūsų vadovybės, tačiau krašto apjungimas, be abejonės, daug reikšė laimėjimui. Tai didžiausias ordinui suduotas smūgis nuo pat jo įsikūrimo, buvęs drauge ir perspėjimu, kad Lietuva niekuomet nebus jiems grobiu. O čia ir glūdi Mindaugo didžiausias nuopelnas. (Bus daugiau)

Kanados Lietuvių Fondas

Be jau skelbtų pavardžių gegužės mėn. į Fondą įstojo nariais su įnašu: E. Miklovaitis \$100, dr. M. Arštikaitytė-Ulickienė \$100. Naujiesiems nariams v-ba nuoširdžiai dėkoma.

Viso gegužės mėn. gauta \$700 įnašų. Tikimės, kad ir birželio mėn. bus nemažiau. Tuo tikslu v-ba išsiuntinėjo įvairiems asmenims ir organizacijoms priminimus. Iš Montrealio ir Hamiltono dar negauti pranešimai apie naujus įnašus „Lite“ ir „Talkoje“.

KLF valdyba

Naujosios valstybės

LAOSE PASITVIRTINO KOMUNISTŲ DVIVEIDIŠKUMAS

Prieš dvejus metus 14 valstybių, tarp jų ir Tarybų Sąjunga su Kiniečių Liaudies Respublika, iškilmingai garantavo taiką Laose. Šių metų gegužės viduryje komunistų Patet Lao daliniai išsiveržė į centro vyriausybės kontroliuojamą Plėn de Zars sritį po 24 val. trukusio apsaudumo iš artilerijos. Nuo pat nepriklausomybės atgavimo 1955 m. Laose varžėsi dvi frakcijos: princas Sufanovos komunistinis Patet Lao sąjūdis šiaurėje ir jam priešingas jo pusbrolio premjero Suvano Fumos partija pietuose.

Dabartiniai neramumai Laose turi savo šaknis Indokinijos kare, per kurį 1951 m. buvo įsteigta Patet Lao sąjūdis. Komunistų pasisėkimai šiaurės Vietname ir prancūzų kapituliacija Dienbieniu tvirtovėje nukreipė raudonąją lavą į atsikuriantį Laosą. Su vietnamiečių pagalba Laoso komunistai užvaldė šiaurinę Samnuijos provinciją. Prasidėjo pilietinis karas, kuris tik 1954 m. Ženevos konferencijos ir nepriklausomybės atgavimo metu buvo kiek aprimęs.

Su velniu riešutavo

1957 m. premjeras Suvana Fuma šiaip taip susitarė su savo komunistu pusbroliu šiaurėje, kuris sutiko įeiti į centro vyriausybę, dalį komunistinių dalinių įjungti į karališąją kariuomenę ir pripažinti centro vyriausybę dviejose komunistų valdomose šiaurinėse provincijose. Šis susitarimas niekada nebuvo pilnai įgyvendintas ir jau 1959 m. pilietinis karas šiaurėje atsinaujino.

Siu suiručių metu iškilo ir trėčia partija, daugiausia karališkiosios kariuomenės remiama, griežtai antikomunistinė, su gen. F. Nosavanu priešakyje. Nosavanas, kaip ir komunistai, paskelbė Suvano Fumos neutralią vyriausybę neteisėtą ir pasiskelbė remias provakarietišką princa Bun Umą kaip valstybės galvą.

Gen. Nosavanas 1960 m. su savo kariuomene iš pietų triumfalškai užėmė administracinę krašto sostinę Kauno dydžio Vencienę. Premjeras Suvana Fuma pabėgo į kaimyninę Kambodiją, o dalis premjerui lojalių dalinių perėjo komunistų pusėn. Vakarų valstybės pripažino Bun Umą vyriausybe, bet komunistai pilietinį karą kurstė toliau.

1962 m. didžiosios valstybės vėl įsikišė ir privertė visus tris susipešusius princus: Suvaną Fumą, Bun Umą ir Sufanovoną bent laikinai susitaikyti. Suvana Fuma, bendru susitarimu buvo grąžintas į premjero kėdę. Keturiolika Ženevos konferencijos signatarų, pirmininkaujant anglams ir rusams, šį susitarimą garantavo.

Kanada paliaubų komisijoj

Buvo sudaryta tarptautinė kontrolės komisija iš Kanados,

Jie sako...

Frankfurter Allgemeine Zeitung: „Vokiečiai dabar pasivėnčia patogumams ir laisvalaikiiu su tokiu pat fanatizmu, su koku jie anksčiau pasivėsdavo darbiui“.

Nikita Chruščiovas, aiškindamas, kodėl jis atleido žemės ūkio ministeri: „Jis per daug laiko praleisdavo rašydamas aplinkraščius, sėdėdamas Maskvoje, vietoj kad pats būtų lankęs kolchozus. Karvės nemoka skaityti, jos nori tik pašaro, už kurį duos pieno. Tačiau, kas liečia pieną ir mėsą, tų dalykų dar yra permaža“.

Lords Beaverbrook, švėsdamas 85 m. sukaktį: „Šiuometinė mūsų politika turi būti tik išlaikyti likusius tos buvusios garbingos imperijos, kurioje saulė niekad nenusileisdavo ir kurioje dabar taip retai bėpateka“.

Jacqueline Kennedy, kalbėdama apie savo vyrą: „John Kennedy ypatingai buvo išitikimas, kad kiekvieno tikslas neturėtų būti tik patogus gyvenimas, kad kiekia visiems ką nors daryti klaidų atitaisyti ir žmonių gerovei, kad neužtenka tik apie tas negeroves kalbėti. Jis tikėjo, kad ir vienas žmogus gali padaryti labai daug ir kad kiekvienas turėtų bandyti tai gerovei dirbti“.

Kansas City Star: „Mes priklausome ypatingai generacijai. Visa, kas yra bloga, yra praėjusios generacijos kaltė ir turės būti atitaisyta po mūsų ateinančios kartos“.

F. Knebel: „Laisvalaikio sunaudojimas visiškai nebėra problema. Dėka modernių susisiekimo metodų jis sunaudojamas vykstant į darbą ir grįžtant namo“.

N. Gaillūnienė „Laiškų Liet.“ nr. 5: „Gyvenimas Amerikoje nepaprastai idomus. Stiklo šukės blizga deimantais. Iš ekrano liejasi entuziazmas dėl cigaretės skirtingo dūmo arba dėl lūpų pieštuko“.

„Draugo“ nr. 129, sveikatos skyrius: „Klausimas: Kaip dažnai fizinį darbą dirbąs žmogus privalo vonioje maudytis? Atsakymas: Ne dažniau, kaip vieną sykį žiemos metu ir porą sykų į savaitę vasaros metu“.

V. K.

V. ZALATORIUS

Indijos, Lenkijos, kuri turėjo prižiūrėti, kad paliaubos būtų vykdomos. Kaip paskutiniai įvykiai rodo, ji savo darbą nekaip atliko. Lenkų vyriausios delegatas iš komisijos buvo atšauktas. Kaikurie stebėtojai mano, kad paskutinis paliaubų sulaužymas reiškia ir Ženevos susitarimų sugriuvimą. Laose istorija kartojasi. Ten paprastai komunistai smurtu išsikariauja sau geresnes pozicijas. vena du milijonai žmonių. Laosas yra silpniausiai ūkiniai išsivystęs kraštas pietryčių Azijoje. Žmonės daugumoje ūkininkauja. Augina ryžius, kukurizus, kavą, arbatą ir medvilnę. Tirsčiausiai apgyventi upių slėniai. Prie jūros priėjimo nėra, bet beveik aplink visą kraštą teka milžiniška Mekono upe. Paskutinės komunistų ofenzyvos tikslas buvo pasiekti šią upę prie Paksono ir perkirsti kraštą pusiau.

KOVOS LAOSE.

Zemėlapyje matosi Laoso šiaurinė dalis, kur Plėn de Zars srityje (1) vyko sunkios kovos ir kurią komunistai beveik visą užėmė. Jie taip pat stengėsi pasiekti Paksono miestą ant Mekono upės (2) ir tokiu būdu perkirsti kraštą pusiau.

Tada sušaukiama tarptautinė konferencija, kuri patvirtina ir garantuoja esamą padėtį. Tada komunistai vėl kaupia savo jėgas ir ištieklius ir, geresnei progai pasitaikius, susitarimus sulaužo. Jie vėl pagerina savo poziciją ir tada šaukiama kita tarptautinė konferencija.

Amerikiečiai, dar tebevykstant sunkioms kovoms, pareiškė, kad jie savo kariuomenės į Laosą nešius. Tam trukdo tie patys Ženevos susitarimai, kurie neleidžia svetimos valstybės laikyti savo pajėgų Laose, nors premjeras Suvana Fuma tvirtina, kad kovų metu į vyriausybės rankas pakliuvo aiškūs įrodymai, jog komunistams padeda vietniniečiai iš šiaurės Vietnamo.

Tailandijai gresia pavojus

Ypatingai susirūpinusi Laoso ateitimi yra Tailandija, kuri su Laosu turi ilgą sieną vakaruose ir pietuose. Tailandijai yra demokratinių valstybių Pietryčių Azijos pakto narys. Kiti šios organizacijos nariai — JAV, Anglija, Prancūzija, Australija, Naujoji Zelandija ir Pakistanas — visą laiką tariasi, kokių žingsnių galinam būtų imtis Laoso nepriklausomybei apsaugoti.

Laosiečių dauguma yra tailandiečiams — geriau žinomiems samiečių vardu — giminingi. Jie yra budistai. Devyniasdešimties tūkstančių mylių teritorijoje gy-

Naujas ginklas

Neseniai anglų chemikai šradė cheminį ginklą moterims gintis nuo užpuolikų. Tas ginklas pavadintas „Patarak“, kuris yra mažoji, plokišoji dėžutė, pritaismoj per rankinuko išorės. Užtenka tą dėžutę paspausti, ir iš jos ištryškta violetinis skystis, kuris greit virsta dujomis, ir turi tą sąvybę, jog užpuoliką momentaliai apakina ir „uždušina“ keliolikai sekundžių. Tas skystis užpuoliko drabužiuose ir odoj palieka sunkiai išplaukamas dėmes, kurios teisme gali būti kaltės įrodymai... „Patarak“ jau išleistas į rinką.

FRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išdužinti galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugėdanti sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per keletą minučių sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelniausiai skausmams, įvykdamo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gijimąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms cėlėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Garantuota — arba grąžinami pinigai.

Karibu, jūroje

B. STUNDZIA

Prieš atburiuodamas į Sabą apskaičiavau, kad laiku nepateksiu į lėktuvą Puerto Rice, kuriame turėjau užsisąkę vietą. Aplankius abi pašto istaigas Dugne ir Vėjo Puseje patyriau, kad telefono ryšio su Puerto Rico nėra ir, reikalui esant, reikia pasinaudoti radijo stoties patarnavimu. Radiograma nepigia! atsisėjo ir, kaip vėliau patyriau, lėktuvų bendrovė nenorėjo tokio pranešimo užskaityti ir vos nepraradau pinigų už bilietą.

Jeigu anksčiau matytos salos buvo panašios, tai šį tikrai skyrėsi. Daugumas ta vietovė susižavėjo ir tarėsi dar kartą atsilankyti. Rodos, naujas aerodromas jau pabaigtas.

ATGAL Į VIRGIN SALAS IR UOSTE

Palikome Sabą vėlai vakare. Kadangi turėjome buriuoti per naktį ir sekančią pusdienį, tai daugumos pageidavimu buvo nutarta dar kartą nubėgti į Virgin Gorda paileisti ir pasimaidyti. Salą pasiekėme apie pietus, na ir pasi-maudėme, kad net dabar miela prisiminti, o ant rankos, kurią saulė nusvilino, dar matyti buvusios žaizdos vieta.

Iš Virgin Gorda, prabėgdami siauras sąsmaukas ir aplenkdamirifus, kurių Virgin salų grupėje yra apstu, ėjome kursu į uostą, iš kurio išplaukėme kelionės pradžioje.

Jau truputį sutemus gal už 200 pėdų praplaukė ryklis — vienišas tiktas per devynias dienas. Matomai, apie St. Thomas salą jų pastaikio, nes kaip tik prieš mūm išpaikiant, tur būt per potvynį pakliuvęs į pusiau uždarą įlanką, ryklis nukando koją Amerikos laivyno narui, kuris mirė vėžamas į ligoninę.

Jau sutemus pasiekėme Charlotte Amalie uostą, kuris naktį žibėjo tūkstančiais šviesų. Praėjo kelios valandos, kol ant jachtos bordo malonėjo užlipti sveikatos tikrinimo pareigūnai, nes darbo valandos seniai jau buvo pasibaigusios. Tiesa, turėjome ant bordo ir vieną ligonę, kuri susirgo gavusi per daug saulės spindulių ir sūrus vandens. Mūtinės pareigos nebuvo priekabas, imigracijos įstaigos atstovas

(Tęsinys iš pr. nr.)

stipriau tikrino grįžtančius savotautiečius, o mano kanadietiški popieriai tai ir nežiūrėjo. Sveikatos įstaigos pareigūnas labai atidžiai tikrino visų pažymėjimus apie skiepėjimąsi nuo raupų.

Išleisti į krantą skubėjome į artimiausią uosto restoraną, nes tą dieną tik iš ryto turėjome vandens, o ant jachtos nebuvo kitokių gėrimų.

Tikrai nepaprastai skanus buvo šaldytas vanduo, taip pat ir kokteilis. Kadangi jau buvo po vidurnakčio, tai uoste ilgai neužtrukome ir grįžome į jachtą. Miegotoji buvo tvanku, nes radomės prie krantinės, užuovėjoje. Be to, naktibaldos kėlė triukšmą iki paryčio.

KELIAS Į NAMUS

Iš ryto pasigavęs lėktuvą, per trumpą laiką atsidūriau Puerto Rico sostinės San Juan aerodrome. Išėjo taip, kad turėjau beveik visą dieną laukti lėktuvo ir vis tai dėl to, kad iš anksto nusipirkau bilietą ir bendrovė nenorėjo pavėlavusiam grąžinti pinigų.

Tokia padėčiai susidarius, sėdau į autobusą ir už 10 centų pervažiavau visą miestą. Miestas panašus į amerikietiškus. Užrašai daugiausia ispaniški, o ant amerikietiškių imonių ir krautuvių tik angliški. Amerikiečiai beveik vi-

sa stambesnę prekybą ir pramonę laiko savo rankose. Gal jodmausios San Juan vietos yra senos El Moro ir Castillo de San Cristobal tvirtovės, statytos 16 ir 17 amžiuje ir tikrai išpuodingai atrodančios. Antroji tvirtovė tuo metu buvo taisoma, todėl neteko matyti senų pabūklų ir aprangos. Seno miesto centras yra Plaza de Colon su Kolumbo paminklu. Ten prasideda senas miestelis su siauromis gatvėmis ir daugybę krautuvių turistams. Apsipirkęs, Kanados banke iškeitęs turimus V. Indijos dolerius, paragavęs vietinio maisto (amerikietiškas), vėl autobusu patraukiau į aerodromą, iš kur lėktuvas pernešė į Miami ir tolyn į šiaurę — į namus. (Pabaiga).

Amsterdamas. — Europos politiniai sluogsniai nepalankiai sutinko sen. Goldwater pirminius prezidentinius rinkimo rezultatus Kalifornijos valstybėje. Ypač britams nepalanki jo grįžta politika vidaus ir užsienio reikaluose.

Apšildymo krosnių išpardavimas

Dujų ir alyvos naujos bei varotos apšildymo krosnyų ypatingai žemomis kainomis. NAUJOS — TIK \$99.00. NATIONAL HEATING LTD. HU 5-3531 2041 Avenue Rd. ATEIKITE PAŽIŪRėti

A. + A.

JONUI SARKAI mirus,

dukrai Janinai ir žentui Stasiui Paketūrams, bei kitiems šeimos artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

S. B. Ulozas
L. P. Imbrasai
L. V. Kolyčiai

Padėka

Didelio mūsų bandymo valandoje, mirus a.a. Albinui Ubeikai, mus užjautusiems, ligonį lankiusiems ligoninėse, o taip pat palydėjusiems jį į bažnyčią ir kapines, bei užpašiusiems šv. Mišias už velionies vėlę, nuoširdžiai dėkojame.

Žmona ir sūnus

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
254 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais keliionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.
Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

ŠEIMOS ŽIDINYS

Skyrių veda IRENA LUKOSEVICIENE

TEVŲ SANTYKIŲ ĮTAKA Į PRIEŠMOKYKLINĮ VAIKĄ

REGINA MATUKAITĖ

Pasauly nėra nei vieno žmogaus, kuris gyvena vienas. Nesvarbu kaip užsidarys ar atsiskyręs jis būtų, susidurtų ar nesudurtų jis tiesiogiai su kitu žmogumi, tiek fiziniai tiek ir dvasiniai žmogus priklauso nuo kitų ir kiti nuo jo. Vieno žmogaus įtaka į kitą žmogų ir žmones yra nepaprastai didelė. Žmogui norma tarp gero ir blogo susidaro ne vien per sąžinę, bet ir per aplinką ir per įtaką tų žmonių, kurie jo aplinkoj gyvena.

Du asmenys, tarpininkaudami tarp savęs ir būdami Kūrėjo tarpininkai, suteikia žmonijai naują jos narį. Vaiko vystymasis prasideda nuo tos minutės, kada jis užsimezga. Devynių mėnesių jis vystosi labai ramioji, vienodoji, saugioji aplinkoj. Gimdamas jis susiduria pirmą kartą su nauja, visai skirtinga ir pilna netikėtumų aplinka. Ir tuo pačiu susitinka dū žmonės, kurių atsakomybė yra pasirūpinti jo fiziniu, protiniu ir dvasiniu vystymusi. Nuo tada ir prasideda santykiavimas tarp tėvų ir vaiko; vaiko ir tėvų. Tačiau santykiavimas turi įvairnes formas, nes tarp trijų žmonių yra įvairūs ryšiai: motinos ir tėvo, vaiko ir motinos, tėvo ir vaiko, vaiko su kitais vaikais ir t.t.

Santykių tarp vieno žmogaus ir kito išsiskiria įvairiausi jausmai, kurie turi įvairias ar kitokias įtakos į vieną ir kitą tam santykiyje dalyvaujantių žmonių. Santykių tarp dviejų asmenų (koks jis bebūtų — malonus ar nemalonus) turi įtakos į trečią asmenį, jeigu trečias asmuo yra su jais nors ir pripuoliamai.

Paprastai vaikas pasiekia pasaulį apdovanotas visokiomis gėrybėmis: protu, sveikata, pojičiais, jėga ir t.t., tik visa tai yra dar kaip vos prasilegęs daigelis, kuris turi būti prižiūrimas, saugomas ir puoselėtas, nes visa tai turi užaugti ir išsilyti. Bet ir pradedant tam daigeliui augti yra svarbų palikti jam užtektinai vietos ir jėgų pačiam stiebtis, kad kartais tėvams per daug stengiantis jis nebūtų užslopintas.

Greitai ir lengvai yra pastebimas vaiko fizinis vystymasis: jis apsisvertė, pakėlė galvutę, atsistojo, o kada jau atsistojo, tai nebeilgai iki jis vaikščiojo, lips, stums, trauks, statys, ardis ir t.t. Kūdikis prieš žinodamas ar sutrasdamas pirmiausia jaučia — jaučia aštriai ir greičiau negu suaugęs. Jaučia jis padedamas girdėjimu, prisilietimu, matymo, užuodimo ar paragavimo. Visai mažas kūdikis skiria kas ir kaip prie jo prisilietia, jis skiria rankų pajėgumą, delno dydį, pirštų stiprumą ir t.t. Jis gali dar nežinoti ar tai tėvas ar tai motina, bet jis žino skirtumą tarp rankų, kurios jį pakėlė. Ir tokiu būdu šitame pirmame stovyje yra prasidėjęs santykiavimas tarp vaiko ir žmonių, kurie su jais su juo. Ir jų įtaka į jį yra jau prasidėjus per jų balsus ir prisilietimą. Regėjimas vystosi greitai ir vaikas pradeda sekti. Pirmiausia atranda jis savo mažąjį pasaulį — lovutę, kambarį, porą žmonių (ypatingai motiną) ir save. Reikia jam po truputį judėti, idomu užsikabinėti, išgirdus garsus pakartoti. Jis jau pradeda sekti ir pamėgdžioti. Dvejų-trejų metų vaikai dažnai stengiasi pamėgdžioti suaugusių judesius, veido išraišką ar net mintis. Kam nėra tekę matyti mergytės besisukuojančią atbulom šukom, ar berniuko stengiantis laikyti pailę ar popieriaus gabaliuką tarp pirštų kaip cigaretę. Vaikai pamėgdžioja viską — ir kas tinka pamėgdžioti, ir kas ne, jie dar nežino skirtumo. Kokia didelė atsakomybė tenka suaugusiems, kurių aplinkoje yra vaikai, nes niekad nežinoma ką vaikas pastebės ir ką jis pasisavins. Jaunas vaikas auga ir vystosi protiniai ir dvasiniai ne tiek suprasdamas, kiek pasisavindamas ir pamėgdžiodamas. Tai, ką jis įgauna ir pasilaimo per pirmus penkerius — šeš-

rius metus, lieka su juo visam jo gyvenimui. Šiuo laiku susiformuoja jo charakteris. Charakteris tačiau formuojasi ne tik per išoriniai išreiškiamus ženklus, kaip tėvų elgesys, pamokymai, nurodymai, išbarimai ar pagyrimai. Daug švelnesnė, daug mažiau pastebima, bet nei kiek ne mažiau reikšminga įtaka į vaiko charakterį — tai jo tėvų tarpusavio santykiai. Namų materialinė aplinka yra svarbi, bet dar svarbesnė yra namų nuotaika. Kada tarp tėvų nėra sklandumo ir susitarimo, vaikas tai pastebi. Vienas vaikas išnaudos tai savo naudai, nustatydamas vieną tėvą prieš kitą, tuo būdu atskleidamas ko jis nori, visai neatsižvelgdamas ar tai jam naudinga ir reikalinga. Jo nauda yra visuomet čia ir dabar, nes jis dar negali pramatyti. Kitas vaikas pasitrauks, susimąstys, susikurs savo pasaulį kur galės būti laimingas, kol per metų metus pagaliau pasidarys ligoniu, jei namų nuotaika nepasikeis. Trečias neapsisėdėdamas lauzys, draskys, bėgs iš namų ar gal net ir padegs. Jei tokių vaikų smegenys nėra sužaloti, tai priežasties dėl jų elgesio dažniausiai reikia ieškoti tėvų santykiuose ir jų elgesy. Kada namuose yra nesutariimų ir barnių, vaikas pasimetą. Tėvai gali barti dėl jėms žinomo ar nežinomo priežastį, vaikas gali visai kitaip išsivaiduoti padėti ir kartais net save kaltinti. Vaikams yra sunku pakelti triukškus ir nesantaiką. Jam sunku tokiuose namuose surasti savo vietą ir jautis pagėdautinai. Vaikas labai nori priklaustyti. Jis turi jauti, kad tai yra jo tėvai, jam jie priklauso. Jie turi teisės jį pabausti, nes tai yra jo tėvai. Tik turėdami šį saugumą pradiniojo savo metuose vaikai vėliau gali vystytis ir iš egoistų darytis altruistais. Šito gi negavę, jie auga ilgėdamiesi to jausmo ir stengiasi gauti jį kur, kada ir iš ko gali. Bet kas reikalinga ir tinka vaikui, tas nebetinka suaugusiam. Ypatinai dabar vis daugiau randasi tokių suaugusių vaikų, nes vis dažnėja instancijos šeimos.

Tėvų nuotaikos, nekantrumas ir nuovargis vaika irgi klaidina. Vaikai labai seka akis ir balso toną, nes jų išraiška daug nusako apie vidinį stovį. Jėgu jie mato, kad galės atsiekti ko jie nori, jie vartoja būdus, kurie iš patyrimo jau yra jiems padėję: tryptimas, verkimas, net ir pasilaukimas. Jie visuomet bando tėvus "patikrinti" kaip toli galės atsiekti savo pagėdavimų. Bet jėgu yra rimtai sudrausti ir iš balso ar akių pamato, kad tėvai nenuleis, jie pasiduoda tėvų norui ir paprastai be didelio triukšmo. Vaikai vartoja šiuos metodus nuo pirmo savo gyvenimo mėnesio.

Tėvų asmeninė nuomonė, savo vertės pajutimas, savo vietos suradimas visuomenėje persiduoda vaikams savaime. Dar blogiau gaunasi, kada vaikui yra sakoma vienaip, o jaučiama kitaip. Vaikas jaučia tėvuose vidinį konfliktą ir jį apgausti yra sunku. Maži vaikai to nesupranta, bet to prisigeria ir tik paau-gę ir jau galėdami galvoti ir skirti pradeda jautis nepatogiai, nors ir nesuprasdami kame yra reikalas. Tada gaunasi prie-kaištai ir priešingimasis tėvams, tik, žinoma, ne dėl tėvų konflikto, kurio jie nesupranta, bet dėl kokio nors savo asmeninio pagėdavimo.

Jei vienas iš tėvų dėl kurios priežasties negerbia kito, laiko jį mažiau už save vertu, jis perduoda tą jausmą vaikams. To nereikia pasakyti — užtenka judesio, mimikos ar balso išraiškos, ir vaikas po truputį persiima tą nuomonę. Arba, jausdamas skriaudą už tą žeminimą, bando užstoti. Vaikus labai jaudina ašaros, jie nežino kodėl suaugę verkia, bet būdami jautrūs patys verkia. Kada nuo mažens jie mato tarp tėvų susiklausymą, viens kitam patarnavimą ir

pagarbą, juose tie jausmai automatiškai išsivysto. Iš pradžių jie tai darys pamėgdžiodami, vėliau jau žinodami skirtumą ir norėdami atlikti tai, kas gera ir teisinga.

Šiais laikais, dabartinėje aplinkoje vaikus yra sunku auginti. Aplinka yra labai gyva, pilna visokių priemonių, kad atkreiptų žmonių dėmesį į visokius nesminius, paviršutiniškus daktus. Nėra kada susikaupti ir žmonės vengia pabūti patys su savimi, ieško visokio išsiblašymo. Susikaupimui ir mąstymui nėra laiko ir neįstengiama to laiko suteikti, nei pačiam pasigaminti. Tas skubėjimas neleidžia net ir tėvams kartais atrinkti vertingą nuo nevertingo. Vaikų vaizduotė yra labai laki. Būdami jaunučiai ir neturėdami rūpesčių, vaikai yra kaip radarai, kurie suima viską, bet negali atrūnuoti. Pasidaro reikalinga jiems padėti atrinkti ir nuo labai jaunučių metų. Knygos, televizijos programos, vaikiški laikraščiai, iškraipyti piešiniai, kurie nesiderina su realybe, tėvų turėtų būti atrinkti. Aišku, iš draugų išgirs, pas draugus atras to, kas namuose bus uždrausta, bet kada bus paaiškinta, kada jie bus bent kiek pripratę matyti kitaip, nesidomius tiek daug tuom, kas neverta. Vienam vaikui tik pabėgimas, kitam su juo pasikalbėjimas, trečiam gal reiks leisti ir pirštus nusivilti, bet matydami tėvuose aiškų ir tvirtą nusistatymą, jie pasirinks jų nuomonę, jėgu jie nuo mažens jais pasitikėjo ir juos gerbė.

Gyvenimas nuolat keičiasi, jis negali sustoti. Žmonės ir aplinka irgi keičiasi — prisiema keis-ti papročius; tenka išmokyti ki-

Sunku ir linksma bandyti pieštuką.

tų kalbų, tenka prisiderinti prie naujų sąlygų. Tad vyksta nuolatinis pasikeitimasis. Bet tame visame judėjime yra pagrindinių dalykų, kurie nesikeičia. Vienas iš jų — nėra vaikų be tėvų ir nėra tėvų be vaikų. Taip jau surėdyta, kad vaikas reikalingas dviejų tėvų, skirtingų savo prigimtimi, kad vienas kitą papildydami suteiktų vaikui visą, kas jam reikalinga. Niekas tėvų nepakeis — nei auklės, nei mokytojai, nei draugai. Tėvams suteiktas autoritetas yra svarbiausias, jų įtaka didžiausia, jie yra jo auklėtojai. Svarbu tik nepasimesti tarp įvairių nuomonių ir pavydžių. Tėvų nuomonė bus gera, kada jie patys žinos ir skirs kas gera, kas teisinga, kas vertinga ir kas reikalinga.

Kas naujo Kanadoje?

Kanados švietimas nukentėjęs neturint centralizuotos sistemos ir federacinės švietimo ministerijos. Ontario švietimo ministerija, betgi, yra viena iš labiausiai einančių su gyvenimo reikalavimais. Nuo o ateinančių mokslo metų pradžios, šešiose mokyklose 11 ir 12 skyriuose bus mokomas naujas dalykas: žmogus bendruomenėje "Man in Society". Tai specialus sociologijos kursas, kuriame bus paliesta tokių temų, kaip šeima, valstybė, mokykla, bažnyčia, biznis ir jo institucijos, papročiai, moralė, ištatymai ir kt. Panašus kursas jau seniai buvo reikalingas ir turėtų būti įvestas į visas gimnazijas.

Pasaulinė paroda Montrealyje, įvykianti 1967 m., kelia vis daugiau susirūpinimo federacinei vyriausybei. Jaučiamas lėšų trūkumas. Valstybės išduota paroda kainuos mažiausiai 150 mil. dol., kurie daugelio nepasitenkinimui, bus kaipo dovana Montrealiui ir jo burmistrui Jean Drapeau, pagrindiniam parodos organizatoriui. Nežinoma, ar 50 valstybių, jau sutikusių įrengti savo paviljonus ir dalyvauti parodoje, vistiek tikimasi nemažo deficito.

Veteranų ligoninės, kurių iki šiol Kanadoje buvo 11, bus panaikintos. Jos buvo specialiai pastatytos kareiviams ir veteranams gydyti. Jų išlaikymas kainuoja gana brangiai ir, esant bendram ligoninių trūkumui, tos ligoninės dažnai nėra pilnos. Ateityje visi karo veteranai bus gydomi kitose viešose ir privačiose ligoninėse.

Ontario gydytojų sąjunga nutarė pakelti mokesčius už vizitus jų kabinetuose. Nuo ateinančių metų pradžios pacientai už vizitą gydytojo kabinete turės mokėti \$4, už gydytojo vizitą namuose — \$6. Tokie mokesčiai yra oficialūs, taikomi ne specialistams. Praktikoje jie svyruoja. Dažnai yra augštesni.

Mokyklų mokesčiai nuosavybių savininkams yra gana augšti, tačiau vienas mokinių viešojoje mokykloje per metus kainuoja \$377. Privaciose mokyklose mokiniui tiek neišeina, kadangi tų mokyklų pajamos yra mažesnės.

Kanados parlamentas pasirodo didžiausiu nedarbingumo pavydžiu. Kadangi liberalai neturi didesnės daugumos, tai trūkdymai iš konservatorių pusės yra nuolatiniai ir gausiai laiką. Birželio 23 d. bus metai, kaip L. B. Pearsonas perėmė valdžią ir per tą laiką vyriausybė jau buvo iškeltas nepasitikėjimo balsavimas net 28 kartus.

KVISLINGAI TARP LAISVŲJŲ LIETUVIŲ

DR. J. GRINIUS

Norvegų politikas Vidkum Quisling, kuris per II-jį pasaulinį karą padėjo vokiečių naciams valdyti Norvegiją, paliko savo pavardę visiems tiems, kurie bendradarbiauja su tautos priešu ir šitaip kenkia tautinei vienybei ir atsparai, nors patys skelbiasi norį patarnauti tautai, atsidūrusiai pavojui. Kvislingo vardas nebūtinai reiškia aiškų išdaviką, bet daugiau svetimiems atsidavusių bendradarbių, neužmiršantių savo naudos, garbės, privilegijų. Tai šios metas kvislingai panašūs į tirtiufą, kuris idealų priedangoj siekia savų interesų.

Ar lietuvių tautoj yra kvislingų? Deja, dėl šio didelio abejo-jimo nėra. Jų nemažai yra privisę okupuotoj Lietuvoj, kur jie vaidina neva lietuvių tautos geradarius, nors jų kvislingavimas tėra naudingas rusų komunistams ir jiems patiems. Bet ar yra kvislingų tarp laisvųjų lietuvių? Deja, ir čia yra kvislingų ir kvislingėlių. Tik čia juos sunkiau pastebėti, nes Vakarų pasauly išsibarstę lietuvių nėra okupuoti ir neturi savo valdžios, kurią svetimiųjų bendradarbiai galėtų lengvai paimiti. Bet jie ir Vakaruose gali užimti laikraščiuose bei svarbiose lietuvių organizacijose postus, kurie tarnauja Lietuvos laisvei ir bendriesiems lietuvių interesams palaikyti ir ginti.

Iš tikrųjų lietuvių viešieji interesai sutampa su tėvynėje pavergtais patriotų siekimais — laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai! Bet, kadangi Vakaruose gyvenanti tautos dalis nėra pajėgi iškovoti laisvę visai tautai, lietuvių patriotų pagrindinis viešas

uždavinys organizacinėmis priemonėmis išlaikyti veiklų lietuvių ryšį Lietuvoj pagrobta laisvę atgauti. Todėl visos doros kultūrinės pastangos ir darbai išlaikyti sąmoningą, veiklų, organizuotą patriotinį ryšį laisvuose lietuviuose yra netiesioginė kova dėl Lietuvos laisvės. Juo lietuvių ryšiai Vakaruose glaudesni, stipresni ir atsparesni, juo jie Lietuvos laisvės priešams pavojingesni. Į juos nevienas kvislingas nukreipia savo veiklą.

Kadangi lietuvių žlugdytojų Vakaruose yra įvairių, pirmiausia gali kilti klausimas: ar galima kvislingais vadinti tuos, kurie "dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto", arba dėl apkerėjusios sąžinės traukiasi iš lietuvių gretų? Ne. Tai yra lietuvių tautos pavargėliai, pabėgėliai arba tautiniai renegatai, bet ne kvislingai. Šių reikia įieškoti tarp veikliųjų, kurie skelbiasi tikrais lietuvių, o tarnauja svetima politikai, kenkdami arba Lietuvos laisvei bei nepriklausomybei, arba lietuvių organizuotai kultūrinei ir poliinei veiklai, reikalingai Lietuvos laisvei.

Pirmiausia kvislingais laikyti ni tie vadovaujantieji lietuvių komunistai ir "progresistai", kurie pritaria Lietuvos pavergimui ir bendradarbiauja su komunistais. Tokius nesunku pažinti, nes jie dažnai patys pasisako savo tikslus.

Sunkiau pastebima kvislingų rūši sudaro tie lietuvių, kurie principaliai nepasirako prieš Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, bet siūlo apie ją viešai nekalbėti, būti realistais — pragmatikais, nes reikia skaitytis su faktų, kad mūsų tėvynė jau dvidešimt su viršum metų neburti laisvės ir nežinia kada turės. Todėl jie siūlo bendradarbiauti su okupuota Lietuva, nepasakydami, kad bendradarbiavimą, kuris nėra naudingas priešui, trukdo patys okupantai. Jie taip pat pataria neiekti okupacinio režimo Lietuvoje, nes jame lietuvių taip pat atlieka naudingų darbų (tarytum kas nors būtų teigęs, kad vergai negali atlikti jokių naudingų darbų).

Šie kvislingai nepasirako prieš lietuvių patriotinių organizacijų veiklą. Ją kartais pagiria, o kartais pasijuokia, lyg iš vaikų žaismo. Siems kvislingams aišku, kad, nustojus reikalauti Lietuvos laisvės, organizuotas tautinis atsparumas taip pat greit turės tapti neveikliu, kol galutinai apmirs. O viešiesiems ir slaptiems Lietuvos priešams kaip tik ir svarbu, kad organizuota lietuvių politinė ir kultūrinė veikla sustingtų ir išnyktų kaip galima greičiau. Juo lietuvių Vakaruose silpnėsi, juo Sovietų Sąjungai ir jos talkininkams Vakaruose geriau, nes tada mūsų tautiečiams pavergtoj Lietuvoj bus moraliskai sunkiau, tamsiau, juodžiau, beviltiškiau. Vilties netenkančius visada lengviau sugniuždyti bei pribaugti negu viltimi gyvenančius. Kad niekas laisvųjų lietuvių nebekeltų viešų protesto balsų dėl Lietuvos pavergimo, gal būtų labai malonu ir tiems neva laisvės gynėjams, kurie viešai su Sovietų Są-

junga pasibara, o slapta nuo Jaltos laiko bendradarbiauja, pataikaudami jai.

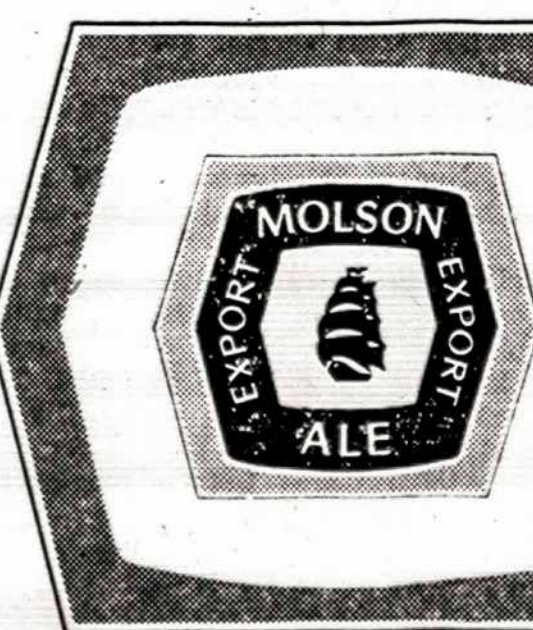
Trečioji lietuviškų kvislingų rūšis yra gudresnė už pirmąsias dvi. Jie apie Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę garsiai kalba, kartais labai narsiai barasi ant komunistų, bet jie nusiteikę prieš lietuvių gerai organizuotą, nesavanaudišką, patriotinę veiklą, kurią laiko neprasmingą, nes lietuvių Vakaruose vis tiek greit išmirsia ir nutausia. Jiems nepatinka, kad lietuvių vienur kitur Amerikoj organizuotai baksnoja į Kongreso narių sąžinę Lietuvos labui. Bet jie ypač nepalankūs Lietuvių Bendruomenei ir jos rėmėjams, nes Lietuvių Bendruomenės organizacijoj jie mato potencialinę jėgą, kuri neeis lietuvių patriotinei sąmonei išblėsti ir numirti. Kad šitokių kvislingų niekas neįtartų tarnyba sau ir svetimiesiems, jie nuolat gria galingiausio laisvės krašto oficialiąją politiką, laikas nuo laiko primindami, kad joj yra lietuvių laisvės viltys. Ir šitokia taktika kvislingams labai patogi.

Iš vienos pusės, dėdamiesi Lietuvos laisvės šalininkais, tie kvislingai įkalbinėja lietuviams, kad jų pastangos ir kultūriniai darbai, atliekami organizuotai, neturi prasmės, nes lietuviybė Vakaruose pasmerkta mirti. Iš kitos pusės jie įtaigoja, kad Lietuvos laisvę rūpinasi kažin kas labai galingas ir nemarus, tartum tie, kurie Jaltoje Sovietų Sąjungai užrašė pusę Europos, nebūtų mirę arba nemirs. Bet kvislingai žino, kad žmonių atmintis trumpa. Tad kodėl lietuviams neskelti palaidumo, pasyvumo, nevilties ir beprasmybės? Juk tai ypač patinka visokiems lietuvių paliegėjams, pavargėjams, renegatų kardadams, trupinio aukso ir gardaus valgio šaukšto nesuskaitomiems mėgėjams. Pagal tuos kvislingus, kam lietuviams galvoti, rūpintis, organizuotis, veikti, stiprinti Lietuvių Bendruomenę, jėgu už juos kažin kas galingas veikia — daro, arba jei viskas savaime pasidarys? Tai gudri taktika, vėliniška taktika, bet vis dėlto kvislingo darbas, kuris lietuviams pavojingesnis už atvirus puolimus.

Be abejo, kovoti prieš kvislingus lietuviams Vakaruose sunku. Čia jų gal būt niekas į kalėjimą nepasodins, bet vis dėlto kovoti reikia ir būtina. Tam yra dvi priemonės. Pirmoji jų boikotas — neskaityti ir neremti tų laikraščių, kur minėtų trijų rūšių kvislingai dėsto savo mintis; neremti nė tų organizacijų, kur kvislingai turi vadovaujančią reikšmę. Visokiems kvislingams nieko nėra pavojingesnio, kaip jų izoliavimas. Antra priemonė — daryti priešingai, negu kvislingai perša. Kadangi jų visu svarbiausias uždavinys pakrikdinti, nutautinti ir numarinti lietuvių patriotinę sąmonę Vakaruose kaip galima greičiau, todėl reikia teikti ji pagrindines lietuvių organizacijas, j o s e nesavanaudiškai dirbti ir nuolat kelti savo pačių lygi dvasinių, kultūrinių, profesinių ir politinių atžvilgių. Taip pat svarbu žinoti, kad vieno lietuvių principingumas ir veiklumas svarbesnis už dešimt svyruojančių.

MOLSON EXPORT

Kanados labiausiai perkamas alus

MOLSON'S - SAVISTOVI ALAUS DARYKLA NUO 1786

SVEIKATOS KLINIKA — HEALTH CLINIC

Vienintelė valdžios registruota, natūralaus gydymo, lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektros ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios; gydomieji judesiai ir kita.

460 Roncesvalles Ave. • Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, R.M.N.Pt.

BULVIKASIO AUKA
Komunistinė santvarka taip nuolat Lietuvos žemės ūkį, jog šiandien net nėra kam derlių nuimti: gudresnėi kolchoziniui seniai spėjo išbėgti į miestas. Derliaus nuėmimo metu organizuojamos "talkos". Į kolchozus tada siunčiami kaimiukų imonių tarnautojai ir gimnazijų aukštesniųjų klasių mokiniai. Miestiečiams darbas laukuose neįprastas — dėl to pastaikyti ne skaudžius nelaimius. 1963 m. spalio 6 d. į kolchozo laukus buvo pasiųsti Klaipėdos IX vid. mokyklos abiturientai bulvių kėčiui. Jaunatviško mergaitės nerūpestingumo ir traktorininko neapdairumo dėka bulvių kasimo mašina sutruškino koją Svajai Jurdonaitė. Gydytojai išsibėgėjo mergaitės gyvybę, bet buvo priversti amputuoti koją.

Žurnalas "Svyturys" ištisą puslapi skiria šiai jaunai merginai, be kurios bandomai grįžti į gyvenimą. Garbinama ji ir ją nuolat lankantieji draugai, talpinamas net Jurdonaitė skirtas Sov. Sąjungos didvyrio A. Meresjevo laiškas: "Aš tikiu Tavimi, Svaja, tikiu, Tu didvyriškai iškeisi viską ir surasi savyje jėgų tapti naudinga žmonėms ir Tėvynei." Žurnalas, žinoma, neįsimena, kad dėl mergaitės nelaimės pirmąsias yra kalta komunistinė santvarka. Abiturientų vieta yra mokyklos sode, ne kolchozo laukuose. Būvo kadais laikai, kai ūkininkai įstengdavo patys ir pasėti, ir derlių nuimti. Talkos tada nebūvo reikalingos ir maisto netrūko. Jeigu šiandien derliaus nuėmimo metu kolchozams būtina miestiečių pagalba, ir laukus reikia siųsti ne abiturientus, bet augstusiosios kompartijos pareigūnus, pradedant Gedvilu, Sniečkum, Paleckiu, Cistekova, Sviščiova ir kt. Tegu traktoristai laukų jų kojas, nes juk jie ir į juos panašius tiesiogiai atsakingi už dabartinę tautą Lietuvos žemės ūkyje.

UZVENCIO MONETOS
Užvenčio apytiksliai statinėte su 10 kg įvairių monetų, priklausančių 1610-30 m. laikotarpiui. Patikrinus 1.000 monetų rasta: Didžiųjų jungtinių valstybių talerų, Vakarų Prizijos talerų, Georgo Vilhelmo ir Žygimanto III grafių bei sidabrinio monetų, Gustavo Adolfo Elbingo, Žygimanto III solidų ir kt. Užvenčio kaimas Paulauskas, Ignas Kilmanskas ir Petras Genys radinį perdavė Šiaulių "Ausras" muzėjui.

DAILĖS STUDENTŲ SKUDŽIAI
Valstybinio dailės instituto 20 studentų — jų tarpe A. Belevičius, K. Sveikauskas ir A. Pakelūnas "Tiesos" puslapiuose atkovoja šviesio ministerijos pravedama kadru paskirstymą. Pasirodo, pastaruoju metu visi instituta baigusių studentai skiriamai piešimo mokytojų, nors dauguma jų yra pasirinkę kūrėjo kelią. Laiškas dėstoma jauniesiems menininkams daroma skriauda: "Mokosi jie šešerius metus, gina diplominių darbų, ir čia jų kūrybiniais planams lemia subyrti: jiems pasiūloma dirbti piešimo mokytojų, nežinūnt, kokie jų planai buvo, ateinant į institutą..." Tik su dideliu vargu kultūros ministerija gavo leidimą vienai

diplomantei dirbti dekoratore Panevėžio dramos teatre. Klaipėdos teatras dar ir šiandien neturi kvalifikuotą šios srities specialistą. Miestų ir miestelių apdailos darbus daugiausia vadovauja augštojo mokslo nebaigę mėgėliai arba net paspręšę vertelės.

Studentai primena švietimo ministerijai, jog piešimo mokytojus ruošia Šiaulių, Vilniaus pedagoginiai institutai, vidurinės mokyklos bei technikumai. Valst. dailės instituto pagrindiniu uždaviniu yra kūrėjų paruošimas. Išskausius šio studentų skundo, gaunasi išspūdis, jog Lietuvos kompartija, matyt, jaučia dalininkų perteklių — Lenino paveikslams ir tematinėms drobėms tapyti daug menininkų nereikia...

APINASRIS LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJAI
Lietuvos komunistinė spauda mėgta girti Lietuvos Mokslo akademijos laimėjimus, retai teusimindama, jog kryptį jos darbus nustato Sov. Sąjungos Mokslo akademija. Tai gi lietuviai mokslininkai negali pasirinkti darbo sritį. Jas jiems apibūdina Maskva. Nepersinausiant Sov. Sąjungos Mokslo akademija svarstė būsimąją Lietuvos mokslininkų veiklą. Nutarimus "Sovetskaja Litva" puslapiuose dėsto sąjunginių respublikų mokslo akademijų veiklai koordinuoti sekretorius V. Duženkovas: "TSRS Mokslo akademijos prezidiumas patvirtino šias pagrindines Lietuvos TSR Mokslo akademijos tyrimo darbu kryptis: tikslinybi teorija ir matematinė statistika; kibernetikos matematinės problemos ir techninė kibernetika; teorinė atomų ir molekulių spektroskopija; puslaidininkių fizika; aukštų temperatūrų šiluminė fizika; metalų elektronosodinimo bei galvaninių padanginimų su iš anksto numatytais sąvaybėmis teorijos ir metodų nagrinėjimas; augalininkystės ir gyvulininkystės produktyvumo kėlimo biologiniai pagrindai; respublikos gamybinės jėgos, lietuvių tautos istorija, kaba ir literatūra."

KOLCHOZŲ PAVADINIMAI
R. Sarmaitis "Liter. ir Mene" skaičiuoja kolchozų pavadinimus: Lenino vardu dabartinėje Lietuvoje pavadinu 16 kolchozų, Karolio Poželos — 16, partizanės Marytės Melnikaitės — 20, gen. Černiachovskio — 14, A. Zdanovo — 12, M. Kalinino — 12, S. Kirovo — 10, V. Ciapajevio — 5, F. Dzeržinskio — 4, M. Budiono, J. Gagarino, A. Matrosovo — po 1. Esama taipogi daug "Lenino kelių". Gaila, kad autorius užmiršo suskaičiuoti visus Stalino vardo kolchozus, kuriuos dabar jau teko perkristyti. Skaitant tokius kolchozų pavadinimus, kyla klausimas, kur mes esame — Lietuvoje ar Sov. Sąjungoje?...

R. Sarmaitis, matyt, jausdamas tą mintį, antroje rašinio dalyje aiškina, jog J. Janonio vardu yra 12 kolchozų, Zemaletis — 11, Petro Cvirko — 10, Salomėjos Nėres — 9, Jono Bičiūno — 4, Adomo Mickevičiaus — 3, Vinco Kapsuko — 3, Simano Daukanto — 2, Liudo Girus — 2, Vinco Kudirkos, Vytauto Montvilos ir Dionizo Poškos — po 1. V. Kst.

UŽ A. + A. KAZIMIERO ŽUKAUSKO VĖLĘ
šv. Mišios su egzėkvijomis bus atlaikytos birželio 13 d. 10 v. ryto Hamiltono Aušros Vartų bažnyčioje.

Jau praėjo metai, kaip negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą tėvelį. Nors laikas bėga, bet mes jo niekaip negalėsime užmiršti. Gailestingasis Dievas tesuteikia jam amžiną ramybę.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažistamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Kazimiero Žukausko vėlę.

Nuliūdę vaikai

Niagara pusiasalis

DIDELĖ DIENA ST. CATHARINE.
JE — Artėjant Tėvų pranciškonų misijos 15 metų sukakčiai, buvo suruoštas garbingas svečių priėmimas, kuriam dalyvavo Lietuvos gen. konsulas dr. J. Zmuidzinis, p. J. Matulionis, St. Catharines miesto burmistras I. Buchanan, parlamento nariai J. McNulty, B. Welch, E. Morningstar, visu lietuviškų organizacijų pirmininkai bei kanadietų ir lietuvių spaudos atstovai. Svečius pasitiko T. Barnabas Mikalauskas.

Svečiai, apžiūrėję vienuolyną ir koplyčią, suėjo į salę, kur tautainiais drabužiais apsišingusios mergaitės įteikė gėlių puoniai Zmuidzinienei ir burmistro Buchanan žmonai.

Susirinkusius pasveikino ir priėmimo tiktą pažiškino S. Janušonis. LB St. Catharines apyl. pirm. J. Zemaitis pasveikino susirinkusius B-nės ir visų organizacijų vadus. Iškvietas dr. J. Zmuidzinis trumpai nušvietė Lietuvos padėtį ir išreiškė tikėjimą, kad bendrom pastangom visos tautos atgaus laisvę, ir jų tarpe mūsų tėvynę Lietuvą.

Sekė gerai paruošta vaikų programa. Akordeonu pagrojo S. Bogušytė, gitarą V. Butkutė ir pianiną N. Gverditytė. Tai trys tikrai didelių gabumų mergaitės, kurios ne tik sužavėjo svečius, bet ir maloniai nustebino pasiektais rezultatais. Po jų pasirodė grupė jaunų sėkėjų, kurios retus darumų pasako tris tautinius šokus. Programai ir šokiams vadovavo Joana Zubrickienė.

Tuoju sekė burmistras Buchanan kalba, kurioje išreiškė didelį pasigėrėjimą ir malonumą dalyvauti lietuvių tarpe.

Visi svečiai buvo pakviesti prie gražiai paruoštų stalų su skaniais užkandžiais. Čia tarė žodį vyrai dalyviai, net burmistras žmona. Lietuviai svečiams sugiedojo "Tilgiausią metų".

Visus gražiu humoru nuteikė S. Setkus, kuris, pasinaudodamas proga, nušvietė Lietuvos ir lietuvių reikalus.

NOTARAS
ANTANAS LIUDZIUS, B.L.
savo įstaiga nuo liepos 1 dienos
perkėle
į naujas patalpas —
Turner Building (Suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575
namų — FU. 3-8928

KIEKVIENAS NORI savo atostogas praleisti gražiausioje ir geriausioje vietoje.

CAPE COD kaip tik ir yra toji gražiausioji vieta, o OSTERVILLE MANOR SAVININKAS JUOZAS KAPOČIUS yra pasiruošęs savo svečiams suteikti ko geriausius poilsiui sąlygas.

VASARVIETĖ ATIDARYTA
nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 dienos.

UŽSAKYMUS SIUSTI: Osterville Manor, Inc., West Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Telefonu kreiptis: iki birželio 23 d. So. Boston, Mass., Andrew 8-7730 (nuo 9 val. iki 4 val. p.p.) ir Dorchester, Mass., 282-2759 (bet kuriuo laiku), o po birželio 23 d. — vasarvietės telefonu — Osterville, Mass., Garden 8-6991.

Šaunūs lietuviško jaunimo

ŠOKIAI

įvyks birželio 20 d., šeštadienį,
Merritton Community Centre saleje
ST. CATHARINES, Ont.
Moksleiviams įėjimas nemokamai.
Pradžią 8 v.v. iki 12.30 val. St. Catharines liet. parap.

HAMILTON, Ont.

BAISIŲJŲ BIRZELIO ĮVYKIŲ mokiniai Hamiltono birželio 14 d., sekmadienį, pradės pamaldomis AV parapijos bažnyčioje.

Bendras visų pabaltiečių minėjimas įvyks 3 val. p.p. estų ūkyje. Meninėje minėjimo dalyje dalyvaus AV parapijos choras, vad. sol. V. Verikaitis.

Iš Hamiltono važiuoti į kelią nr. 6, Guelph link. Pravažiavus Guelph važiuoti iki Marden ir ten palikti kelią nr. 6 ir važiuoti Elora Road, kur kelio rodyklė rodo į Elorą, Eloros keliu važiuoti 7 mylias, ligi Gravel Road, kur bus rodyklė, rodanti į estų ūkį, Seedrioru. Ten sukiti į kairę ir sekant rodyklės važiuoti iki vietos, kur įvyks minėjimas.

Prašome visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius minėjime kuo skaitlingiausiai dalyvauti. B-nės valdyba

KODEL MUMS REIKIA RELIGINIŲ PASAUKIMŲ? Tokia tema buvo duota Hamiltono vyskupijos katalikiškų mokyklų septynių ir aštuonių skyrių mokiniams. Iš jų buvo išrinkta 10 geriausių rašinių. Tų rašinių autoriai apdovanoti medaliais ir pinigėmis premijomis. Iškilms įvyko gegužės 3 d., Burlingtone, Sv. Rožančiaus bažnyčioje, dalyvaujant Hamiltono vysk. J. Ryan ir kitiems svečiams. Iš tų dešimties mokinių pirmąją vietą laimėjo Sv. Juozapo mokyklos aštuonių skyriaus mokinys Jonas Kalmatauskas. Jis gavo aukso medalių su popiežiaus Pauliaus VI atvaizdu ir \$25 pinigine premija. Jonas yra aktyvus moksleivis ateitininkų kuopos narys, priklausantis tautinių šokių grupei "Gyvataras". Linkime Jonui ir toliau būti vienu iš pirmųjų. J. P.

VASAROS STOVYKLOS JAUNI MUI Tėvų pranciškonų stovyklavietėje, New Wasaga, Ont., vyks nuo liepos 4 iki rugpjūčio 16 d.

Pirmoji vyresnio amžiaus jaunimui — 11 metų ir vyresniems — bus nuo liepos 4 iki 18 d. Registrui pas p. Gudinskienę JA 7-1967, pp. Juozapavos arčia 4-5015, J. Pleinį JA 7-4876 arba rašyti: Franciscan Fathers, 32 Rusholme Pk. Rd., Toronto 3, Ont.

"GYVATARO" ŠOKIŲ VAKARAS. Užbaigiant sezoną, tautinių šokių grupė "Gyvataras" gegužės 23 d. suruošė didžiulį koncertą, norėdama parodyti savo darbo vaisius tėveliams ir Hamiltono publikai. Tuo pačiu buvo stengiamasi suteikti lėšų kelionei į Niujorką su reprezentacine grupe. Dėja, koncerto programos dalyvių šimtinė tapęjęs sutruktik 111 suaugusių žiūrovų. Be abejo, neigiamai atsiliepė 90 laipsnių šio dienos temperatūra, kurios tačiau nepaisė jaunieji šokėjai ir su pasivisintu išpildė gausią ir puikią programą. Bene didžiausią įspūdį padarė "paskutinis suktinis", kur scenoje šokančią grupę papildė visos kolektyvas, pasipylęs iš visų pusų salėje. Po programos patys šokėjai įteikė savo vadovams po simbolinę dovanėlę. Sveikino AV parap. kleb. dr. J. Tadarauškas, "Aukuro" vadovė p. E. Dauguvietė-Kudabienė ir Bendr. v-ba. "Gyvatara" vyr. vadovė p. G. Breichmanienė ir jos padėjėjos p. N. Stanaitė ir L. Verickaitė apdovanojęs gėlėmis. Koncerto pelnas padengs tik dviejų asmenų kelionę į Niujorką.

Po oficialaus koncerto uždarymo išvargę jaunimas buvo pakviestas į parap. salę, kur rėmėjų v-ba buvo paruošusi kukių vakariene. "Gyvatara" rėmėjų v-ba reikią nuosirdžiausią padėką p. dr. J. Tadaraušui, "Aukuroi". A. Vartų parap. komitetui, Bendruomenės v-bai ir visiems, prisidėjusiems aukomis ir dalyvavimu.

"ROMUVOS" STOVYKLAVIETĖ įrengti iš Preston, Ont., mažos lietuvių kolonijos gauta aukų \$41. Nuosirdžiausią atsiuntė prestonietiams V. P.

TF VAKARAS IR METINĖ RINKLIAVA. — Tautos Fondo Hamiltono skyriaus ruoštas pasilinksmimas — šokiai Brant Inn, Burlingtone, gegužės 18 d. per Viktorijos dieną sutraukė 86 asmenis. Per visą vakarą gauta pajamų \$490,45, gryno pelno \$79,55.

Nors atsilankiusių svečių skaičius nebuvo didelis, tačiau pelnas gaus vien tik paaukotų staliukų bei lėšų, kurios fantų dėka. Šiuo reikiame nuosirdžia padėką už paskirtus stalukus parap. dr. J. Tadaraušui \$15, Tri Realy savininkams p.p. Pranskevičiumi ir Didžiuliu \$15 ir Aušros Vartų parap. \$10. Šiuos stalukus laimėjo: L. Silinskienė, V. Kežinaitis ir A. Dalan gauskas.

Taip pat nuosirdi padėką priklauso visiems lėšų fantu aukotojams, iš kurių buvo surinkta virš 200 fantų. Tuo būdu lėšų fantu nei vieno fantu nereikėjo pirkti. Nuosirdžiausią dėkojimą vakaro tarnybos talkininkams: D. Jonikienėi, Genei Skripkutei, A. Kaušpedui, V. Kežinaičiui, V. Narkevičiui ir V. Sasnauskui. Atskira padėką priklauso ponams Klevams, kurie išrūpino nemokamą baletų studijos mokinių programą. Tai gi visiems atsilankiusiems svečiams širdinga padėką.

Taip pat pranešame visiems lietuviams, kad vykdoma metinė rinkliava Tautos Fondui, kuri baigsis birželio mėn. pabaigoje. Kaimiukuose rajonuose aukos jau yra surinktos, kituose baigiamos ar įpusėtos rinkti. Nuosirdžiausios prašome tautiečių būti duosniems, nes jau keletas metų kaip šios rinkliavos nebuvo daromos Hamiltone.

Hamiltonas visada buvo jautrus šiam reikalui ir per eilę metų sukelė dvasias aukomis ar parengimui pen. Per paskutinius aštuonis metus pirmininkaujant J. Miksiui buvo pasiūstos centrinė atstovybė šiuo sumos: 1957 m. — \$1.400, 1958 m. — \$1.100, 1959 m. — \$1.100, 1960 m. — \$750, 1961 m. — \$250, 1962 m. — \$600 ir 1963 m. — \$815. Kadangi dabar ruošiami parengiami nevisada atneša pelną, tad prašomi kiekvienas asmenišką auką prisidėti prie šio kilnaus tikslo.

Ta pačia proga primename, kad sekantis TF parengimas įvyks birželio 30 d., Dominion Day išvakarėse. Šis vakaras bus toje pačioje vietoje Brant Inn, Burlingtone, bet atvirame ore prie Ontario ežero kranto. Šiais šokiais atvirame ore pradėsime vasaros sezoną.

Tautos Fondo Atst. Kanadoje Hamiltono skyriaus valdyba

SUDBURY, Ont.

"TUMO-VAIZGANTO" šeštadieninė mokykla baigė mokslo metus. Išleistuves suruošė mokyklos tėvų komitetas. Mokyklą per šiuos mokslo metus lankė virš 30 mokinių. Mokykloje dirbo šeši mokytojai: vedėjas V. Grinius, p. P. Zlatkuvienė, kun. A. Sabas, A. Kusinskis ir p. Griniene.

L. Bendruomenės v-ba širdingai dėkoja visiems mokytojams už parodytą gražų tautinį pasiaukojimą mūsų jaunimui. Ypatinga padėką mokyklai vedėjui p. V. Griniui, kuris be darbo mokykloje, grynai iš savo asmeniško lėšų paruošė Kalėdų ir Velykų švenčių progą mokiniams dovanėles. Visus mokytojus, mokyklos mokinius ir visą Sudburio lietuvišką jaunimą kviečiame dviejų savaitių poilsiui vakaros stovykloje "Villa Maria" vasarvietėje rugpjūčio 3-15 d. Registraciją vyksta iki birželio 15 d.

Liet. Bendruomenės valdyba

ZITA GRISKONYTĖ iškalbos konkurse Martindale Public mokykloje laimėjo pirmąją vietą ir gavo gražią taurę.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS statybos užbaigimo reikalams surinkta 89 dol. Aukos rinko J. Bataitis ir M. Venskėvičienė.

L. BENDRUOMENĖS VALDYBA birželio 14 d., sekmadienį, 2 v. p.p., Petro ir Povilo Jutelių gražioje vasarvietėje "French River" ruošia Petrinę - Povilinių - Joninių - Vladinų - Antaninių paminėjimų didelę gegužinę. Vaisės, šokiai, pasivažinėjimas laiveliais, žvejyba ir daug kitų įvairnių nūbybų.

Maloniai kviečiame visus Sudburio ir apylinkių lietuvius dalyvauti ir pasikviesti draugai. Iki pasimatymo p. Jutelių vasarvietėje.

VISUS LIETUVIUS kviečiame klausytis radio valandėlės per CHNO radijo stotį birželio 14 d., sekmadienį, 1.30 v. p.p. Valandėlę finansavo Stasys Krivickas. L. B-nės valdyba

LONDON, Ont.

VISI I LONDONĄ! — Londonas mūsų didžiųjų ir tolimųjų kaimynų lig šiol kažkaip vis likdavo nepastebėtu. Esame linkę tikėti, kad šį kartą jis nebus apleiktas ir kad pas mus atvažiuos ir tie, kurie niekada nesirūpino ir čia vykti. Londono dabar tik nuotaikos, ir ne vienios norės patis tuo įsitikinti. Tam geriausia proga — bažnyčios atidarymo iškilms, įvyksiančios birželio 14 d., sekmadienį. Šia tvarka: 4 val. p.p. vasaros — EDST — laiku išpažintis. 5 val. iškilmingos šv. Mišios. Jas atnaušaus prel. dr. J. Tadaraušas, Kunigų Vienybės pirm. ir Hamiltono Aušros Vartų parap. klebonas. Jų metu giesdų Londono suaugusiųjų ir vaikų chorai, vedami muz. J. Petrauskos ir kun. B. Pacevičiaus. Pamokslą pasakys kun. P. Azubalis, Toronto šv. Jono Kr. par. klebonas. 6 val. pobūvis, dalyvaujant daugeliui lietuvių ir kanadietų dvasiųjų, parlamento atstovų ir kt. augstų svečių. Tikimasi, kad atvyks ir miesto burmistras. Pobūvio metu vaikų choras, vad. kun. B. Pacevičiaus, atliks trumpą programėlę.

Bažnyčia ir parapija yra pagrindinė miesto gatvė, būtent 1414 Dundas St. E. Ši gatvė yra plento nr. 2 tęsinys ir eina per patį miesto centrą. Vykstantieji 401 plentu nuo Windsor pravažiuoja išvažiavimą į Wellington Rd. ir tada suka kairėn ir pirmą išvažiavimą — į Highbury Ave. Vykstantieji tuo plentu nuo Hamiltono-Toronto pravažiuoja išvažiavimą į 74-tą kelią ir tada tuoj suka dešinėn — į tą pačią Highbury Ave. Šia gatve važiuoti tiesiai, pervaziuoti kiltį per geležinkelį ir tada pradėti skaituoti šviesas. Prie trečių šviesų bus didelė Highbury ir Dundas kryžkelė. Prie jos dešinėje "The Salvation Army Children's Village" namelis. Čia pasukti į dešinę ir, geroką bloką pavaižavus, kairę pusę prie didelių medžių bus mūsų bažnyčia. Važiuojantiems plentu nr. 2 iš rytų — vykti ligi senesniojo miesto ribų (jį miestą centra nereikia važiuoti), kol pasieksite Easton Plaza Chevrolet Oldsmobile iškasbas dešinėje ir geležinkelio bėgius skersai gatvės. Čia, dešinėje pusėje, ir mūsų bažnyčia. Iš kitų kryptų vykstantiems — pasiekti miesto centrą ir jame esantį Hotel London. Nuo jo Dundas gatvę vykinti į rytus keliolika bloku, kol pamatysite didelės fabrikų iškasbas: dešinėje — Kellogg's, kairėje — Kelvinator ir McCormick's. Už jų, pravažiavus trejetą bloku, bus minėtoji Highbury-Dundas kryžkelė ir dar bloką pavaižavus — mūsų bažnyčia kairėje pusėje. Nuo Hotel London važiuoti Dundas gatvę visą laiką tiesiai ligi pat mūsų bažnyčios.

Klebonas kun. B. Pacevičius, įdėjęs daug nuosirdaus darbo į šios parapijos kūrimą, tikisi, kad tautiečiai ir iš toliau atvyks pas mus pasidalyti bendru džiaugsmu — dar vienu lietuvišku laimėjimu išvijoje! Tai gi kaimalaukas pasimatymo atgimusiame Londone!

JAU 18.000. — Ar begalima norėti Bažnyčios Fondo greitesnio augimo? Manau, stebisi ne tik kaimynai, bet ir mes patys klausiamės vieni kitą: "Iš kur tas žmonių nuosirdumas ir duosnumas atsirado?" Bažnyčia nupirka už \$25.000.

SVEIKINAME O. S. RATKEVIČIENĘ, KL. Kat. Mot. sk. pob. sekc. vadovę, laimingai pergyvenusią didaus ir įvyksius laimėję ir po jos sekusius pavojus ir sėkmingai pasveikusią.

V. BARVYDAS, Lietuvos savanoris dar tebėra Sv. Juozapo ligoninėje, 216 kamb. su širdies negalavimais. Jam ten teks pabūti maždaug ligi liepos mėn. pradžios. Prašome jį aplankyti.

APYL. VALDYBA surinko \$50 ir juos perdavė fondui paremti krepšinių kelionei į Australiją. D. E.

WINNIPEG, Man.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS įvyko gegužės 17 d. Iš ryto ta intensi. Ją buvo atlaikytos pamaldos. 3 val. p.p. parapijos salėje įvyko motinų pagerbimas ir meninė daly. Muzikos mokyklos mokyto V. Virkutis akordeonu išpildė eilę religinių muzikos kūrinių. Po dr. K. Kuro paskaitos programa išpildė liet. šeštad. mokyklos mokiniai: L. Rutkauskaitė, I. Marozaitė, J. P. Kurai, P. ir A. Stankevičiai, V. Balčiūnaitė, M. Virkutytė, Br. Malinskaitė, N. Žiminskaitė, A. Jauniškaitė. Pasirodė jauniesniųjų ir vyresniųjų tautinių šokių grupės, paruoštos B. Barkauskaitės. Br. Bujokienės ir D. Januškaitės paruoštos mokyklos choras padainavo 7 liaudies dainas.

VARGŲNUO ISIGYJIMUI AUKOJO: po \$200 x-y: \$102 Alf. Oni Jančiukas; \$75 dr. Alf. Jauniškaitė; po \$50 — M. Bakauskas, Br. Bujokienė, J. O. Demereckas, V. B. Jančiukas, V. E. Januška, E. K. Kalasauskas, V. G. Stankevičius; \$30 J. J. Mikalauskas; po \$25 — Alf. A. Balčiūnas, kun. J. Bertašius, V. Borax, P. J. Jurgelevičius, J. Malinauskas, M. A. Rudis; \$21 H. J. Barkauskaitės; po \$20 — Blusius, A. J. Maciūnas, T. Yska; po \$15 — J. Dik, T. Lukas, P. Sliva.

Smulkesniomis sumomis (\$10-\$1) surinkta \$677,00.

Aukos rinko: M. Bakauskas, Hilda ir Judita Barkauskaitės, Jon. Malinauskas, D. Januškaitė, St. Bartininkienė, A. Kvietinskis ir Teklė ir Jonas Timmerman.

LIETUVIAI PASAULYJE

J A Valstybės

LIET. KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ SAJUNGOS suvažiavimas įvyko gegužės 30 d. savaitgalį Clevelande. Plačiau apie šį suvažiavimą kitame numeryje.

VILNIAUS KRASTO LIET. SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS, įvykęs Detroito gegužės 30 d., buvo įdomus savo dienotvarkė ir gyvas diskusijomis. Referatus skaitė: K. Veikutis — "Vilniaus teisinė padėtis ir rezistencinės veiklos gairės", A. Misiūnas — "Sąjungos tęstinumo — prieraugio brandinimo klausimas", K. Baronas — spaudos reikalai. Pirmasis referatas buvo daugiau politinis, įdomus visiems, bet ypač laisvinimo veiksmams. K. Baronas nagrinėjo vilniečių laikraščio klausimą, bet prie jo išvados, kad reikėtų pasitenkinti esama lietuviška spauda. Nutarta leisti vienkartinį leidinį kartą per metus. Be to, dar M. Šnapštys kėlė Vilniaus krašto išjungimo iš Lenkijos bažnytinės provincijos klausimą, o V. Šimkus paminklinės koplyčios Vasingtone pavadinimo klausimą.

LIETUVIŲ FRONTO BICILIŲ Vyriausios Tarybos rinkimų komisija praneša visiems LF biciliams, kad kiekvienas LF bicilius iki birželio 30 d. gali siųsti ne daugiau kaip 9 kandidatus į LFB Vyr. Tarybą; taip pat kiekvienas LFB bicilius gali būti patalijusias kandidatas. Siūlytus pridėdama siūlomąjį sutikimą. Siūlymus siųsti: LFB Vyr. Tarybos rinkimų komisijai, 566 Ridge St., Newark, N.J. 07104, U.S.A.

KAN. ANTANAS STEPONAITIS mirė gegužės 29 d. Kalifornijoje, susikomplicavęs ligai po rankos nusilaukimo. Vėlonis buvo gimęs 1883 m. birželio 15 d. Triobiškių km. Marijampolės vltė, ir apskr. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje ir Seinų kunigų seminarijoje, kunigų šventinčias 1908 m. kovo 22 d. Studijas gilino Šveicarijos Friburge ir tenai I. D. darbo metu organizavo lietuvių veiklą. 1917 m. dalyvavo konferencijoje Vilniuje. Į Vokietiją pasitraukė 1944 m., Ameriką pasiekė 1950 m.

Vėlonis yra parašęs istorinių veikalų, o pastaruoju metu pasiekė didaką atsiminimų knygą "Tėvynėje ir pasaulyje" (1962), kuri buvo recenzuota "TZ". Bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Palaidotas iš Sv. Kazimiero bažnyčios Los Angeles Kalvarijos kapinėse birželio 2 d.

KUN. DR. JURGIS RAZUTIS, išgysęs teologijos mokslus Romoje, įkylėvyeno Miami 12 metų, eidamas pastoriacijos pareigas Sv. Mykolo parapijoje. Atvykus naujam klebonui, kun. dr. Razutis iškeltas į North Miami Sv. Jokūbo parapiją — apie 150 mylių nuo Miami.

Miami lietuvių būrelis jam suruošė išleistuves Tylor restorane, atsisveikinant su kun. dr. Razučiu, kuris neatsisakydavo (kad ir ne savo parapijoje) lietuviams teikti dvasinius pataravimus, net atsilankydamas į jų namus. Taip pat kiekvienais metais dalyvaudavo Vasario 16 minėjimuose lietuvių klube.

KUN. PRANCISKUS GARMUS švenčia 50 metų kunigystės jubiliejų. Jo ir kitų jubiliatų pagerbimui vietos vyskupas Miami katedroje birželio 2 d. atlaikė iškilmingas šv. Mišias.

PROF. K. PAKSTO PAMINKLIS statyti \$15 paaukojo St. Juodviršis, Oakville, Ont. Norintieji paaukoti šiam tikslui, savo auką prašomi siųsti: Pakstas Fund, c/o J. Mikaila, 16870 Steopel, Detroit, Mich. 48221, U.S.A.

JONAS ABROMAVIČIUS, kun. Edv. Abromavičiaus Sv. Kryžiaus par. klebono, tėvas, metus sunkiai sirgęs, mirė gegužės 25 d., sulaukęs 76 m. amžiaus. Paskutiniu metu buvo labai nusilpusi jo širdis ir gydytojai gyvybę palaikė ypatingai nauju operacijos būdu — įstatydami į vidų mažą elektros bateriją, duodančią impulsą širdies plakimui. Vėlonis buvo kilęs nuo Panevėžio. Į JAV atvažiavo 1907 m. Gyveno Bridgeporte, dirbdamas Pensylvanijos geležinkelio linijoje, bet jau nuo 1939 m. dėl ligos iš darbo buvo pasitraukęs.

J. CICKENAS, savo "Dienų skeveldrėse" Naujienose šypterėja iš žinios okupuotųjų Lietuvos Donelaičių pastatyti antkapinį paminklą. Esą, Vilniuje ryšium su tuo jau pasakojama, kad Sniečkus ir Paleckis patvirtinę antkapinio paminklo projektą. Kaip gi pavaižduojamas mūsų didysis klasika? Ogi, milžiniškų išmieri Nikita laiko rankoje K. Donelaičio "Metus", žinoma i... rusų kalbą išverstus.

Silva Kanadoje

Šį sekmadienį, birželio 14 d., Londone, Kanadoje, įeinama į naujai įkurtosios lietuvių Silvos Marijos vardo parapijos bažnyčią. Tai proga mūsų bendradarbiui E. Danilūnui padarę pasikalbėjimą su šios parapijos kūrėju klebonu kun. B. Pacevičium ir parapijos komiteto pirmininku J. Butkum.

Pirmiausia, keli klausimai kun. klebonui.

— Kaip jaučiatės klebono pareigose?

— Tai vienas sunkiausių klausimų, kurį atsakyti nepakanka kelių žodžių. Kunigas, kokiam poste bebūtų, jaučia savo pareigos didelę atsakomybę. Savame suprantama, toji atsakomybė didėja stovinčiam parapijos priešaky, dar didesnė atsakomybė ir rizika parapiją kuriančiam. Pats jautimasis priklauso ir nuo kunigo charakterio: vienas šaltai dalyką svarsto, kitas kiekvieną smulkmeną išgyvena. Deja, aš esu antrojo rolėje ir už tai nuo pat pirmųjų kunigystės žingsnių šios pareigos bijoju.

— Gal malonumėt šį tą pasakoti apie savo praeitį, iš kurios vietos kilęs, kur teko dirbti pastoracinį darbą Lietuvoje ir pan.?

— Esu gimęs Ukmergės mieste, tačiau savo vaikystę ir jaunystę praleidau Pasilės miestelyje. Besimokydamas gyvenau Kaune ir ilgesnį laiką Telšiuose. Kadangi buvau išventintas kunigu Žemaičių vyskupijoje, ten ir pradėjau pastoracinį darbą. Vikaru buvau Pajūlyje, Šilalėje ir Kuršėnuose, gimnazijos kapelionu — Vieksniuose. Vokietijoje teko dirbti tą patį darbą Greveno lietuvių gimnazijoje. Kanadoje dvilika metų dirbau Toronte, Sv. Jono Kr. parapijoje kaip vikaras.

— Ar nesigailate vykęs Londonan ir ar esate patenkintas tuo, kas pasiekta?

— Dirbti lietuvių tarpe svetimam krašte, sakčiau ne pareiga, bet privilegija, todėl jaučiuosi patenkintas, kad po trumpos pertraukos vėl grįžau į savųjų tarpą. Tai, kas dabar pasiekta Londono jaunųjų parapijų, prašoka net didžiausio optimisto lūkestis. Suprantama, šių nuopelnų priežastis — vieninga, nuosirdi ir duosni kolonija, taip pat ir tie kunigai, kurie čia ilgesnį laiką dirbo anksčiau.

— Kaip Jums atrodo Londonas dabar?

— Nors tarp Toronto ir Londono atstumas nedidelis, tačiau Londono kolonijos nepažinojau ir iš viso neturėjau vaizdo, gyvenau tik žmonių gaudais ir kviečiančiųjų ne visai optimistiškom informacijom. Kiekvienas būkštavo, kad Londono kolonija maža, kad tam tikra dalis lietuvių išpareigoje vietinėse parapijose ir t. t. Tačiau pirmosios pamaldos abejones išlaikė, ir kelių mėnesių bėgyje parapijos idėja subrandė. Dabar čia jau veikia mokyklinis, džiausias jaunimo choras, kurio sąsate per penkisdešimt choristų, suaugusiųjų choras, Katalikių Moterų Draugija, procenčiai skaitlingiausia Kanadoje, parapijos komitetas, kultūrinis parengimų, pobūvių ir bažnyčios puošimo sekcijos, neskaityti liuanistinės mokyklos ir skautų, kurių veikla visą laiką pasigėrėtina.

— Kurie momentai pas mus vykstant ir atvykus Jums atrodė kritiškiausi?

— Kritiškiausias momentas atvykus — ar pavyks suorganizuoti parapijos židinį su nuosavom patalpom? Mano ištikinimui — nebuvo prasmės vien tik sekmadieniais sugrupuoti lietuvius po svetima pastoge pamaldoms. Šiandien toji krizė, aciu Dievui, praėjo, ir dabar nėra vietos abejonoms.

— Kaip Jums atrodo mūsų jaunimas, jį palyginus su kitų kolonijų atžalynų?

— Londono jaunimas lengvai leidžiasi įjungiamas į darbą ir tikrai juo nusiskusti nebūtų galima. Repeticiuose net tvarkinges-

nis nei kitų kolonijų. Kas liečia lietuvių kalbą, jis silpnas, ir tai natūralu. Kolonijose, kuriose veikia nuo pat pradžių lietuviški židiniai su savom patalpom, galimybės žymiai didesnės. Aš tik, kad savose patalpose šis reikalas pasitaisys, nes mūsų jaunimui netrukta nei gabumų nei gerų norų.

— Kokie Jūsų artimiausi planai ir ką numatote vėlesniam laikui?

— Artimiausi planai — savo bažnytelę padaryti patrauklią, jaukią, kad kiekvienas čia rastų dvasinį poilsį. Taip pat turėti sale, patogią ir puošnią, kad joje bresų mūsų kultūriniai užsimojimai. Tam reikalui negaila nei darbo, nei sunkumų, nes čia gyveniniai klausimai, ir kuriuos visi turime atkreipti dėmesį. Tai mūsų mažos parapijos ir kolonijos pasididžiavimas. Artimiausiu metu liuanistinė mokykla turi veikti savose patalpose, tuo būdu palengvinant darbą pasisėjusiems mokytojams. Numatyta organizuoti jaunimo ir suaugusių meno sekci-
jas, kad mūsų pobūviai tautinės šventės būtų pavairinti savo pajėgom. Mano troškimas įjungti visus į aktyvų darbą, tik tuo atveju mes atstosime šalia didžiųjų kolonijų, gerai organizuotų parapijų.

— Ką galėtumėt pasakyti apie bažnyčios atidarymą, iškilmes?

— Bažnyčios atidarymo iškilmės — mūsų triumfo diena. Birželio 14 — visų aukos diena, kuri simboliniai sutampa su mūsų aukomis žengiant naujuoju keliu.

J. BUTKUS, Londono liet. bažnyčios komiteto ir Bendruomenės apylinkės pirmininkas.

O dabar su klausimais ir į parapijos komiteto pirmininką.

— Kaip Jums atrodo mūsų kolonijos reikalai dabar?

— Trumpai suglaudus: taip gerai, kaip niekad prieš tai. Aš manau, kad kiekvienas mūsų kolonijos lietuvis pasididžiudamas tą galėtų patvirtinti. Per paskutinius keturis mėnesius Londono lietuvių kolonija nuveikė nepaprastai daug. Pirmiausias įvykis, tai mūsų mylimo klebono kun. B. Pacevičiaus atvykimas į Londoną. Kun. J. Danielius išvykus, toj pat buvo susirūpinta kito kunigo atskievitimu. Taip jau Dievo buvo lemta, kad neligai trukus buvo susirūpinta su kun. B. Pacevičium ir, bažnytinėmis institucijoms patvirtinus, mūsų problema išsiriš palankia prasme. Kaip visiem žinoma, šį „magiškoji lazdele“ — kun. Pacevičiaus pradėjo įdinti kiek apstingusių mūsų kolonijos gyvenimą. Jo dėka tuoj buvo įsteigtas jaunųjų choras, šeštadieninė mokykla žymiai padidėjo, atnaujintas suaugusiųjų choras, įsteigta KM Draugija ir neužligi pradės veikti teatro grupė. Sudarius bažnytinį komitetą, pradėta ieškoti bažnyčios. Proga pasitaikė greitai ir labai gera, todėl nedelsiant bažnyčia buvo uopirka. Pinigų rinkimas vyko išėjimo lietuvių gyvenime negirdėtu greičiu. Tikrai nėra kitos mažos kolonijos, kuri per keturis mėnesius būtų tiek daug suteikusi savo bažnyčiai.

— Daug važinėjote bažn. fondo reikalais ir turėjote progos pakalbėti beveik su visais Londono ir apylinkių lietuviams. Ką galėtumėt pasakyti apie dabartines žmonių nuotaikas, palyginęs jas su prieš pusmetį Londono buvusiomis?

— Svarbiausia, kad visi jungiasi į bendrą darbą pakilia, šventadieniška nuotaika. Londono lietuvių nuotaikos tikrai yra šventadieniškoje plotmėje ir labai norėję, kad tos nuotaikos nemazėtų, bet vis dar didėję, nes tik su pakiliomis nuotakomis galima nuveikti didesnius darbus.

— Kuris faktorius, Jūsų nuomone, laikytinas pagrindiniu, nušėmus šį didelį nuotakų pasikeitimą?

— Nėra abejonės, kad viskas glūdi kun. Pacevičiaus asmenyje. Jam atvykus dauguma įsijungė į darbą, kiti gi laukė ir norėjo įsitikinti ar kun. Pacevičius patenkins kolonijos lūkesčius. Ilgai laukti nereikėjo, nes kun. Pacevičius turi daug savybių, kurios

— Ką norėtumėt perduoti Londono lietuviams ir Bažnyčios Fondo aukotojams?

— Londono lietuviams, šiuo atveju saviesiems parapijiečiams, norėčiau išreikšti didelį dėkingumą už taip gausias aukas ir pasitikėjimą. Besikuriančių parapijų istorijoj nežinau kito pavyzdžio, kad taip trumpu laiku būtų sukurta tokia suma aukų. Šia proga prisimintinas lietuvių klebonų ir taip pat jų parapijiečių duosnumas, kuris mūsų veiksmu suvaidino ne eilini personažą.

— Ar nesijaučiate pavargęs ir ko lauktumėt iš Londono lietuvių ateity?

— Nuovargį tikrai jaučiu, bet jį išblaško lietuvių taurumas. Norėčiau, kad ir ateity būtų viena šeima, viena širdis ir vienas siekimas to paties idealo.

— Ką dar sutiktumėt pasakyti „TŽ“ skaitytojams?

— Gyvenamasis momentas reikalauja jėgų ir darbo. Mes kiekvienas reprezentuojame mažąją Lietuvą. Tebūnie mūsų siekliai dideli ir darbai kilnūs.

— Dar vienas klausimas: kuriais sumetimais parapijai parinktas Silvos Marijos vardas?

— Parapijai parinktas Silvos Marijos vardas primena anuos sunkius laikus, kai Dievo Motina pati aplankė mūsų kraštą, tarsi išsijungdama į mūsų gyvenimo ir kančios problemas. Dabartinį metu nemažiau reikalinga jos motiniška globa ir pastiprinimas. Silvos istorija — naujojo gyvenimo kelias.

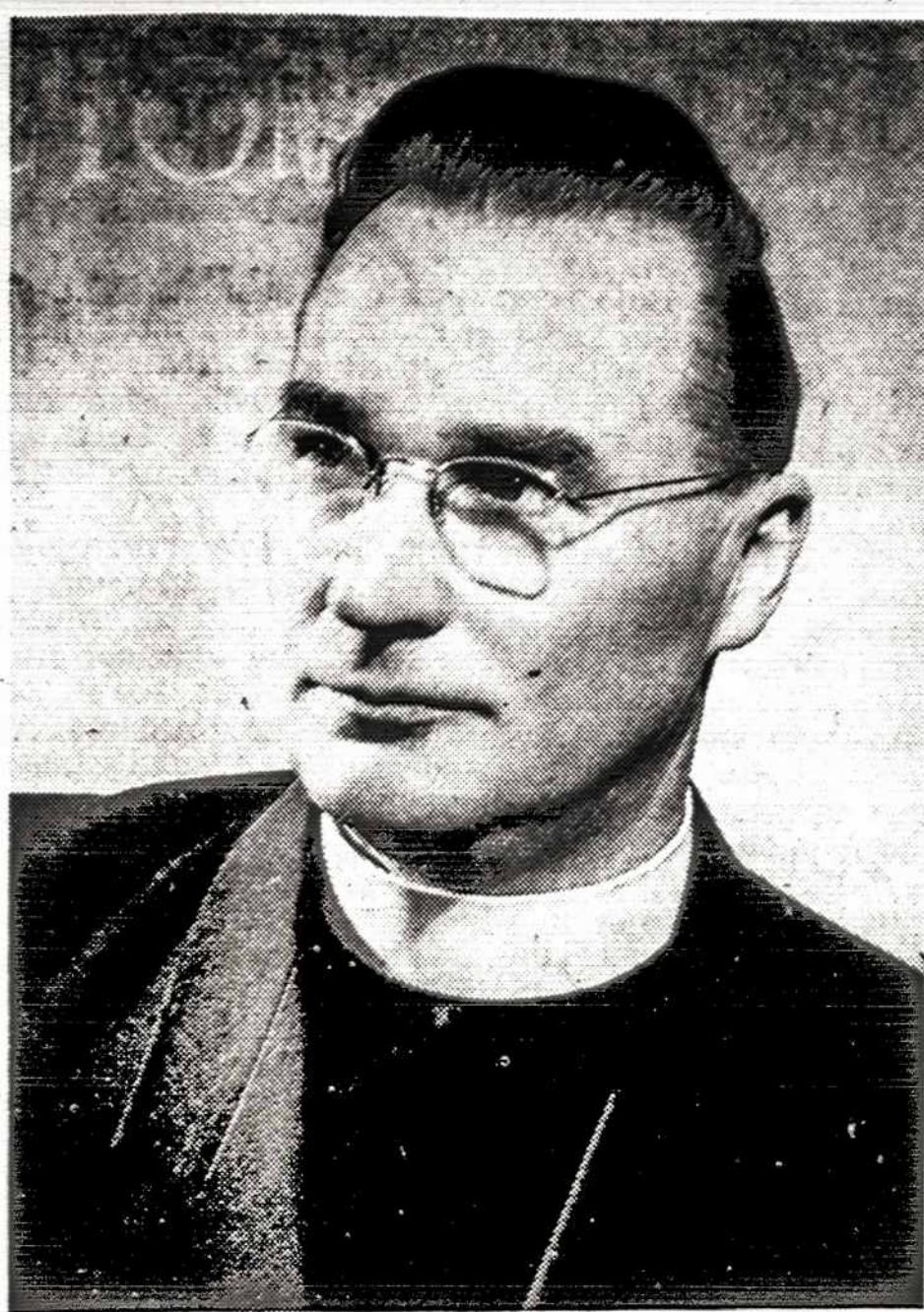
taip reikalingos mūsų dabartiniam lietuviškumo puoselėjimui.

— Jums atiteko didžioji darbo dalis kviečiantis kun. B. Pacevičių ir nemažiau Jums tenka dirbti ir dabar. Mus stebina, kaip Jūs pajėgiate šalia savo tiesioginio darbo vežti šį dvigubą vežimą, kurio negalite išvengti būdamas LB apyl. ir taip pat parapijos komiteto pirmininku. Ar nesijaučiate pavargęs ir ar esate patenkintas savo darbo vaisiais?

— Suradus kun. Pacevičių, dirbantį angli parapijoje Toronte, jo atvykimo galimybės savaime pasiskėjo. Jau pirmasis mūsų telefoninis pasikalbėjimas nulėmė kaikiurius mūsų ateities planus. Tuometinis kunigo atsikvietimo k-tas su pirm. p. Petrasūnu tikrai daug pasidarbavo ir daug ką nulėmė mūsų tolimesniam veikimui. Vėlesni darbai: žmonių lankymas, susirinkimai, ryšiai su Bažnytine vyriausybe buvo ir yra tik vienas malonumas. Prisipažįstu, darbo buvo daug ir kartais komplikuoja, tačiau dirbant bendrai idėjai jėgų pakanka ir nesijaučiu nuvargęs. Jau pereitais metais pastatytas ir parduotas namas pelnas, kuris bus apsvaistytas ateinančiam Bendruomenės narių susirinkime, davė didelio pasitenkinimo. Iš to, kas pasakytai, yra aišku, kad aš esu ypatingai patenkintas mūsų darbo vaisiais.

— Ką galėtumėt palinkėti mūsų klebonui, parapijai ir Bendruomenės apylinkėi?

— Suprantama, mūsų mielam kun. kleb. linkėtina sveikatos ir ištvermės ateities darbo baruose, nes tik jo dėka mes visi buvome sujungti į bendrą darbą, ir tas darbas vyksta pasigėrėtinai linkme. Parapijai linkiu augti, bujoti ir stiprėti bei pačia dvasia ir ryžtu. Įsteigti parapiją, bendruomenės reikalai ne tik nenukentėjo, bet priešingai — pagerėjo. Aki-
valdus pavyzdys Motinos Dienos minėjimas, pakili Londono lietuvių nuotaika ir glaudus bendruomenės ir parapijos bendradarbiavimas.

Kun. B. PACEVIČIUS, Londono lietuvių Silvos Marijos parapijos klebonas.

PENKIOLIKA METŲ AKADEMINIAME DARBE

PASIKALBEJIMAS SU PROF. V. PAVILANIU MONTREALY

— Rodos, jau 15 metų dirbate Montreilio universitete. Kaip patekote jin?

— 1948 m. atvažiuavau į JAV. Tuo metu Montreilio un-tas įėjo į prancūzišką kalbančio virologo. Bakteriologijos katedros vedėjas, kurį aš buvo sutikęs Paryžiuje, žinojo, kad esu laisvas ir pasiūlė man užimti šią vietą. Taip ir atsiradau Montreilio un-te.

— Kuriuose universitetuose pasirošėte savo akademinę karjerą?

— Baigęs medicinos fakultetą, dvejus metus dirbau Kaune pataloginės anatomijos katedroje pas prof. A. Starku. Vėliau, nuo 1945 iki 1948 m. dirbau asistentu Pasteuro institute Paryžiuje. — Teko girdėti, kad Jūs specialybė yra virologija. Gal galėtumėt tiksliau aptarti šią mokslo šaką?

— Nuo 1945 m. domiuosi virologija ir virusinėmis ligomis. Virusai sukelia daugybę ligų, kurių žinomiausios: sloga, gripas, tymai, poliomieltis, pasiutimas. Taip pat virusai gyvuliuose sukelia vežio ligą. Šiuo metu vadovauju virologijos skyriui Montreilio un-to mikrobiologijos institute; stengiuosi daugiau sužinoti apie virusus, jų veikimą ir plitimą. Be to, mikrobiologijos institutas gamina skiepus prieš gripą ir poliomieltį.

— Kanados universitetų profesūroj matyti daugybė neangliškių ir neprancūziškų pavardžių. Ar tai reiškia, kad ateiviams nesunku patekti į Kanados universitetus? Kaip su diskriminacija?

— Man neteko pastebėti jokios diskriminacijos, dargi atvirkščiai — visi Kanados universitetai nori turėti tam tikrą nuosimtį profesorių paruoštų svetur, kad išvengtų idėjų vienodumo, ką anglai vadina „inbreeding“. Montreilio universitete kurį laiką dirbo prof. A. Ramūnas; be manęs šiam universitete dirba dr. J. Mališka — odontologijos, ponja Irena Lukoševičienė — socialinių mokslų fakultete. Profesorių tarpe yra daug lenkų, vengrų, rumunų ir t. t. Nors Montreilio universitetas yra katalikiškas, profesorių tarpe yra protestantų ir žydų.

— Ar nemanote, kad lietuvių permaži veržiasi į akademinį darbą?

— Akademinis darbas yra labai specifiskas, ir žmonės, kuriems patinka ši sritis, veržiasi

jon. Tuo būdu, kiekvienas turi pasirinkti tą darbą, kuris jam patinka.

— Dalyvaujate ir lietuvių visuomenieji veikloj. Tautiečiai tokio dalyvavimo laukia, tik ar tai suderinama su moksliniu darbu?

— Aš nematau tam jokio intereso susikurti.

— Kaip gamtos mokslų žmogus, susiduriate ir su religija. Komunistai ir kairieji tik skelbia, kad gamtos mokslai prieštarauja religijai. Kaip ir tai žiūri objektyvūs mokslo žmonės?

— Kadangi aš studijavau tik biologinius mokslus, tai apie juos ir tegaliu kalbėti. Bet būdamas katalikas, gal ir permaži paruoštas, dar niekur nesudirčiau, kur biologiniai mokslai prieštarautų tikėjimui. Antireligijinei propagandai daugiausia naudojamos iškreiptos tiesos. Pavyzdžiui, kairie teigia, kad evoliucijos teorija prieštarauja tikėjimo dėsniams ir tam paremti jie naudoja Darvino įžangą į „Origin of Species“. Tas sukūrė net mitą, kad kas prižiūrė evoliucijos teoriją — netiki ir Dievą ir kas tiki — turi griežtai neigti evoliuciją. Dažniausiai nei vieni, nei kiti nėra skaitę „Origin of Species“ ir remiasi tik viena iš daugelio Darvino hipotezių. Jie užmiršta, kad prieš Darviną buvo Lamarck ir po jo — Waismann, Morgan, Van der Vries, kurie išplėtė tą mokslo šaką. Dabar visi biologai priima evoliuciją, kaip vieną iš mokslinių tiesų. Gincas eina dėl keletos Darvino netikslių ir seniai atmestų hipotezių, bet Darvino, kaip biologo, aprašyti stebėjimai lieka klasiški ir nepakeičiami. Aš manau, kad visi be išimties sutinka, kad Darvinas buvo vienas didžiausių mūsų epochos biologų. Aišku, priimant evoliuciją kaip įrodymą, reikia manyti, kad septintoji sutvėrimo diena tęsiasi daugelį milijonų me-

LIQUIFLAME
OILS LTD. ATSTOVAS
H. ROŽAITIS
Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams.
TELFONAS LB 3-4908

Tėvynės kūrėjus prisimenant

Kadaise skaičiau kuriame tai laikrašty apie pamirštus karius, kurių dėka Lietuva egzistavo kaip laisva valstybė. Ne visokie diplomatai ir veikėjai sudarė pagrindą tautos prisikėlimui, o samantų bakūzių berneliai, subėgę į būrius ir padarę geležinę užvarą bolševikams ir vokiečiams. Be visokių grabulyščių, reikia tik prisiminti Kėdinius 1919 metais sausio ir vasario mėnesiais, kur iš bolševikais okupuotos dalies rinkdavosi jaunuoliai ir organizuodavo naktinius puolimus prieš užnugarį. Tai buvo spontaniškas išsiveržimas lietuviškos dvasios iš samantų bakūzių pastogės, nes atbėgti per priešų liniją ir palikti tėvus jo malonei reikėjo didžiųjų tėvynės meilę turėti. Iš tų visų ano meto pasiryžėlių gal tik vienas kitas bėra gyvųjų tarpe, ir tai ne savo tėvynėje. Greit jų nė vieno nebeliks gyvųjų tarpe, ir išnyks jų pėdsakai. Norėję, kad kas nors surinktų žinias apie buvusius tėvynininkus. Žyminis asmenis vienaip ar kitaip prisimename, ir jie neliks pamiršti, bet tie eiliniai žmoneliai, kurių kailis išnešė visus sunkumus, vargus ir pavojus, iš-

nyks iš istorijos lapų kartu su jų mirtimi. Tuo tarpu tik jie klampos po purvynus, kentę alkį ir šalį tik motulės trinityčiais apvilti. Man ir dabar spaudžia širdį kuomet prisimenu, jog štai atveda į karo lauko teismą su medinėmis klumpėmis apautą, sėmėga apviltą jaunuolį, kuris pabėgo iš sargybos posto nebeišskendamas keliasdešimt laipsnių šalčio taip apdrėytas. Tai tokiose sąlygose tie entuziastai dėjo pagrindus Lietuvos laisvei. Dažnas iš jų paklojo savo kaulus Lietuvos lygumų pašlaitėse ir išnyko kaip iš šio pasaulio taip ir iš tautiečių atminties. Žiūriu štai enciklopedijoje, leidžiamoje šiaurės Atlanto, ir mažai randu pavardžių, kurioms derėtų būti ten. Čia turiu mintyje taip vadinamus gusarus, kuriuose tarnavo ištisos šeimos, kaip trys broliai Andriūnai, Juozas, Antanas ir Izidorius. Pirmasis Juozas, vėliau perėjęs tarnauti į pėstininkus, kaip buvęs rusų armijos karininkas žuvo vadovaudamas kuopai prie Giedraičių. Antanas, buvęs paskutinis lietuviško pirmo eskadrono vadas, yra kažkur tremty, o Izidorius nuo išdaviko rankos bolševikų nukankintas 1941 metais. Štai vėl kiti trys broliai Vaitkevičiai, iš kurių du vyresnieji mirė Lietuvoje, o tretysis Henrikas, kuris labiausia buvo pasižymėjęs kovose su bolševikais 1941 metais, išvežtas į Sibirą amžinam poilsui. Dar toliau trys broliai Kirkilai, iš kurių, rodos, tik vienas Antanas yra tremty. Du broliai Kibirkščiai, Jonas ir Ignas. Apie Kibirkščį Joną, kuris buvo artilerijos pulko vadu, enciklopedijoje minimi, bet apie Igną, kuris mirė Italijoje džiūva, nieko neradau. Čia paminėjau tik keletą šeimų, kurias, mano manymu, reiktų atsiminti ateities kartoms, o kurie pavieniai žmoneliai, kurie kalė grandis mus laisvės vainikui? A. Š.

REMDAMAS TAUTOS FONDA, STIPRINI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES KOVĄ.

SKAITYTOJAI PASISAKO

AR TIKRAI PASIMETAMA SVIETIMO BARUOSE?

Gediminas Galva, darydamas mūsų kultūrinio bei politinio gyvenimo apžvalgą ir visa įvertindamas pagal savo požiūrį, 1964. V. 14 „TŽ“ 20 nr. patelė ir švietimo sritį. Žinoma, kaip ir buvo galima laukti iš žmogaus, stovinčio šalia viso kultūrinio judėjimo, atitamas ir įvertinimas suvedamas į visiška nuosmukį. Kiek jis teisingas, tegu kalba kiti, man gi rūpi atitaisyti daromus priekaištus. Iltuanistinam švietimui, kad „TŽ“ skaitytojai nebūtų suklaidinti.

Gedimino Galvos tvirtinama, kad „LB nėra vairotojas, nei vykdytojas“ švietimo srityje, kad „iki šiol dar nepavyko sukurti centralizuotos mokyklės sandaros“, kad „pradinio mokyklų lygis krinta“, „tėvų nuotaikos sudrumstos“, ir kad „pastangos lietuviškam švietimui suvienodinti liko bergždios“, — iš esmės yra klaidingas ir aiškus nesuvokimas švietimo srityje. Priminimas Tremtinių Bendruomenės švietimo Valdybos veiklos Vokietijoje, stovyklų ribose, ir sugretinimas su JAV LB švietimo Tarybos veikla (pastarosios nenaudai) yra pigi buvusios Tremtinių švietimo Valdybos apologetika.

Anais laikais, kada mes duoną valgėme iš malonės, izoliuoti nuo vietos gyventojų aplinkumos, sugrūsti į barakus ir sugrupuoti pagal tautybes, — reikalas buvo kitas. Atvirai kalbant, neturėjome ko kito ir veikti. Mokyklos kūrėsi spontaniškai nepriklausomo Lietuvos mokyklų pavyzdžiu ir atsivežtinėmis programomis. Kiek mokslo priemonių ar vadovėlių buvo parūpinta anuo metu Vokietijoje, ir kas padaryta Amerikoje šioje srityje, būtų per ilgą istoriją aiškinti ir taip gerai žinoma klausima. Čia tik dera priminti, kad sąlygos ir galimybės buvo daug palankesnės anuo metu, negu dabar Amerikoje ar kur kitur. Mokytojai ir vadovėlių autoriai nebuvo apkrauti kasdienės duonos rūpesčiu, ir darbo pajėgumas buvo kur kas našesnis. Galima palikti Gedimino Galvą savo apmąstymuose ištikinusi, kas buvo daroma anksčiau, buvo gerai, o kas dabar — blogai, stagnacija smukimas! Bet tikrumoje švietimo reikalai yra geresnėje padėtyje, negu „apmąstymuose“ nušviesta.

Amerikoje LB liuanistinių mokyklų padėtis yra visiškai skirtingose sąlygose, negu, sakysime, buvusios stovyklose. Ten ir algos mokytojams buvo gaunamos iš vokiečių iždo, o čia, Amerikoje, ir kitur pagrindiniai mokyklų laikytojai yra tėvai, kuriems ateina į paramą ir LB apylinkių bei apygardų valdybos. Kadangi tėvai, mokyklų tėvų komitetai yra faktiniai mokyklų laikytojai, tad savaime suprantama, kad jie turi balsą mokyklos vadovybės ar mokytojų pasirinkime. Ir tai dar nereikia, kad LB „neturi įtakos mokytojų parinkime“. Sis klausimas gerai išryškintas „Lituanistinių mokyklų darbo ir tvarkos nuosta-

nėra policinė nei opratyvinė. Išeivijoje centralizacija autoritatyvinė, jungianti, derinanti, atstovaujanti, mokslo gaires nustatanti. Šiuo pagrindu ir egzistuoja centralizacija švietimo srityje. JAV švietimo Taryba sudaro liuanistinės mokyklos programas, darbo ir tvarkos nuostatus, mokytojam padedant ir priitarant. Visos liuanistinės mokyklos teikia žinias iš mokyklos gyvenimo ir švietimo Taryba informuoja visais klausimais. Švietimo Taryba paruošia vadovėlius ir aprūpina kita turima pedagogine literatūra. Mokyklų tarpusavyje bendradarbiauja, mokytojai daro bendrus patarimus įvairiais pedagoginiais ir organizaciniais klausimais. Tad kokios dar centralizuotos mokyklų sandaros trūksta?

Nesuprantu Gedimino Galvos priežasties, dėl kurių jis panūdė išletti savo pagelžą ir visa suvesti ir nesėkmes. Galia, kad jis šiam apmąstymui rinko žinias iš nepatikimų ir netikrų šaltinių.

J. Ignatonis, JAV LB švietimo Tarybos pirmininkas

VEIKSNIAI IR PARTIZANŲ DAINOS

„TŽ“ nr. 19 atsimenuose ir anketas kaip reikia organizuoti pagalbą silpniesiems tarp kitko pasakytai: „Gaila, ir skaudu yra girdėti ir skaityti spaudoje, kad mūsų didieji laisvinimo veiksniai išmeta didžiausias sumas pinigų tušties posėdžiams, pasivažinėjimams į Baltuosius rūmus ir kitur, išleidimui didelių „laisvinimo“ veikalo „Partizanų kovų dainos“.

Ponas „veiksny“ norėtų matyti mūsų visus veiksnius visai nieko neveikiant ir niekur neišleidžiant „didžiausių sumų pinigų“! Iš viso mūsų veiksniams nėra sudėtos „didžiausios sumos“. Kaip žinoma, tiek Tautos ar kiti fondai neturinti, jokiu „didžiausių sumų“ neturi ir esančių kuklių sumų be reikalo nemėto.

„Partizanų kovų dainos“, sukurtos laisvės kovotojų kantių, asarų, vargų, skausmo, kraujo ir gyvybės kaina, tikrai buvo vertos išleisti ir tikrai yra vertos pavadinti išlaisvinimo veikalu, tik ne kabutėse, kaip „veiksny“ daro. Reikia lenkti galvas tas dainas sukurusiems ir jas už geležinės uždangos kraujo ir gyvybės atka atnešusiems.

Tik čia su galėsiu reiktų pridėti, kad „Partizanų kovų dainų“ išleidimas buvo vieno politinio vieneto monopolizuotas ir mažai pateko į viešumą, turbūt, dėl labai brangios kainos (\$10), permažos reklamos ir galbūt permaži tirazė.

Tai tikrai brangi knyga ir ji turėtų pasiekti kiekvieno lietuvių namus visame pasaulyje. K. D.

Red. pastaba. — Šio laiško autorius turi galvoje vieną atsakymą į „TŽ“ anketą apie pagalbą silpniesiems. Atsakymas ten, tarp kitko, pareiškė kritiškų pastabų dėl mūsų veiksnio veiklos, primindamas, kad laisvinimo srityje reikia didesnių ir vieningesnių darbų nei posėdžių, priėmimų ar partizanų dainų išleidimas. Tai nėra veiksnų ar partizanų dainų suniekinimas, o tik susirūpinimas laisvinimo darbo susmulkėjimu.

Geriausieji pailsėsit per atostogas

gerisome CAPE - COD - OSTERVILLE kurorte prie atviro Atlanto jūros plačio gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės viloje

Audronė

87 EAST BAY RD., OSTERVILLE CAPE COD, Mass., 02655, USA. Tel. (Area 617) 428-8425.

• Vile Audronė yra apsupta dideliu pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
• Erdvis kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
• Visai arti šilto srovės, privatus jūros plažas (7 min. pėsčiom).
• Geras lietuviškas maistas.
• Siemiet svečių patogumui padidinta volgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelė ir kt.
• Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.
Atidaro vasaorėjimui nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. Iš anksto kreipkitės: ED. JANSONAS, 13 Rose-dale St., Boston, Mass. 02124, USA. Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą Audronė — Mrs. Marija Jansonas.

PITTSBURGH dažų išpardavimas.

Reguliari kaina \$9.75 už galioną.
DABAR TIK \$6.98 už galioną
Sutaupysit \$2.77 už gal.
Parduodami tik šiuo metu

MOHAWK FURNITURE LTD.
2448 Danforth Ave.
Tel. OX 9-4444

137 Roncevalles Ave.
Tel. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Kvorta dažų \$2.25.
Dažai gaunami tik 137 Roncevalles Ave. parduotuvėje.

Sun-Proof House Paint
PITTSBURGH

NESANTAIKOS

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

Kariškų filmų mėgėjai turės progą pergyventi amerikiečių žygius Guadalcanal vietovės antrojo pasaulinio karo metu. Tų kovų dalyvis ir eilės karinių nuotykių knygų autorius James Jones savo išpūstą aprašė romane „The Thin Red Line“. Pagal šią knygą daugumoje ir pastatytas to pat vardas filmas.

Filme gausu veiksmo, kaiku-riais atvejais įveliant net gana didelius karių būrius. Ir nenuostabu, nes šio filmo režisiorius Andrew Marton jau ir anksčiau yra užsirekomendavęs veiksmingų scenų gabiu sutvarkymu. Kaip režisioriaus padėjėjas A. Marton prisidėjo prie masinio amerikiečių išsikėlimo Normandijoje pavaizdavimo filme „The Longest Day“, ir pan.

Amerikiečių karių būriui tenka užimti mažą, bet strategiškai labai svarbią ir japonų atakliai ginamą vietovę. Per balas, miškus ir kalnus slenka kariai prie nurodyto tikslo, kai pasislinkusių japonų kulkos smarkiai retina jų gretas. Salia visų bendro priešo, atsiranda nesutarimų ir pačių karių tarpe. Griežtas, narsus, bet kitus mėgstas paniekinti seržantas ypač matomai persekioja vieną iš eilinių. Dar jaunutis eilinis ypač nuogastauja apie būsimus mūšius. Jam kaip tik pirmajam tenka susidurti su japonų prisėlinusiu kariu, kuris tampa pirmąja mūšio auka. Seržanto erzina, eilinis kankinasi dėl kaltės jausmo, bet sekantiems mūšiuose pribirsta ir neatšilieka nuo kito.

Dalinai bailaus, dalinai nesubrendusio eilinio vaidmenį atlieka Keir Dullea, kuris prieš metus žavėjo savo vaidyba filme „David and Lisa“. Jį persekiojant seržantą rolę atlieko Jack Warden. Vienintelėje moteriškoje rolėje trumpai pasirodė Merlyn Jordan.

Dėl gausių karinių žiaurumų filmas nepatartinas jaunimui.

Sensacijų įrašytojams dažnai tenka nusivilti daug ką žadančiais filmų skelbimais, kai plačiai išreklamuotos filmo scenos ar įvykiai pačiame filme paliečiami tik prabėgomis. Panašus atvejis gali įvykti nusiviliant garsaus režisioriaus vardu, kai priešpaskutinis Ingmar Bergman filmas „The Silence“ netrukus bus pristatytas kanadiškai publikai.

Sis švedų režisiorius, pagarsėjęs tarptautinėje plotmėje meniniais sugebėjimais, filmų artistų ku apipavidalinimu ir glia tematika, kelių paskutiniųjų metų laikotarpioje trilogijos formoje bandė pavaizduoti žmogaus ir Dievo santykius. Pirmosios trilogijos dalyje „Through a Glass Darkly“ ir „Winter Light“ režisioriaus pavaizduojami veikėjai įieško Dievo balso su aršiu atkaklumu ir stengiasi nugalėti savo tikėjimo abejones.

Tikrai teko nusteiti Bergman intencijomis, pamačius trečią trilogijos dalį — „The Silence“. Atrodo, lyg pagrindinė filmo idėja remtųsi Nietzsche's šaukimu, jog Dievas yra miręs. Pavaizduojamas pasaulis, kuriame žmonės neturi jokių santykių su Dievu ir to pasekoje, pagal Bergman sampratą, jokių ryšių savitarpį. Visur vyrauja tylą — betkokio bendradarbiavimo trūkumas.

Per nepažįstamą kraštą keliauja dvi moterys su kūdikiu. Nors jos seserys, bet jų skirtingi palinkimai nustato jas priešingai. Nežinodamos krašto kalbos, nepajėgios bendrauti su kitais, g savitarpį neslepia abipusės neapykantos. Nei viena, nei kita nesusugeba rasti pilnutinės prasmės ir pasitenkinimo.

Asistentų tarpe pažymėtina daugelyje švedų filmų pasireiškianti Ingrid Thulin vyresniosios sesers vaidmenį.

Sis šaltas ir slėgiantis filmas, kuriame įmaišoma ir keleta vulgarų scenų, nepatartinas net ir suaugusiems.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

— Vieno garsiausių pasaulio skulptorių — Jacques Lipchitzo darbai šiuo metu yra išstatyti Čikagoje — The Arts Club of Chicago patalpose, 109 E. Ontario St. Šioje apžvalginėje parodoje yra matomos 162 dailininko bronzinės skulptūros, sukurtos praėjusio pusimčio metų laikotarpyje, kurios dvelkia lietuvių kūrybinio dvasia.

Sio Lietuvoje gimusio dailininko paroda Čikagoje yra sukelusi gyvo susidomėjimo vietiniuose meno sluogniuose. Ji yra plačiai recenzuojama didžiuliosios laikraščiuose ir gausiai lankoma.

Dienraštis „Chicago Tribune“ gegužės 31 d. laidėjo savo ilgą recenziją pradėdamas tokiais žodžiais: „Born in Lithuania, student in 1909 at the Ecole des Beaux-Arts in Paris, friend of Picasso, Brancusi, Soutine, and Modigliani, Jacques Lipchitz became one of the most forceful and daring practitioners of cubist sculpture“.

Cia minima paroda galima lankyti kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius, nuo 9.30 v. ryto iki 5.30 v. v.

— Vien tik lietuviškoje meno plotmėje žinoma Čiurlionio Galerija gegužės 30 — birželio 7 dienomis puošėsi Montrealyje gyvenančio jauno lietuvi dailininko Romualdo Bukausko dailės kūriniams.

Parodos oficialų atidarymą, įvykusi gegužės 30 d., stebėjo arti 100 čikagiečių, atėjusių pažūrėti R. Bukausko pirmojo pasirodymo JAV-bėse. Atidarymo programoje pasirodė buvę ar esantieji montrealiečiai: Montreali Lietuvių Akaademinio Sambūrio (parodos rengėjo) pirm. Alfredas Pusa-rauskas (jo įvadas į dail. Bukausko kūrybą telpa į parodos kataloge), T. J. Kubilius, S. J. T. J. Borevičius, S. J. poetas dr. Henrikas Nagys. Taip pat sveikino ir čikagietis architektas J. Mulokas.

Ilgosnę kalbą tema „Keletas kontroversinių minčių apie modernųjį meną“, pasakė dr. H. Nagys, kuris lyg ir norėjo duoti atsakymą modernaus meno kritikas. Jo žodžiai buvo paprasti, jautrūs, pakelto tono.

Dail. Bukauskas, nors pats atidaryme irgi dalyvavo, nesiryzė prabilti ir susirinkusius. Už jį čia kalbėjo jo darbai, kurie lankytojų buvo priimti su įvairaus pobūdžio atsiliepimais.

Sia paroda buvo užbaigta priešvaršinis sezonas Čiurlionio Galerijoje. Pažymėtina, jog per praėjusį sezoną čia buvo surengta 11 mūsų dailininkų parodų.

— Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas — vien iš nedidelės lietuvių baletininkų šeimos išėjimo, gegužės 30 d. Jaunimo Centre turėjo pasirodymą čikagietiams.

Jaunutis Puodžiūnas, šokti pradėjęs dar tremtinių stovykloje Vokietijoje, o Violeta Karosaitė — Čikagoje, viešas kitam buvo neblogas partneriais jų įvairioje programoje, sudarytoje iš tarptautinio bei lietuviško pobūdžio gabalų. Ypatinai gerai žiūrovus nutiekė jų atliktas lietuviškos potpuri, kuriame, pagal populiarios tautinės muzikos garsus, darniai vystėsi šokėjų judesiai.

Šiame koncerte šokėjams talkino smulkintinkas Alfonsas Paskutis ir

deklamuotoja Elena Blandytė, kurie savo srityje, nors ir nebūdami profesionalais, gražiai pajavirino vakaro programą.

Koncertą, kurį surengė JAV LB Kultūros Fondo valdyba, stebėjo apie 400 čikagiečių, nežinūrnt, jog tai buvo „neparankus“ laikas — „Memorial“ šventės savaitgalis, dažniausia skiriamas išvykoms, pasisvečiavimams.

Iš Čikagos šokėjų išvyko pasirodyti Klevealand, o po to žadėjo grįžti pasibūvoti ilgiau Čikagon, kur gyvena V. Karosaitės tėvai. Atrodo, jog vėliau nuolatiniams apsigyvenimui iš Los Angeles čia persikels baletininkas J. Puodžiūnas.

— Čikagos Augštesnioji Lituanistikos mokykla 1963-64 mokslo metus užbaigė iškilminga akademija birželio 7 d. Jaunimo Centre. Mokslo metai mokykloje buvo pradėti 1963 rugsėjo 7 d. su užsiregistravusių 241 mokiniu, tačiau dėl nelankymo mokinių sąrašas sumažėjo iki 215 mokinių.

Pirmąjį pusmetį baigė 211 mokinių — 85 berniukai, 126 mergaitės. Ant- ras pusmetis pradėtas su 209 mokiniais.

Sios mokyklos direktorium yra Juozas Masilionis. Mokykla išleido gražų 1963-64 mokslo metų moksleivių metraštį „Mūsų metai“, 240 psl., apie kurį atskirai duosime platesnį aprašymą.

Čikaga. — Ben Abraham, 105 m. amžiaus, teismo buvo išteisintas, pirmą kartą sulaužęs judėjimo taisyklę laike 50 m. vairavimo.

A. + A.

MECISLOVUI RATAVICIUI mirus,

brolių Kseverą, seseris p.p. Eismontienę, Morkūniene, Mažeikiene bei jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Antanas ir Olga Pinkevičiai
Vytautas ir Aldona Kazemėkai

Ponioms S. Eismontienei, V. Mažeikienei ir p. K. Ratavičiui bei jų šeimoms, jų mylimam broliui

A. + A. MECIUI RATAVICIUI mirus,

reiškiame gilią užuojautą —

M. ir J. Zurliai
E. ir B. Sopiai

Mielus bičiulius SKOLĘ ir PETRĄ EISMANTUS,

jų broliui ir švogeriui

A. + A.

MECIUI RATAVICIUI Montrealyje mirus,

giliai užjaučiame —

St. K. Mileriai

Rinks Lietuvos istorijos dokumentus

PASNEKESYS SU KAN. DR. J. B. KONCIUM

Neseniai iš spaudos išėjo vertinga istorinė knyga anglų kalba „Vytautas the Great, Grand Duke of Lithuania“. Veikalas labai išsamus, turinngas, sutelktas visus mums žinomas, ir dar nežinomas faktus apie Vytautą Didįjį. Autorius kan. dr. J. B. Koncius per 44 metus rinko jam medžiagą ir įsigijo milžinišką biblioteką apie Vytautą ir jo laikus.

Jūsų korespondentė aplankė autorių jo rezidencijoje Ft. Lauderdale patirti kokiomis aplinkybėmis buvo kuriamas jo veikalas ir kokie jo tolimesni planai ateityje.

— Mintis parašyti knygą apie Vytautą anglų kalba man kilo 1930 — jubilėjiniais Vytauto Didžiojo metais. Tačiau istorinius šaltinius studijuoti ir, kiek įstengdamas, supirkinėti pradėjau daug anksčiau: jau 1917-19 metais, važinėdamas po Vokietiją su lietuvių grąžinimo misija, pradėjau pirkinėti istorines knygas bei metraščius ir tai pasidarė mano „hobby“ — mėgstamiausias užsiėmimas ateityje.

— 1930 m. šiame krašte vyko depresija, visiems gyvenimas buvo tapęs sunkus, tad ir mano vos pradėtas rašymas sustojo, nes kaip klebonas buvau ypatingai užimtas parapijoje, turėjau pasirūpinti didelės mokyklos išlaikymu, skolų mokejimu, o, be to, dar dirbau Kunigų Vienybėje. Karui prasidėjus, skubėjau su pagalba nukentėjusiems lietuviams, tad sąlygos rašymui vėl nebuvo palankios, tačiau, kiek spėdamas, tvarkiau turimą medžiagą ir įsėkojau naujos.

— Susitinkinėdavau su atvykstančiais i Niujorką knygų pirkėjais, rūpestingai apžiūrėdavau siūlomus knygas, įsėkodamas Lietuvos istoriją šaltinių. Po karo pats nuvykau Europon, kiekvieną kartą kiek laikas leisdavau apžiūrėdavau didžiųjų miestų knygynus, antikvarus, lankydavau bibliotekas ir archyvus. Ką galėdamas, apžiūrėjau ir išsigijau Vokietijos, Lenkijos ir Jugoslavijos miestuose. Tuo būdu surinkau geroką kiekį istorinių šaltinių: jiems pataipinti neužteko mano namelyje dviejų kambarių.

— Floridoje knygos drėgsta, pelyja, oro sausinimas, knygų vėdinimas ir priežiūra reikalauja nuolatinių pastangų ir išlaidų, tad didžią dalį savo bibliotekos pardavau. Esu laimingas, kad Kansas University nupirko visą mano pasiūlytą rinkinį, ir tuo būdu jis pateko i geras rankas. Čia negalio nepaminėti labai malonaus Kansas un-to istoriko prof. Backus, kuris buvo užpirkimo iniciatoriumi, asmeniškai kelis syk buvo atvykęs knygų apžiūreti ir pasirodė dideliu Lietuvos istorijos entuziaustu. Jam atsirinkus reikiamas knygas, pakuojant išsiuntimui i Kansas, susidarė apie 60 dežių. Prof. Backus šią vasarą važiuoja i Vilnių parsivežti daugiau istorinių šaltinių.

— Ar pasilikote sau, gerb. Kanauninke, dar kokių istorinių veikalų?

— Tik laikinai pasilikau sau knygų rezervą. Turiu jų tarpe idomius senienus, kaip Kojalovičiaus istoriją iš 1650 m., Prochaskos red. Vytauto laiškus ir kitką. Tuos dalykus palieku naudotis prof. Sužiedėliui, kad jis vėliau perversut Liet. Katalikų Archyvui.

— Ketinu mėginti patikrinti ar Prochaska tikrai visus Vytauto laiškus yra surinkęs, ar nieko nepraleido. Nuvykęs Europon pirmiausia manau aplankyti buv. Marienburgo biblioteką, kuri šiuo metu randasi Goettingene, perkelta iš Karaliaučiaus. Ten jau esu radęs daug idomiu dalyku, raštų su originaliais Mindaugo ir

Vytauto antspaudais ir t.t. Šį sygint ruošiuosi raštu mikrofilmuoti. Esu pasiryžęs surinkti apie 15 to- mų Lietuvos istorijos dokumen- tų. Tuo reikalu be Goettingeno, dar mikrofilmuosiu Vatikane, Krokuvėje, British Museum, Sve- dijoje, Suomijoje ir Danijoje.

— Ar Dievas duos man jėgų tai atlikti — nežinau. Nors daž- nai sakau, kad man dar liko 17 metų iki senatvės, bet su Dievu- liu sutarties nesu padaręs... Mė- ginsiu i darbą įtraukti jaunesnius lietuviuos mokslininkus; ypač Ro- moje jų yra pakankamai.

— Ar galima paklausti, kur bus Tamstos rezidencija Romoje?

— Gyvensiu Lietuvių Kolegijo- je Romoje, kur man yra rezer- vuoti kambariai. Būsiu taip pat Kolegijos patarėju, kiek mano i- mintis ir jėgos leis, bet pastoviai Kolegijoje dirbti neketinu.

— Roma yra lietuvių politikai svarbus strateginis centras?...

— O taip, be abejonės. Ir tu- rime ten pakankamai jaunų, ga- bių ir įtakingų lietuvių, turinčių ryšius su Vatikanu. Nemanau, kad galėčiau padaryti daugiau, negu jie, bet, aišku, turėdamas progos, gal ir savo trigrasį kada pridėsiu.

— Rodosi, turite pažinčių Vati- kano sekretoriatą?

— Taip. Pažįstu net patį Sv. Tėvą, su kuriuo susirašinėdavau ir matydavausi kai jis sekretoria- vo popiežiui Pijui XII. Taip pat

gerai pažįstu ir jo du dabartinius sekretorius. Vieną jų, arkiv. Ci- cognani, pažinau Vašingtone, kai buvo Vatikano atstovu; o kitą — A. Samore, buv. Apaštališkąjį Nuncijų Lietuvoje, turbūt, dau- gelis lietuvių pažįsta. Jis ypating- ai rodo nuosirdumo ten veikian- čiam mūsų prel. V. Mincevičiui. Gražu, kad lietuviai turi gerus, draugiškus ryšius su svarbiais pa- saulio centrais ir asmenimis — tuo būdu galės daugiau gero pa- daryti laisvės siekiančiai Lietu- vai.

— Kada gerb. Kanauninkas iš- vykstate?

— Ruošiuosi netrukus važiuoti Čikagon, kur dalyvausiu keliuose lietuvių kunigų jubilėjuose ir pri- micijose, sakysiu ta proga pa- žinties ir t.t. Iš ten vyksiu i BA LFo centrą Niujorke ir tik tada išskrisiu Europon. Mano laikas šiomis dienomis visas išdalintas.

— Džiaugiuosi, kad Dievas duoda jėgų ir sugebu šį tą dirbti: ne visi nori pasisvesti tokiems darbams. Tad, reikia man krutė- ti, dirbti ir ką gero padaryti ne tik lietuvių šalpos, bet ir mokslo reikalams. Darbas mokslo srityje suteikia daug malonumo, džiaugs- mo. Jauti, kad žmogus gyvena pa- saulyje ir tarnauji ne tik Dievo, bet ir lietuvių tautos naudai, — baigė kan. dr. Koncius.

J. Vaisvilaitė

Ortodoksų persekiojimai Sovietų Sąjungoje

Iš žinių, gautų per paskutinius penkerius metus, aiškiai matyti, kad Rusijoje tam tikras švelnu- mas Ortodoksų Bažnyčios atžvil- gy pasibaigė. Tarp 1917 ir 1939 metų Ortodoksų Bažnyčia patyrė keletą persekiojimų ir to laikotar- pio gale buvo beveik išnaikinta, bet karas privertė komunistinę valdžią kitur kreipti jėgas ir kitų vėl atsigaivo. Nuo 1927 m. ši Ba- žnyčia buvo jau visai paklusni ko- munistų valdžiai ir II Pas. Karo metu ji daug prisidėjo prie mo- ralinio valstybės vieningumo iš- laikymo. Vėliau ji įsijungė ir ak- tyviai bendradarbiavo Taikos Są- jūdijje. Vidsdelt nuo 1959 m. ji vėl buvo grasinama sunaikinimu. Tuo rūpinosi Ideologinė Komisi- ja. Pagal statistikas yra apskai- čiuota, kad dar 1980 metais reli- gija Rusijoje nebus išnykusi. Anot tu duomenų, apie 70% ti- kinčiųjų yra virš 40 metų am- žiaus, todėl visų likusiųjų 30% yra žemiau 40 metų, t.y. gimę po 1924 m. Dėl šių ir kitų priežas- čių komunistų vadai susirūpino

ir priešo išvados, kad nebegalima laukti kol pati religija išnyks. Tai jie imasi priemonių tam pa- greičinti. Pirmiausia, uždeda ne- apsakomai dideliais mokesčiais bažnyčias ir kunigus (mokesčiai sudaro apie 83% pajamų). Nuo 1961 m. daugelis kunigų ir kitų „kulto tarnautojų“ prarado savo vietas, kurios buvo atiduotos „bažnyčių prižiūrėtojams“, da-ugiausia tarnaujantiems komun- istinei valdžiai. Kad bažnyčios ir vienuolynai greičiau užsidarytų, neduodama kuro, elektros ir ga- zų. Kaikuriuose Rusijos vietovėse net uždrausta vaikų tarp 3 ir 18 metų atstovėti i bažnyčias. Taip- gi labai varžomi krikščiai: norint krikštyti vaiką, abu tėvai turi išeiti kunigui po atskirą prašy- mą, o šie raštai su jų asmeniškais dokumentais turi būti pristatyti Valstybinei Ortodoksų Bažnyčios Reikalų Tarybai. Siam įstatymui įsigalėjus krikščiai labai suma- žėję, nes daugumas tėvų nenori valdžiai parodyti savo religinių įsitikinimų. K. J. S.

Si degtinė nepraranda savo skonio

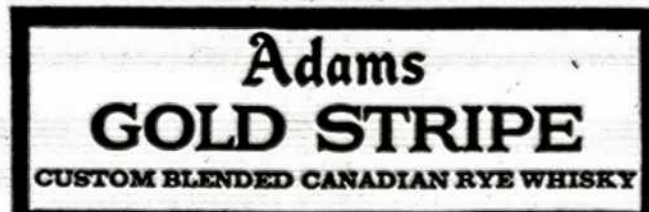
Jei mėgstate degtinę, kuri turi degtinės skonį — švelnų, tačiau turtingą ir stiprų; degtinę, kuri nepraranda savo skonio sumaišyta su van- deniu ar miešiniu, ši degtinė skirta jums. Ji yra rūpestingai atskiesta su daugeliu senesnių, brangesnių, pilnai skaidrių rūšių degtine. Ir yra ilgai laikyta deginto balto ažuolo statinėse.

Rezultatas? Tikra degtinė, kurios kiekviena uncija pilna stiprumo

ir gaivinančio skonio nuo pirmo iki paskutinio gurkšnio, ar tai būtų mė- giama su ledais, atmiešta vandeniui ar miešiniu.

Sekantį kartą paragaukite tikro skonio degtinės. Pabandykite Gold

Stripe. Jūs pamėgsite jos skonį... ir prieinamą kainą, už kurią galite nusipirkti Gold Stripe.

SPORTAS

KREPŠINIO RINKTINĖS DALY- VIŲ PRISTATYMO VAKARIENĖJE gegužės 23 d. Čikagoje, Jaunimo Fon- de, gautos šios aukos: Lietuvių Fon- do \$500, JAV LB centro v-bos (uniformų įsigijimui) \$500, JAV LB Čikagos apygardos \$250, kun. B. Suginto \$100, J. Zurio \$25. Smulkesnių aukų gauta \$30. Visiems aukotojams širdingai dė- kojama. JA V-bėse aukas prašoma siųsti išvykos organizacinio komiteto išdininko adresu: V. Grėbliūnas, 6941 S. Washtenaw Avenue, Chicago, Ill. 60629. Krepšinio išvykos įgyveni- nimui dar yra reikalinga nemaža su- ma.

ST. CATHARINES, KANADOJE, lietuvių kolonijoje surinkta \$179 au- kų. Pagal ten gyvenančių lietuvių skai- čių, tai yra S. Amerikos lietuvių re- mikordas. Pagal proporciją, Čikagoje reiktų surinkti \$30.000. St. Catharines lietuvių kolonijoje aukas rinko vietos liet. B-nė, vadovaujant Pr. Meškaus- kui. St. Catharines lietuviams reikiama padėka. Aukos Kanadoje prašoma siųsti šiuo adresu: L. Rickevičienė, 4 Avon Ave., Toronto 9, Ont.

LIETUVIŲ KREPŠINIO RINKTI- NĖS bus birželio 28 d. Čikagoje. Bus žaidžiama prieš Čikagos AAU krepš- nio lygos meistrę, „Blue Chips koman- dą. Rungtynių vieta bus netrukus pa- skelbta spaudoje.

IS AUSTRALIJOS J. JONAVICIUS — lietuvių sportinės organizacijos pirmininkas — rašo: „Visi paruoši- mieji darbai beveik jau užbaigti. Vi- są darbą atliko įvairiose miestuose sudaryti specialūs komitetai, koordi- nuojami Australijos Fizinio Auklėji- mo ir Sporto valdybos. Vizitui artė- jant, plečiasi propaganda, prie spau- dos jungiasi radijas ir televizija. At- vykstančiai rinkitinei stengiamas su- daryti geriausias sąlygas žaisti, išleisti ir bendrauti su Australijos lietuvišku jaunimu.“

SYDNEJUJE IŠLEISTAME ATSI- ŠAUKIME sakoma: „Liepos 9 d. 7.45 val. ryto Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinininkai išlipsis Sydnejaus aerodro- me ir tuo i mūsų Australijos lietuvių gyvenimą įrašys istorinę ir pirmą da- tą broliško lietuvių sportininkų bend- radarbiavimo tarp šių dideliame nuo- tolyje esančių kontinentų. Tas yra įro- dymas to didelio ryžto, atsiesto Šiau- rės Amerikos ir Australijos lietuvių.“

ADELAIDEJE rugpjūčio 1 d. ren- gamas balius, kuriame dalyvaus d- diausias iki šiol Australijoje vieno- je vietoje tokia proga surinktas kre- pšininkų skaičius: S. Amerikos lietuvių rinktinė, Australijos olimpinė rinkti- nė, Pietų Australijos rinktinė, Aus- talijos latvių rinktinė ir Australijos lietuvių rinktinė. Spaudos inform.

SPORTAS ČIKAGOJE

Lituanicos futbolininkai šį sezoną sėkmingai renka taškus. Po 6 rungty- nių jie dar vis eina be pralaimėjimų. Gegužės mėn. 31 d. Lituanicos koman- da atidavė pirmąjį tašką, lygionis — 2:2 sužaidus su lenkų Lighnings fut- boline komanda.

bolo komanda. 11 taškų (iš 12 galimų) pirmenybių lentelėje jiems šiuo metu garantuoja 1 vietą. Klubo rezervinė komanda irgi neblogai laikosi ir turi 10 taškų: 5 laimėjimai ir 1 pralaimė- jimas. Pirmenybėse dalyvauja taip pat klubo jaunų ir jaunučių vie- nuoliukės, tačiau jų pasiekimai yra tru- puti kuklesni.

Vid. Vakarų sporto apygardos plau- kymo pirmenybės yra rengiamos bir- želio 13 d. Pullmano baseine Čikagoje.

S. Amerikos liet. krepšinio rinktinė, kuri liepos mėn. pradžioje išvyks Australijon, birželio mėn. 28 d. Čika- goje rungtyniaus su amerikiečių Blue Chips komanda.

Anglų Liverpool F. S. laimėjo 3 ko- mandų tarptautinį futbolą turnyrą Čika- goje. Ji įveikė Meksikos Monterey futbolininkus ir lygionis sužaidė su vokiečių Meidericher komanda. Rungty- nės vyko didžiajame Soldiers Field stadione.

Tarptautinės Futbolo Lygos žaidi- mai Čikagoje pradėti birželio mėn. 5 d. Kitos rungtynės bus birželio mėn. 19 d., liepos mėn. 10 ir 17 d.d. Ir šie susitikimai vyks Soldiers Field sta- dione.

Sachmatų didmeisteris Robert (Bob- by Fischer) gegužės mėn. 20 d. davė simultoną Čikagos industrinės Sach- matų lygos sachmatininkams Cicero mieste. 20 metų amžiaus Amerikos čempionas pasiekė puikią pasekmę: 45 pergalės, 4 lygybos, 1 pralaimė- jimas. Lygiasias iškovojo ir vienintelis čia žaidęs lietuvis — Vytautas Bikul- čius iš Cicero. Prieš simultoną did- meisteris pademonstravo kelias partijas, kurias buvo žaidęs savo žaidimų keliuone po Kanadą ir Ameriką. Ste- bėjus jį Fischerio pasirodymą, neat- rodė, jog jis jis yra toks išdidus ir ne- suvaldomas, kaip kad jį buvo prista- čiusi Amerikos spauda. Matomai, šis sachmatų fenomenas (dabar klasifi- kuojamas antruoju pasaulyje) jau kiek „susitupėjo“. Edv. S.

Sportas Lietuvoje

Baltijai dviračių lenktynėse po as- tūniųjų etapų individualiai pirmąja estas Viaravas prieš latvių Kochą. Ko- mandiniai ir tautiniai taip pat pirmi yra estai.

Lietuvos futbolo pirmenybių pasek- mės: Kauno Raudonasis Spalis — Vil- niaus Saliutas 0:0, Radviliskio Loko- motyvas — Panevėžio Atmosfera 2:2, Kauno Atletas — Kauno Lima 1:1.

Sov. Sąjungos moterų krepšinio pir- menybės nesiseka Kauno Politechni- kai. Kaunietės pralaimėjo Sverdlov- skui 54:71 ir Novosibirskui 48:50. Tuo tarpu Vilniaus Kibirkštis iš eilės lai- mėjo net penkias rungtynes. Kaunie- tės su šešiais taškais randasi vienuo- liktoje vietoje, o vilnietės yra ketu- riktoikos. Pirmąja Europos meisteris TTT iš Rygos.

Sov. Sąjungos B klasės futbolo pir- menybėse Klaipėdos Granitas nugalė- jo Liepojos Žveinieklą 1:0.

Siaulių miesto stalo teniso meiste- rių titulų iškovojo: D. Gulbinaitė, R. Laurinaitis (vienietai). D. Gulbinaitė- A. Gabalytė ir V. Kuzminskas - J. Gul- binas (dvejetai). K. B.

Sportas visur

Lenkijos rekordą ir kartu geriausia šiame sezone pasiekė pasaulyje at- siėkė A. Budenski, nubėgęs 400 m. per 45.9 sek. Kitos geresnės lenku pa- sekmes: 100 m. — 10.4 sek. ir 400 m. — 47.8 sek. Kliuček.

Futbolo rungtynėse Sov. Sąjunga Maskvoje nugalėjo Švediją 3:1.

Vakarų Vokietijos „bundeslygos“ meisterio vardą iškovojo IFC Koeln vienuoliukė, antroje vietoje palikdama Meidericher SV ir trečioje Frankfur- to Eintrachtą. Iš lygos „iškrenta“ Preussen Muenster ir FC Saarbrue- cken.

Kanadoje jau pradėdami pasirosi- mai amerikietiško futbolo sezono at- darymui. Pirmos treniruotės jau bus šio mėnesio pabaigoje, o draugiškos rungtynės apie liepos mėn. vidurį.

K. B.

Sidabrinės kamanos

PR. NAUJOKAITIS

Iš senovinių pasakų,
iš pamirštų dainų
Lietuvis auko eilėraštį,
Kad žibėtų kaip segė,
Po simtmečių atkasta... (45 psl.)

Tais alchemiko žodžiais K. Bradūnas nusako savo poezijos esmę ir turinį. „Sidabrinės kamanos“ yra aštuntoji šio autoriaus knyga, laimėjusi 1963 m. „Draugo“ poezijos premiją. K. Bradūnas nesunkiai, atrodo, laimi premijas, nes ši yra bene ketvirtoji. Tuo jis parodo, kad yra vienas iškilųjų mūsų dabarties poetų ir savo turinio svoriu, ir formos naujumu, savitumu. Iš tikrųjų pasakymas „Lietuvis auko eilėraštį“ nėra tik skambi metafora.

Kas nauja ir patvaru „Sidabrinės kamanų“ knygoje? Daug pagrindinių motyvų, kaip ruginė duona, stambeldžių ugnis, įkapės, akmens, dirvožemio, namų slenkstis, ūkininkas, prosenių vėlės ir t.t., — kartojasi iš ankstesnių knygų, tik kiek kitokiais niuansais. Pastebimai naujas yra trumputis skyrius Lunaris. Tai metafizinės plėtimės eilėraščiai, sugestys savo paprastumu ir glumu. Beveik visi jie labai trumpi. Stai vienas pavyzdys:

Zvaigždynuose nieko nėra,
Tik dvasia begaliniai gera
Nes kietą materijos našta,
Kuri mano širdį mažta, mažta...
Pagaliau ir širdies nebėra,
Tik dvasia begaliniai gera. (89 psl.)

Kaikiuriems šios knygos eilėraščiams yra būdinga liaudies poezijos forma, suprantama, ne sekimas, bet laisvas individualus panaudojimas. Toki eilėraščiai, kaip „Ant jūrų kranto“, „Trobelė“ yra gana įspūdingi, nors ir apgaubti miglotumu. Bet jau daug tuštesnis tos pat rūšies „Sidabrinės“.

Prie patvaraus knygos, turto galeitume priskirti tokius eilėraščius, kaip: „Svilpnė“, „Rudenio nakti“, „Sibiro kapinės“, „Rasa, ir nebijoji, ir neprilygusi, Voruta, Pagonių ugnis, Kaip man dabar, Strazdas, Kietas gyvenimas. Tą eilę galeitume ir toliau pratęsti, rasdami dar nemažą vertingų eilėraščių, kad ir ne taip vykusios formos išbaigimo ir turinio gilumo atžvilgiu.

Kaip mende mados dalyko vorto abstraktizmas, taip poezijoje miglotumas, užuominos, neišbaigimas. Migloti ir neišbaigti eilėraščiai šioje K. Bradūno knygoje gana apstu. Tokie ketureiliai, kaip Adomas Gaidikas, Marc Chagall, Graikiškoji vaza, beveik nieko nepasako. Mįslėmis lieka tokių eilėraščių, kaip Kraujo vestuvės, Tuščios rankos, Sukilimas, Auksiniai, Zvaigždynininkas, Pirmagimis, Pagautas laikas ir kt. turinys ir nuotaika. Fragmentiškumas ir siauro asmeniško išpažinimo nuotaika padaro tuos eilėraščius svetimus skaitytojui. Dėl to paties fragmentiškumo labai silpnais laikytini tokie eilėraščiai, kaip Vasara, Jaunystė, Čiurlioniškioji, Šventoji keliuonė, Tremtis, Tėvynė, Vasaros naktys. Suprantama, kad ir šiose fragmentiniuose rastume vieną kitą gilesnį išpažinimą, o kartais gal pagautume ir autoriaus nuotaiką, tačiau juose pasigendame to tikrai pajėgaus K. Bradūno, kurio talento stiprumą liudija gerieji šios knygos eilėraščiai.

Sakome šiuos kritiškus žodžius gal labiausiai dėl to, kad premi-

jos ir pranašumas ne tik vainikuoja garbę, bet ir įpareigoja visą talento jėgą skirti kūrybos tobulumui. Nuotrupos ir nuotrupėlės surenkamos į pomirtinius poetų rinkinius, kad išliktų nežuvisios, bet jos netinka naujos stipraus poeto knygos turiniui atskleisti.

Tikime K. Bradūno nuosirdumu, kai jis skundžiasi lietuviškos formos įėjimojimuose neprislygęs liaudies dainų kūrėjui:

Nei žemė, nei saulė, nei lietus
Dainos neišgauna
Ir neatpučia vėjai
Prinokusio žodžio seklos.
Ir neprislyg ir neatradom
Dainos augintojėlio. (19 psl.)

Toj srityj jis daug yra radęs ir pastebės. Tais jo laimėjimais grožimės, bet kartu ir reikalaujame, kad laimėta garbe neapsvaigtų. Pilnai tikime, kad jo širdyje ir lūpose žodžiai rinksis, lyg rasa:

O žodžiai rinkos lyg rasa
Ant lapo — ant širdies.
Saulėlė kels, atbėgs basa, —
Ir tik rasa
Byrės... (11 psl.)

Gal ir neprilygsta savo svoriu ši pastaroji K. Bradūno knyga jo „Morenų ugnims“, bet turime kuo džiaugtis ir grožėtis. Parafrazuodami jo paties žodžius:

Tu būk mano džiaugsmas,
Kokiu gal džiaugiasi
Tiktai dievai. (7psl.)

galime pasakyti, kad mūsų kūrėjų džiaugsmas yra mūsų visų džiaugsmas.

Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS, poezija. Išleido Liet. Kn. Klubas, 1964 m. Viršelyje dail. V. Petravičiaus lino raizgyns. 94 psl., kaina \$2.

Atsiūsta paminėti

Pulk. leit. Leonas Valkūnas, DIDIS VALDOVAS IR LIETUVA. Išleido Saltinis, Londonas, 1964 m., kaina 20 centų. Iškilias pasauliečio gilius svartymai apie Kristų Karalių ir jo ryšius su Lietuva. Įžangoje patį autorių ryškiai apibūdina J. Kuzmickis. Gaunama — Saltinis, 21 The Oval, Hackney Rd., London, E. 2, England.

Kristijonas Donelaitis, Literatūrinio realizmo pradininkas jo gimimo 250 m. sukakčiai paminėti, 56 psl. Red. D. Velička. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje 1964 m. — Donelaičio metais, sudėtomis lėšomis Mažosios Lietuvos lietuvių dr. Jos, Lietuvių Ev. liuteronų Tėviškės par. tarybos, A. Dundulio ir Ziono Ev. liuteronų liet. par. tarybos.

St. Yla, MODERNI MERGAITE, 289 psl. Psichologinis veikalas, padėdas mergaitėms spręsti įvairias modernaus gyvenimo problemas. Aplanas kas dail. N. Vedegetys-Palubinskienės. Išleido ir spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn., USA. Kaina \$2.50.

Al. Baronas, SAULĖS GRIZIMAS, novelės, 141 psl. Išleido Nidos Knygų Klubas, nr. 48, 1964: 1, Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gt. Britain.

Juozas Mikuckis, DERLIAUS VAINIKAS, eilėraščiai; Didvyriai, sceninis fragmentas; Selma Chalijs, legenda. 359 psl. Išleido Nidos Knygų Klubas, nr. 47, 1964: 1, Ladbroke Gardens, London W. 11, Gt. Britain.

Dažnai gyvenime pasitaiko savotiška ironija, kai mažiausiai pažįstame dalykus, kurie artčiausiai stovi. Taip, pavyzdžiui, šeimose neretai tėvai gerai nepažįsta vienas kito, o taip pat nepažįsta ir savo vaikų, kuriuos patys užaugino. Panaši tiesa kartojasi visur. Labai dažnai gerai pažįstame tolimus kraštus, esame išvažinėję tolimas provincijas, bet mažiausiai pažįstame aplinką arba provinciją, kurioje gyvename. O geras savosios provincijos pažinimas atnešų tiesioginės naudos. Pirmiausia, šiaip ar taip, mums reikia pažinti provincijos praeitį. Gyvename tarp kitos tautos žmonių, susiduriame kasdieną. Kaip gi galime su jais tinkamai bendrauti, jei nežinome jų tautinės praeities? Antra — tinkamas savosios provincijos pažinimas atveria mums plačias duris į artimųjų distancijų keliones. Dažnai keliaujame tūkstančius mylių, išleidžiame daug pinigų, kad pamatytume tą, ką turime čia pat — vienos dienos kelionės atstume.

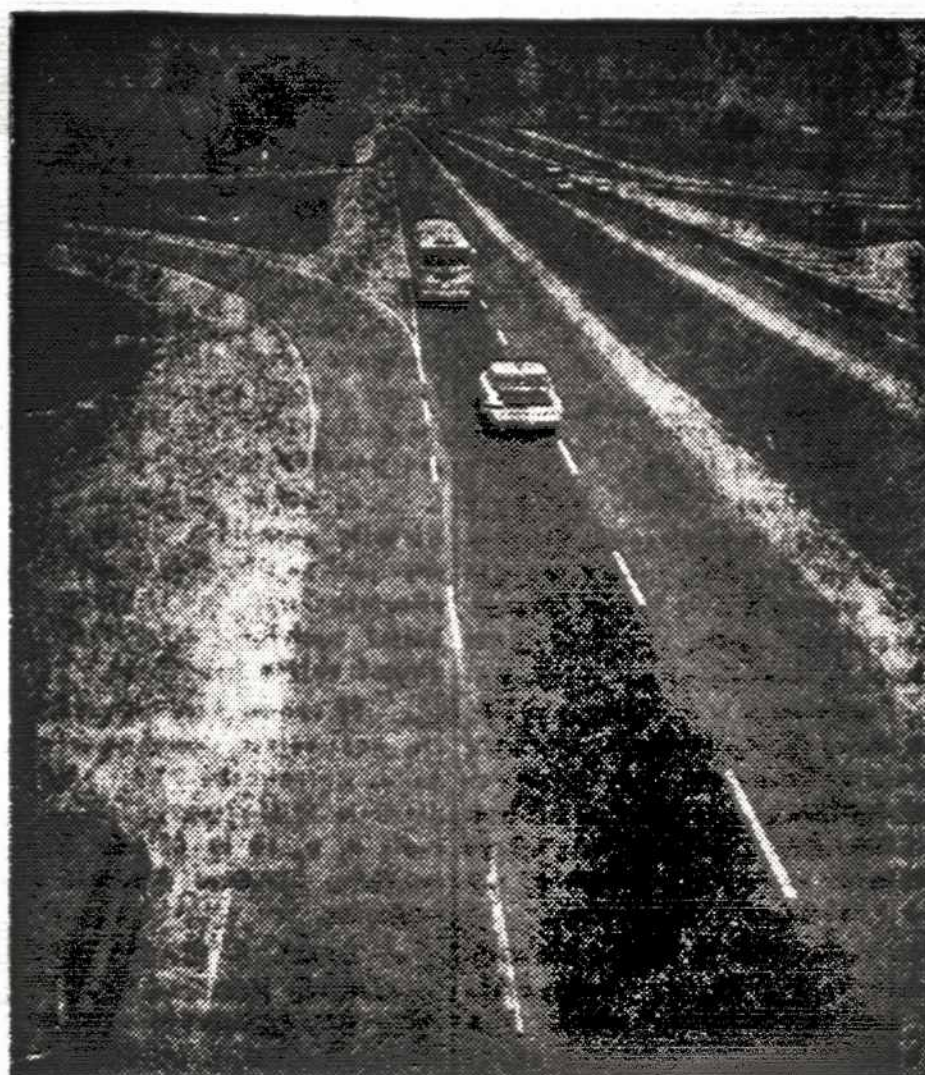
Turėdama visa tai galvoje, šio laikraščio redakcija mielai priėmė Ontario Turizmo Departamento kvietimą dalyvauti mūsų redaktoriui ar jo atstovui 8 dienų nemokamoje ir labai gerai paruoštoje kelionėje po išniausias šios provincijos vietas. Ontario yra provincija, kur daugumas mūsų laikraščio skaitytojų gyvena.

Daug patogiau nešioti

Dirbtinius dantis

Štai puiki išeitis, kaip nugalėti laisvą plaukietį nemolonus. FASTEETH, pagerinti dirbtiniai dantys, daug stipriau juos laiko kramtyje ir juos daug maloniau pradedate jautis. Nesijaukite jokio kaučiuko skonio bei supilimo į burną. Jie yra šermiuoli (berisio). Nerūgštūs. Peningi „plokščiai kvepi“. Reikalaukite FASTEETH dar šienien kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

Nežinomoji Ontario

Idomi kelionė prasidėjo Ontario valdžios parūpinutu autobusu. Priekyje policijos automobilis, vedęs ekskursantus per plentų ir miestų judėjimą, kartais net naudojės sirena.

Kitiems skaitytojams, iš arti ir iš toli, šios kelionės išpažinimai ir komentarai bus taip pat naudingi, ypač planuojant pakeliauti po šią provinciją. Redaktoriui ir jo pavaduotojui negalint ilgesniai laukti atsitraukti nuo laikraščio, juos šioje kelionėje atstovavo stud. G. Rinkūnaitė, kurios išpažinimai ir dėsimė per kelis sekantčius numerius.

Šiuo tarpu, pradžia, keletas informacinių žinių.

ONTARIO — TURISTŲ PAŽIBA

Kam, apskritai imant, žmogus keliauja? Ar negeriau būtų praleisti atostogas, sakysime, gulint — lovoje, po medžių ar paplūdimyje? Gal ir taip, bet gulėjimas yra tik kūno poilsis. Šiais įtemptų nervų laikais bene svarbiau yra dvasios išsijimas, kuris, deja, gulėjimu neįsivaizduojamas. Dvasios poilsui reikia platesnių horizontų — žaliuojančių ir nesiūkančių laukų, kvapose skendantių šilų, lietuviškųjų beržynų, neribotų, gaivinančių, saulėje žėrinčių ežerų, senosios praeities liekanų, meno reiškinių. Visų tų ir daugelio kitų mūsų poilsui taip reikalingų elementų kaip tik labai gausiai ir turime Ontario provincijoje.

Nukrypstant nuo poezijos ir realybės ir skaičius, turime pasakyti, kad užsienio turistai 1963 metais išleido Ontario provincijoje \$350 milijonų, turistai iš kitų provincijų — \$70 mil., o patys Ontario gyventojai — net \$980 mil., viso — imponantiška 1½ milijono dolerių suma.

Kas gi realiai turistus į šią provinciją traukia? Pirmiausia ir svarbiausia — jos platybės. Imant iš rytų ir vakarus, provincija yra apie 1000 mylių pločio, o iš šiaurės ir pietus — žymiai daugiau. Didžioji šios provincijos gyventojų dalis yra susispietusi jos pietinėje dalyje, palikdama milžinišką apie 400.000 kv. mylių plotą miškams, žvėrimis ir ežerams, ku-

rių provincijoje yra per ¼ milijono, iš jų tik 40.000 turinčių vardus.

ZVILGSNIS Į ŽEMELAPĮ

Ruošiantis kelionei, pravartu pasisiūžėti ir žemėlapi. Jeigu keliauti besiruošias žmogus neturi tvirtos nusistatymo ką ir kur matyti, tai žemėlapis neretai yra labai naudingas patarėjas.

Kelionė Nr. 1. — Toronto bei aplinkinių gyventojams. Iš čia galima pasukti i) a) šiaurės vakarus, aplankant Lake Simcoe, Nottawasaga įlanką ir Wasagos — Springhurst paplūdimį, lietuviškąją Palangą, b) toliau važiuoti vakarų kryptimi i) Georgian Bay ir Parry Sound salyno rajoną, vadinamą 30.000 salų, c) lietuviškųjų beržų romantika padvelkia važiuojant nuo Wasagos i) šiaurę, i) Muskoka ežerų rajoną, d) kandiškoji Šveicarija atsiveria prieš akis pavaziavus dar toliau i) šiaurę, i) Haliburton augstumas ir Algonquin parką. Civilizotos istorijos šiuose rajonuose nėra. Tai garsiausių indėnų giminė Huron ir Algonquin tėvynė. Tėvynė tu, kurioje žuvo išvislė i) civilizoto baltojo žmogaus gyvenimą.

Ekskursijos dalyviai — įvairių tautybių laikraščių redaktoriai ar jų atstovai. Priešpaskutinė iš dešinės sėdi „TŽ“ atstovė stud. G. Rinkūnaitė.

Kelionė Nr. 2 — kanadiečiams ir amerikiečiams. Ji gali prasidėti pačiame pietiniame Ontario parke, kuris yra tokiame pat geografiniame plotyje kaip šiaurinė Kalifornija. Gamtos mėgėjų čia gali patraukti keliaujančių paukščių stotys, perpildytos pavasarį ir rudenį, bet idomios ir vasarą. Tai yra vietos, kur tūkstančiai paukščių, skrisdami iš šiaurės i) pietus, sustoja poilsui. Tai Jack Miner stotis prie Kingsville, ir ypač stotis Pelee National Park netoli Leamington, Ont. Gamta mėgstantis keliautojas iš čia gali patraukti i) šiaurę Huron ežero pakraščiu, taip vadinamą Blue Water Highway, kertančių puikius paplūdimius. Dar toliau čia pasiekiami (panaudojus keltą) vispasiškai žavi Manitoulin sala. Šioji kelionė — gamtos grožio mėgėjų.

Kelionė Nr. 3 — istorinėmis Ontario vietomis. Ji gali prasidėti su Niagara Falls — labai išgarsintais kriokliais, kurių nėra apilenks jokis karalius ar drisės atvažioti diktatoriaus. Toliau Niagara upės, Ontario ežero ir Sv. Lauryno upės pakrantės byloja apie pirmųjų europiečių naujakurių vargus, apie jų kovas tarpusavyje ir su amerikiečiais. Ši kelionė gali būti vainikuojama aplankymu Otavos, federacinės Kanados sostinės.

Pagaliam dar liko kelionė Nr. 4 — narsiams palapinių ir muselių nebijančioms tautiečiams, norintiems pagyventi gyvenimu iš „Dykumų ir girių“ romano, skaityto vaikystėje. Tai kelionė betkurio keliu i) šiaurę, kur gali pravažiuoti labai daug mylių, nesutikęs žmogaus, kur gali matyti žmogaus nebijančias ramiai su vaikais plaukiančias laukines antis, saulėje besitaškiančius bebrus arba ramiai skersai upę beplaukiantį briedį ar elnią.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

MIRĖ PROF. JUNGFERIS. Nuernberge, Vokietijoje, mirė ilgametis Lietuvos universiteto profesorius ir didelis lietuvių draugas prof. dr. Viktoras Jungferis, sulaukęs 71 m. amžiaus. Jis labai daug nusipelnė rašydamas apie Lietuvą vokiečių kalba. Kairuriuose savo romanuose buvo įvedęs lietuvių kalbą ir bendradarbiavo lietuviškojo spaudoje.

RASYT. JURGIS GLAUDA, trejetą kartų laimėjęs „Draugo“ romanų konkursą, sutiko rašyti Sv. Kazimiero liet. parapijos Los Angeles istoriją. Parapija 1966 m. minės 25 metų sukaktį.

DR. M. ALSEIKAITĖ-GIMBUTIE-NE, universiteto profesorė Kalifornijoje, šią vasarą lankysis Europoje. Profesorė dalyvaus mokslinėse konferencijose ir lankysis pas savo brolių, žurn. Vyt. Alseiką Reutlingene.

SOLISTAS STASYS CITVARAS apsigyveno Stutgarte. Iki šiol St. Citvaras dainavo garsiajame Zarovo Dono kazokų chore. Dainininkas dažnai ir mielai dainuoja lietuviškuose koncertuose. Neseniai jis dainavo Pabaltiečių Kultūros Dienų koncerte Cellerje.

RŪTOS PRIE LIETUVISKO KRYŽIAUS. Lietuviškas kryžius Niujorko pasaulinėje parodoje baigiamas išpuošti. Agr. J. Sirusas parūpino 10 kelmečių „Moon Gems“, panašių i) tujas. Sandanavičiai iš Brooklyn padovanojo visą kapą jaunų rūtelį. Kun. L. Jankus visa tai vidurnaktyje nugalėto prie parodos vartų, kur jas perėmė agr. T. Tallat-Kelpas. Jis taip pat išpyle akmenėliais takus aplink kryžių. A. Vilėniskis baigia dirbti 628 galyje lietuvišką tvorėlę 100 pėdų ilgu. Tvorelę prie kryžiaus teksią taip pat gabenti naktį, nes dienos metu parodos rajonas statybos darbams jau seniai uždaromas.

PREMIJUOTOJI VYTAUTO TAMULAIČIO KNYGA išversta anglų kalbon. Viena iš klasikiausių mūsų vaikų literatūros knygų „Skruzdėlytės Greitutes nuotykių“ leidžiama Manyland Books leidyklos anglų kalba. Leidinį iliustravo dail. Pr. Lapė. Vertime knyga pavadinata — „Nimblefoot, the Ant. Her Adventures“. Pirmą kartą ši Tamulaičio knyga buvo išleista 1935 m. Kaune, iš karto tapdama populiariausia ir labiausiai vaikų skaitoma. Autorius buvo apdovanotas Lietuvos Raud. Kryžiaus vaikų literatūros premija, kuri jam buvo iškilminį gaiti ta Valstybiniam Kauno teatre. Pr. AL.

DAIL. V. K. JONYNAS „TIME“ ŽURNAL. — Milijoninį tirazą turintis amerikiečių žurnalas „Time“, aprašydamas Niujorko pasaulinę parodą, įdėjo spalvotą nuotrauką V. K. Jony-

no stilizuoto kryžiaus, kuris puošia įėjimą į Vatikano paviljoną. V. K. Jonynas yra, berods, antrasis lietuvių dailininkas, patekęs i) „Time“ puslapius; pirmuoju buvo dail. Vyt. Kasulis, šiuo metu gyvenęs Paryžiuje.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

„LIETUVIŲ TAUTOSAKOS“ antrasis tomas jau atiduotas spaudai. Jo turinys — 560 liaudies dainų ir 53 raudo. Šalia senųjų liaudies dainų, raudų skyrtyje esama ir hitlerinės okupacijos raudų; vadinasi, ir tautosakoj suka propagandos kryptimi. Tokiu atveju reikėjo įvesti dar vieną skyrty — sovietinės okupacijos raudas. Leidinį paruošė Mokslių akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto tautosakos sektoriaus darbuotojų kolektyvas. Medžiagą iš tautosakos rankraštyno atrinko V. Barauskienė, B. Kazlauskienė ir B. Uginčius; ją redagavo Amb. Jonynas. Vyriausiojo leidinio redaktoriui pasirašo akademikas K. Korsakas. Meninis apipavidalinimas — dail. V. Kalinauskas. Sekantieji du tomai bus skirti pasakojamajai tautosakai, o penktasis, paskutinis, — smulkiąjai tautosakai.

J. SOLOCHOVO „PAKELTA VELĖNA“, insecnuota P. Diomino, pastatė Panevėžio dramos teatras. Praėjusiais metais teatro partinė organizacija pareikalavo papildyti repertuarą 2-3 tarybinių rašytojų veikalais. Pirmuoju buvo pasirinkta A. Arbuzovo pjesė „Tania“, antruoju — „Pakelta velėna“. Insecnuojant režisavo J. Miltinis. Pagrindinius vaidmenis sukurė — D. Banionis, B. Babkauskas, A. Masilius, J. Alekna. Masinėse scenose dalyvavo teatro dramos studijos mokiniai — J. Kadzailėvičiūtė, G. Urbanavičiūtė, R. Jansonas, A. Viščinis, V. Litvinas, J. Micevičius, A. Babkauskas ir kt. Studijos mokiniai taipogi atliko kankiras mažesnes roles. Recenzentai gria G. Urbonavičiūtė Varios vaidmenyje. Komplikacijos scenovaidžio problema išsprendė dail. J. Surkevičius.

PROF. KAZIMIERAS BARSAUSKAS, Kauno politechnikos instituto rektorius, palaidotas Petrašiuose kapinėse. Prieš porą savaičių komunistinė Lietuvos spauda paminėjo jo 60 m. amžiaus sukaktį. Jam buvo suteiktas nusipelnusio mokslo veikėjo vardas. Savo mokslinę veiklą velionis pradėjo nepriklausomoje Lietuvoje — studijomis gamtos matematikos fakulteto fizikos-matematikos skyriuje. Dirbo laborantu, vyr. asistentu tame pačiame Vytauto D. un-t-e ir vykdė mokslinius tyrinėjimus kosminiu spindulių srityje. Un-to vadovybė jį buvo pasiuntusi tobulintis i) Berlyną. 1938 m. jis pasiekė savo tiriamojų darbo rezultatus, apgynė disertaciją ir gavo daktaro laipsnį. Pirmaisiais bolševikmečio metais K. Barsauskas buvo paskirtas fizikos katedros vedėju.

Didžiausias velionies nuopelnas yra Kauno politechnikos instituto suorganizavimas ir jo išvystymas i) stambiausią technikos mokslių įstaigą Pabaltijoje. Jis yra parašęs 6 fizikos vadovėlius ir paskelbęs virš 60 mokslinių darbų. Velionis taipogi paliko gerą būrį savo buvusiu mokinių, kurie šiandien užima atsakingus postus augstosiose mokyklose: docentai Juozas Simkūnas ir Stasys Vyčas — Veterinarijos akademijos ir Žemės ūkio akademijos fizikos katedrų vedėjai, Juozas Trimonis — Kauno politech. instituto docentas, mokslinkai — Petras Tamutis, Emilijus Vaineikis, Vytautas Ilgūnas, Henrikas Jaronis ir kt. Jie šiandien tęsia mokslinius tyrinėjimus puslaidininkių elektronikoje, radiofizikoje, branduolinių magnetinių rezonansų srityje.

VILNIAUS OPEROS SOLISTAI Valentinus Adamkevičius ir Irena Jasūnaitė koncertavo Leningrade — S. Kirovo kultūros rūmuose. Jie išpildė rusų ir Vakarų kompozitorių klasikinius kūrinius, E. Balsio, A. Kačanauskos, B. Gorbulskio lietuviškas dainas.

LOIS MARSHAL, žinomoji kanadiečių dainininkė, koncertavo Vilniuje, atlikdama F. Schuberto, R. Strausso, Ch. Gounod, W. Mozarto, G. Puccini ir kt. kompozitorių kūrinius. Apie jos koncertą „Tiesa“ rašo: „...šis stilių įvairumas nesutrukdė artistei iš kiekvienos atliekamos dainos ar arijos sukurti tikrą meno šedevrą. Galima būtų kalbėti apie dainininkės visuoseregistruose lygiai skambanti sopraną, apie gražią kantilena, apie sodrias apasias, apie tikslią kalbinę intonaciją visose penkiose kalbose, skambėjusiose koncerte, apie idealiai tikslų natų tekstą, intonaciją bei frazotę. Bet klausantis maždaug po trečio programos numerio nieko to nepastebi. Lieka tik muzika, ir visa auditorija toliau gyvena vien tik muzika, nepastebėdama visų dainininkės meistriškumo atibutų!“

V. Kst.

Komedijos konkurso rezultatai

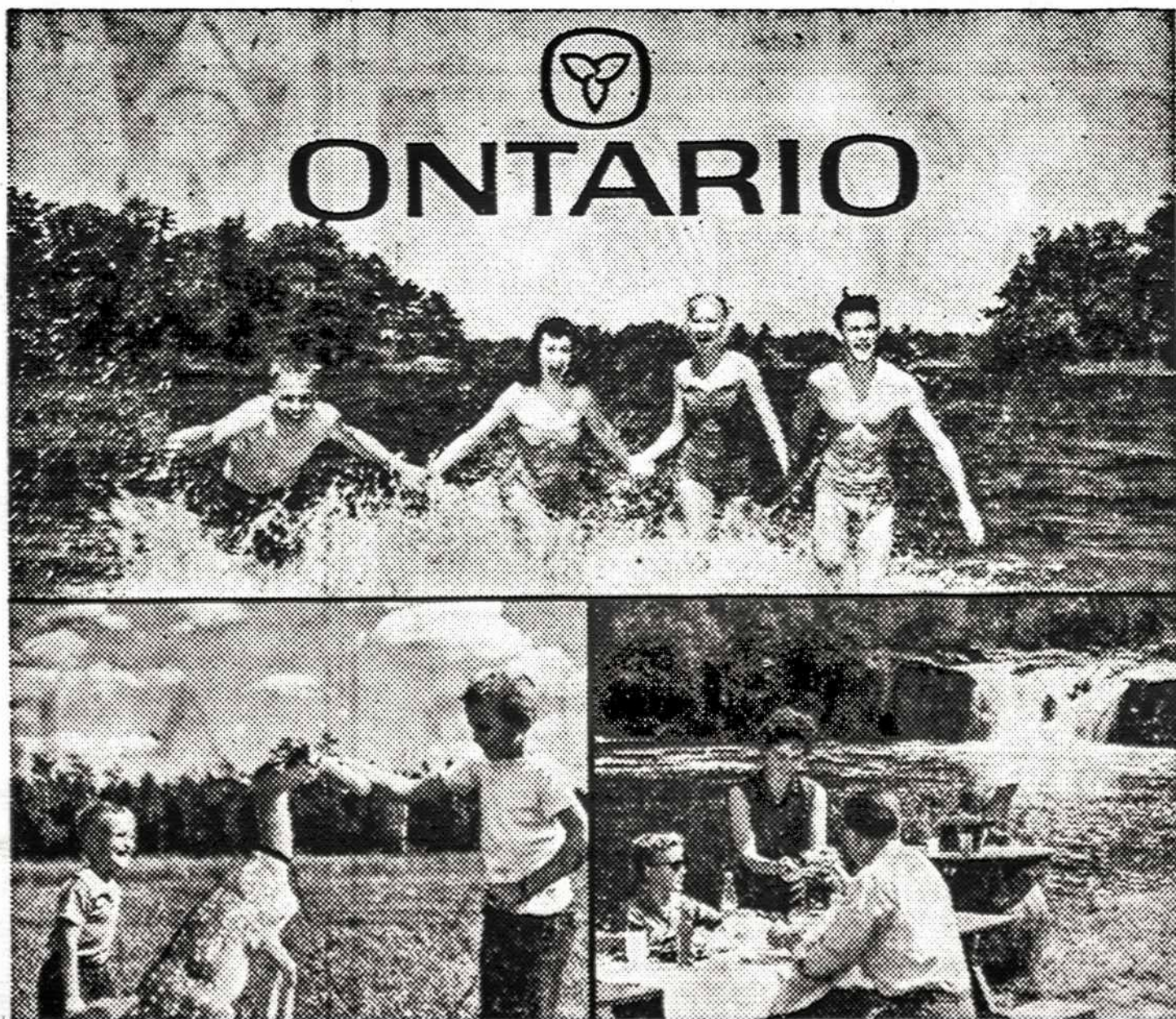
Praeitų metų gale Čikagos Scenos Darbuotojų Sąjunga paskelbė konkursą komedijai parašyti, paskirdama \$500 premiją laimėjusiam veikalui. Konkursui buvo prisiusti šeši komedijinio žanro veikalai: Vaitoko „Aukso galva“, Ritos Kuosos „Lobai už debesų“, Vambuto „Saulėgrąžų sala“, Aitvaro „Jaunystės daina“, P. Pavaronio „Klevų alėja 669“ ir Ramunėlės „Viščiukų ūkis“.

Vertintojų komisiją sudarė: pirm. kun. V. Bagdanavičius, MIC, sek. rez. Zita Kevalaitytė-Višockienė ir nariai — akt. Marija Lemešytė-Dikienė, Balys Chomskis ir Kazys Ūzelis.

Vertintojų komisija, peržiūrėjusi gautus veikalus ir gegužės 5 d. susirinkusi baigiamajam posėdžiui, vienbalsiai išrinko geriausiu Ramunėlės slapypardžiū pasirašytą satyrinę komediją „Viščiukų ūkis“. Voka autorius paaiškėjo, kad šio veikalo atidurus yra Anatolijus Kairys. Jam ir paskirta \$500 premija.

Anat. Kairys

Aplankykit Ontario-Kanados didžiąją atostogų šalį

Ontario rasite platybes ir įvairenybes, kurios jūsų atostogas padarys nepaprastai idomias.

Visų pirma Ontario apima 415.000 kv. mylių plotą, pilną įvairiausių dalykų pamatyti. Ketvirtadalis milijono ežerų nusėta šiame plote, kur galėsite praleisti atostogas besimaudydami, besisirtydami ir bežvejodami.

Ontario gamta yra žavi. Bet Ontario turi ir daugiau įdomybių. Ontario — tai senos pilys ir katedros, meno galerijos ir muzėjai, raudonai uniformuota raitoji

policija ir galingos kanuolės. Ontario — tai Niagaros krioklio didybė, tai šlagatvių kavinų jausmas.

Jūsų Ontario yra patraukli, išpažindama šalis atostogoms. Atvykite šią vasarą ir išrinkite.

Daugiau informacijų teirautis: Ontario Department of Tourism & Information, Room 271, Parliament Bldgs., Toronto, Ontario. Literatūra gaunama anglų kalba.

HONOURABLE JAMES AULD, Minister

14-CN-64

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA —
NEIMAN,
BISSETT &
SEGUIN
Advokatai - Notarai
35 HAYDEN ST., TORONTO
(arti Bloor ir Yonge gatvių)
Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

Mann & Martel
REALTORS
2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT
\$8,900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniu alyva apšildomas, alumi. antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1,100.

BLOOR — JANE — Bungalow \$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvaziavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA
\$4,900 įmokėti, atskiras mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražūs kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniu arlyva šildomas. Graži aplinka ir arti susisiekimo.

B. SAKALAS
Darbo telefonas RO. 2-8255 Namų telefonas LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS
Lengv. atletikos pirmenybės. Praeitą šį sekmadienį Toronto įvyko Ontario jauniesiems lengvateikių pirmenybės, kuriose dalyvavo ir šeši vyčiai. Jose geriausiai pasirodė L. Placiakis, laimėjęs 440 yrdų bėgimą per 1:12. Trišulėje jis laimėjo trečią vietą su 20 sek. 28-77. To paties amžiaus grupėje J. Čirvinškas laimėjo trečią vietą su 20 sek. 28-77. To paties amžiaus grupėje J. Čirvinškas laimėjo trečią vietą su 20 sek. 28-77. To paties amžiaus grupėje J. Čirvinškas laimėjo trečią vietą su 20 sek. 28-77.

Springhurst vasarvietėje išsifaltuoja krepšinio aikštė ir išvalyti krumai. Tikimasi suorganizuoti kėletą krepšinio rungtynių su artimiausiais lietuviškais sporto klubais — Hamiltonu, Rochesteriu ir Montrealiu. A. S. Springhurst Gerojo Ganytojo vaikų stovykloje išsifaltuoja krepšinio aikštė. Pr. šį sekmadienį Vyčio sportininkai talkino aikštės valymo darbuose. Sekantį sekmadienį, birželio 13 d., 10 ryto talka tęsiama toliau. Norintieji prisidėti kviečiami vykti tiesiai į aikštę. Vakare įvyksta neoficialios naujos aikštės atidarymas — krepšinio rungtynės.

G. Ganytojo vaikų stovykla Springhurst šiais metais vyksta nuo liepos 4 d. ligi rugpjūčio 2 d. Šv. Jono Kr. parapijos komitetas kreipėsi į Vyčio sporto klubą prašydamas pavairinti stovyklaujančių dienotvarkę sportiniais užsiėmimais. Vyčiai pasizėdė duoti eilę sporto instruktorių. Sporto instruktoriai, sutinkami dalyvauti vaikų stovykloje, prašomi kreiptis į klubo valdybą.

AUSROS ŽINIOS
Toronto mokyklų lengvosios atletikos pirmenybės Milda Romanovaitė atsiekė du naujus rekordus: šokime į aukštį (4'9") — sykiu naujas S. Amerikos lietuvių moterų rekordas ir šuolyje į tolį (14'7,5") — senasis buvo 14'3"; Teresė Tabulėnaitė išsikovojė I vietą 75 y. bėgime, I y. 4x75 ir IV y. šuolyje iš vietos; Irena Malinauskaitė — II y. 75 y. bėgime ir III y. 4x75

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas transportas draustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST. TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiesiems laikinuosius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartine ar automatine mašina.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE. 2-3656

Extra Realty Ltd.
1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

BLOOR — ISLINGTON, \$2,000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių bungalavas, gražus kiemas, privatus įvaziavimas. Kaina \$13,000.

INDIAN RD. — INDIAN TRAIL, \$8,000 įmokėti, mūro, atskiras, 13 kambarių namas per 3 augstus. Pirmame aukšte yra vonia. Gražus didelis sklypas, 2 garažai, privatus šoninis įvaziavimas. Prašoma kaina \$26,000.

RONCESVALLES — SUNNYSIDE, \$6,000 įmokėti, mūro, atskiras, 17 kambarių namas, pirmame aukšte 5 kambariai, rūšys bagažo, vandeniu arlyva apšildomas, garažas, mėnesinės pimos \$400.

COLLEGE — RUSHOLME RD., \$6,000 įmokėti, mūro, atskir., 7 kambarių, alvyo vand. apšildomas, mod. virt., garažas. Liks viena atvira skola balansu 10 metų.

JANE — ANNETTE, \$1,500 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių, dviejų aukštų namas, garažas, privatus šoninis įvaz. Prašoma kaina \$13,000.

BLOOR — DUNDAS, \$6,000 įmokėti, mūro, atskiras, 9 didelių kambarių namas, 3 virtuvės, vand. alyva apšildomas, 2 garažai, įvaziavimas iš kiemo. Kaina \$21,000. Liks viena atvira skola balansu 10 metų.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.
J. KUDABA, namų telefonas RU 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

TORONTO

SV. JONO KR. PAR. ŽINIOS
— Šį sekmadienį prisimenama birželio 13-15 dienų lietuvių deportacijos. Vienuoliktosios val. pamaldos baigiamos Lietuvos himnu. Prie paminklo žuvusiems padedama gėlių.

— Naujų Sv. Sosto patvarkymu, ligoninė ligoninėse ir sanatorijose, prieš priimančią Sv. Komuniją susilaiko nuo valgio tik vieną valandą. Iki šiol buvo trys valandos. Tas pats patvarkymas galioja ligoninių personalui: daktarams, gal. seserims ir kt.

— Šį sekmadienį, birželio 14 d., 5 v. p.p., Londone, Ont., lietuvių šiluvos Marijos vardo parapija savo įsigytoje bažnyčioje pirmą kartą laikys pamaldas. Parapijos vardu nuosirdžiaus sveikinimai ir linkėjimai par. klebonui kun. B. Pacevičiui ir visiems parapijiečiams daug Auštintojo malonių ir asmeninio džiaugsmo, apvalinavus didįjį užsiėmimą: įsigyjant savo bažnyčią. Linkėtina, kad gražūs būrys torentiškų sekmadienio popietę naujytume į šilkinės.

— Vėlyvosios 12 val. pamaldos sekmadieniais Sv. Jono Kr. bažnyčioje vasaros metu bus nutraukiamos. Paskutinį kartą 12 val. pamaldos įvyks birželio 21 d.

— Springhurst, Gerojo Ganytojo stovyklavietės koplyčioje pamaldos pradėdamos birželio 21 d., 11 val. Birželio 28 d. pamaldos Springhurst bus 9 ir 11 val.

— Didysis mūsų tautos veteranas prel. Mykolas Krupavičius, jo kunigystės aukštesnės sukakties proga, pasveikintas parapijos vardu.

— Šią ir kitą savaitę parapijos kunigai dalyvaus arkivyskupijos kunigų kolektyvose Sv. Augustino seminarijoje, Scarborough.

— Birželio 27 d., sekmadienį, įvyksta mokyklinio amžiaus vaikų kongresas. Kongreso ruošimas ir visi administraciniai reikalai kunigų suvažiavime buvo pavesi Sv. Jono Kr. parapijai. Bendromis įėjomis padarykime, kad šis mūsų jaunųjų sąskrydis praeitų pakiliu nuotaikoje.

— Šį sekmadienį, 8 val. ryto, gedulinės pamaldos už a.a. Jurgį Bendįjį. Pamaldas užprase velionies sesuo p. Buckienė.

P A D E K A
Reiškiu nuosirdžią padėką dr. A. Pacevičiui už rūpinimąsi manimi ir lankymą prieš ir po operacijos ligoninėje ir namuose. Taip pat dr. Pennal, dr. Conn ir Sv. Juozapo ligoninės slaugėms. Dėkoju liet. ev. kun. A. Žilinskiui už lankymą ir dvasinį sustiprinimą, liet. kat. kun. J. Staškevičiui už aplankymą. Nuosirdžiai dėkoju savo pusienei M. Lapinskienei ir M. Pivoriūnėi už dažną lankymą ir visokią pagalbą, visiems kitiems už gėles, dovanas ir lankymą: p.p. Juzumams, broliui Simui, Jurksienai, Galinaitėi, Aktinams, Sturmsams, p-lei Pivoriūnėi, krikšto dukrai Aldutei, V. ir Rom. Lapinskams, Mrs. Wals, Andriūnėi, Dikiūni, Juodkaitienei, Milienai, Garbaskams, Galbūgiams, Kairiams. Dar kartą ačiū visiems už visus suaugusiųjų ir jaunių klases.

Lietuvių skautų veikla

SATRIJOS IR RAMBYNO TUNTAI
Šį sekmadienį Prisiškelimo par. bažnyčioje dalyvaus birželio 14 d. išvežtųjų minėjimo 11 val. pamaldose su velioniams ir pilnoje uniformoje. Renkasi 10.30 val. salėje.

VAZIUOJANTIEJI I ROMUVOS STOVYKLĄ vilkiukai ir skautai prašomi užpildyti ir gražinti registracijos blankus tūnt. K. Baturai iki birželio 14 d. Kas gali prašomi kartu su registracijos blanku įsiųsti ir stovyklos mokėstį.

VAZIUOJANTIEJI I ROMUVOS STOVYKLĄ kursams Romuvos stovykloje liepos 12-18 d. vadovaus vadėvė s. M. Vasiliauskienė, jai talkins v. sk. L. Gvildienė. Tuntininkės prašomos kuo greičiausiai pristatyti vadėvei dalyvaujančių kursuose vardinis sąrašas, pažymint amžių, einamas tunte pareigas, vyresniskumo ir patyrimo laipsnius.

DLK MINDAUGO SKAUTŲ DR-VĖ užbaigė darbo metus su gražiais rezultatais. Išakymų metu praveisti ir davė įdžiū sk. kandidatams: S. Ceponis, V. Ceponis, A. Nekrošius, M. Rusinas, L. Saplys, V. Vadauskas. Jiems kaktaričius užrišo ir sveikino tūnt. s. K. Batura, tėvynės mazgelį užrišo draugininkas ps. E. Kazakevičius, o gerąjį mazgelį skautų tėvėliui. Už darbštumą ir drausmingumą į paskiltininko laipsnį pakelti sk. A. Cesėkas ir J. Žolys.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Telef. WA 2-7981.
Namų telefonas AM 1-0537.

o vykusiose dr-vės pažangumo varžybose daugiausia taškų surinko ir laimėjo: sk. P. Kudreikis, J. Žolys, V. Ceponis, A. Kasperavičius, S. Ceponis, M. Rusinas. Laimėtojai apdovanoti gražiomis ir vertingomis dovanomis. Užbagiant draug. ps. E. Kazakevičius pristatė tėvams savo bendradarbius ps. A. Baziliušas ir sk.v.v.s.l. A. Valiūną. Sveigta užbaigta kavute ir tortais, kuriuos paruošė skautų maitinės.

ANTROJŲ VILKIUKŲ DR-VĖ, vad. s. L. Kaliauskas ir sk.v.v.s.l. P. Gotečiū, turėjo užbaigiamąją iškyklą prie Humber upės. Iki stovyklos daugiau suėgų dr-vė nešauks. I stovyklą važiuoja visi.

TALKA I ROMUVĄ. Šį savaitgalį vėl organizuojama talka stovyklavietės pagerinimo darbams. Tėveliai prašomi atkreipti daugiau dėmesio ir prie šių darbų prisidėti, nes iki stovyklos liko mažai laiko. Išklykoje dalyvavo ir tuntininkė ps. B. Petrušaitienė.

RAMBYNO TUNTO VADOVAI pr. sekmadienį svarstė stovyklos darbus, registraciją ir kitus einam. reikalus.

VAZIUOJANTIEJI I VADOVŲ STOVYKLĄ turi pasiimti pilną uniformą, užrašams sausiniui ir piestuką, kompasą, trikampę linuotę, proektorių, virvę ir šilkinį virimo indus, skautiška bei lietuvišką literatūrą. Kursus ves vadėva v.s. V. Skrinškas, talkins v.s. C. Senkevičius, s. B. Rekus, ps. J. Karasiejus, sk.v. V. Matulaitis ir kiti.

VYR. SKAUCIŲ DRAUGOVĖ ruošiasi aprūpinti "Romuvos" virtuvę reikalingiausiais poodais. Šiai dr-vėi skėmingai vadovauja I. Miklejohn-Sernaitė. Gandai eina, kad žada padaryti ir daugiau staigmenų.

SKAUTŲ STOVYKLOS "ROMUVA" įrengimui paremti vajaus metu aukojusių sąrašas: \$27 Svirplių šeima; po \$25 — A. Dvarionas, E. Jurkevičius, L. Kaliauskas; \$15 P. Augustinavičius, po \$10 — J. Adamavičius, V. Bačiūnas, A. Butvilas, V. Kasperavičius, J. Maciulis, V. Paulionis, A. K. Rusnaitis, V. Siminkevičius, A. Valiūnas, Prisiškelimo parap. Kat. Mot. skyrius; po \$5 — J. Andriulis, J. Brončkus, P. Berneckas, J. Basyis, J. Beržinskas, J. Cepkus, P. Ceponis, J. Dauginis, A. Gėdūtis, V. Kryžanauskas, B. Kasperavičius, M. Kasperavičius, M. Mikšys, A. Maurušaitis, A. Misiūnas, V. Melnikas, V. Pyragius, A. Reikšys, J. Usvaltas, V. Ūsas, J. Varkavičius, M. Valaitis, P. Zemačitis, P. Zutačius.

Už aukas nuosirdžiai dėkojame.

LIETUVIŲ LAIKRASČIŲ REDAKTORIŲ leidėjų, radijo vokalėdėlių vedėjų ir kitų darbuotojų suvažiavimas įvyko perėta savaitgalį Sodas, Mich. Visi suvažiavimo dalyviai buvo PLB valdybos pirm. J. Bačiūno svečiai. Svarstyta ir diskutuota keletas bėgimų Bendromenės reikalų ryšium su spauda. Iš Kanados suvažiavime dalyvavo KLB pirm. dr. P. Lukoševičius, buv. PLB pirm. dr. J. Sungaila, "Tėviškės Žiburiai" atstovas ir radijo vokalėdės "Tėvynės prisiminimai" vadovas J. R. Simanavičius, "Neprikli. Lietuvos" red. J. Kardelis, "Moters" red. Iz. Matusėvičiūtė, KLB Toronto apyl. v-bos vicepirm. P. Bastys ir keltas kitų. Plačiau apie suvažiavimą sekančiame numeryje.

LIETUVIŲ B-VĖ NORTH SYLVA CO. LTD. birželio 6 d. Sv. Jono Kr. par. patalpose turėjo atstuntą metinį akcininkų susirinkimą. Naujon v-bon išrinkta: L. Karbūnas, J. Ratsys, V. Vaitkevičius, Vl. Germanavičius, E. Chuchalskis. Fiskaliniai 1963-64 metai buvo vieni iš geriausių tiek apyvartos, tiek pelno atžvilgiu. Šerų kapitalui gryno pelno teko 26,25%, kurs paskirsytas šitaip: 12% išmokėti akcininkams, 14,25% atsargos kapitalui.

B. Naujalis neseniai nusipirko nuosavus namus 460 Roncesvalles Ave. ir ten jau perkėlė savo sveikatos kliniką — Health Clinic. Gražus draugu ir pažįstamų būrys aplankė B. Naujalia naujas patalpas ir palinkėjo sėkmės. Mažonui pastebėti, kad B. Naujalis neseniai gavo psichologijos daktaro diplomą. S. J.

Dar viena lietuvių naujakurių šeima Wasagoje. — Andrius ir Albina Maciuliai neseniai įsigijo Wasagos miestelio centre, prieš Allistonia viešbutį, virš 20 mažesnių ir didesnių vasarnamių, žinomų "Regina Park" vardu. D.

Ateitininkų žinios
VASAROS STOVYKLAI baigiamos ruošti. Vadovybė sudaryta iš jaunių, vadovaujančio moksleivių stovykloms "Dainavoje". Komendantu, įeigu sąlygos nepasikeitė, sutiko būti populiaram. Linkime sėkmės ir Dievo palaimos tolimesniuose darbuose. Savo parapijiečiams Prisiškelimo par. kooperacijos bankelį rekomenduojame kuo kartausiai!

— Raginame mieluosius tėvelius jau dabar pradėti registruoti savo vaikučius į vasaros stovyklas. Nelaikume paskutinių savaitę ar du, nes tai stovyklų vadovybėms labai trūksta tinkamų pasirodū. Tėvų pranciškonų stovyklavietė N. Wasagoje šiais metais bus gerokai praplėsta ir patobulinta. Stasi Vaštoka ir Eugenia Vitaraitė, sukūrus šeimos židinį, nuosirdžiai sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo!

— Pakrikštytas Antano ir Adelės Jusų sūnus Rimundas Antanas. Tėvelius nuosirdžiai sveikiname, o sūneliui linkime daug Dievo malonių!

VYR. MOKSLEIVIAM ATEITININKAM, laikantiems 13-to skyriaus egzaminus, linkime sėkmės.

Maisto siuntiniai nuo liepos 1 dienos yra uždrausti įsiųsti,
PASKUTINĖ UZSAKYMO DATA — BIRŽELIO 14 D.

Jei planuojate siųsti, maloniai prašau paskambinti ST. PRAPAPUI — RO 7-9088, 18 Brookside Ave., Toronto 9, Ont., dar šiandien ir jūsų užsakymai kuo skubiausiai bus išpildyti.

Taip pat gali būti ir kitų rūšių siuntiniai uždrausti įsiųsti, todėl per mane galite užsakyti medžiagų, nailono, batų, megztukų ir kt. pagal savo norą, viskas bus išsiųsta kuo sąžiningiausiai.

HOME OWNERS CENTRE
Statybinės medžiagos
• Įvairios medžiagos namų remontams
• Faniera, plytelės grindims ir luboms
• Dažai, trašos, cementas, juodžemis
• Geriausios kainos. Atidaryta 8-7.30 v.v.
2 Mulock Ave., tel. 769-5171, vak. 762-9759
Sav. B. Saulėnas

Statybinės medžiagos
• Įvairios medžiagos namų remontams
• Faniera, plytelės grindims ir luboms
• Dažai, trašos, cementas, juodžemis
• Geriausios kainos. Atidaryta 8-7.30 v.v.
2 Mulock Ave., tel. 769-5171, vak. 762-9759
Sav. B. Saulėnas

„The Times“
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakaris — HU. 9-1543.

PRIVATUS EZERO KRANTAS. \$4,000 visa kaina, įmokėti pusę: 2 miegamųjų vasarnamis, gera vieta žvejokiams. Randasi Georgian Bay, 90 mylių nuo Toronto.

VASARNAMIS ANT EZERO KRANTO. Tas pats kaip pirmas, bet geresnis pastatas. Kaina \$5,000. Įmokėti pusę.

400 PĖDŲ EZERO KRANTAS. Atostogų projektas. 7 įrengtos kabinos ant Georgian ežero, Waubesahe. Kaina \$14,000.

RONCESVALLES GATVĖ. 8 kambariai per 2 aukštus, 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios, naujas vandeniu alyva šildymas; garažas, geras įvaziavimas. Įmokėti tik \$3,000. Visko \$14,900.

HUMBERSIDE GATVĖ. 10 kambarių, plytų namas, 2 vonios, 2 virtuvės; geras įvaziavimas, garažas; vandeniu šildomas. Įmokėti \$4,000. Visko \$17,900.

HIGH PARK, DUPLIKSAS. \$24,500. Įmokėti \$5,000. 10 metų senumo, po 2 miegamųjų, vandeniu šildomas, privatus įvaziavimas, garažas.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS
2232 Bloor St. West 527 Bloor St. West
prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS
RO 7-5454
Namų tel. LE 5-1584

J. RUKŠA
LE 2-4404
Namų tel. LE 6-9165

JANE — BLOOR, apie \$1,500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, alyvos šildymas, garažas, 10 metų atvira skola, neaugsta kaina.

BABY POINT, \$3,000 įmokėti, visai naujas 6 kambarių atskiras mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiuoju, graži vieta.

QUEBEC AVE. — BLOOR, \$3,000 įmokėti, 9 kambarių per du aukštus, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, netoli Bloor.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, apie \$4,000 įmokėti gal ir mažiau, puikus 10 didelių kambarių, atskiras, mūrinis namas. 5 kambariai ir vonia pirmame aukšte.

JANE — BLOOR, apie \$5,000 įmokėti, šiuurkščių plytų, 8 kambarių per du aukštus, atskiras namas, vandens alyvos šildymas, garažas su plačiu privačiu įvažiuoju.

ARMADALE AVE. — BLOOR, \$5,000 įmokėti, 10 kambarių per du aukštus, atskiras, mūrinis namas, dvi vonios, 2 virtuvės, garažas su privačiu įvažiuoju, viena atvira skola 10-čiai metų.

KINGSWAY, \$4-5,000 įmokėti, gražus 5 kambarių bungalavas, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiuoju, gražus kiemas.

INDIAN RD. — BLOOR, apie \$7,000 įmokėti, 11 kambarių, 3 ju seimų, atskiras, mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, dvigubas garažas su privačiu įvažiuoju, namas be skolų, puiki vieta nuomavimui.

HIGH PARK AVE., apie \$8,000 įmokėti, 12 kambarių, atskiras, mūrinis namas — dupeksas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas su privačiu įvažiuoju, 200 pėdų gylio sklypas.

SWANSEA, apie \$7,000 įmokėti, visai naujas, puikus 6 kambarių bungalavas, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiuoju.

MAISU FABRIKELIS, apie \$10,900 įmokėti, su visomis mašinomis, puikus, nesunkus bižnis, apie \$12,000 gryno metinio pelno. Žema kaina.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Prisiškelimo Parapijos Kredito Kooperatyvo pagrindinis tikslas — patarnavimas savo nariams.
Už indėlius mokama 4% %; asmeninės paskolos — 7% %; morkičių paskolos — 6% %. Nariam duodama nemokama gyvybės apdrauda iki \$2000. Asmeninės paskolos taip pat apdraustos. Pilnas čekių patarnavimas.

Visais finansiniais reikalais kreipkitės į Prisiškelimo parapijos bankelį: 999 College St., Toronto 4, Ont. Tel. LE 2-3400. Darbo valandos: pirmadieniais 10-1.30 ir vakare 4.30-7; antradieniais 10-1.30; trečiadieniais uždarytas; ketvirtadieniais 10-1.30, vakare 4.30-7; penktadieniais 10-1.30, vakare 4.30-8; šeštadieniais 9-12; sekmadieniais 9.30-1.

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia
aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.
2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

\$2,000 įmokėti, Swansea bungalavas, mūrinis, 5 kamb., alyvos šildymas, mod. virt., šoninis įvaž., garažas, 1 skola balansu. Prašo \$13,900.

\$500 įmokėti, geras pirkiny — mūrinis, 6 didelių kamb. namas, 2 mod. virt., naujas šild., įvaziavimas iš kiemo pusės, šiuo metu tuščias, sav. skubo parduoti.

\$5,000 įmokėti, St. Clair — Oakwood, dupeksas, mūrinis, atskiras, 2 penkių kamb. apartm., šilto vandens šild., platus įvaž., dvigubas garaž., 1 skola bal. Prašo \$22,900.

\$3,000 įmokėti, College — Dovercourt, mūr. 9 did. kamb., namas, šilto vand. šild., 3 virt., garažas.

Turime krautuvį, namų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis patis. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygomis paskolų — morkičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

Ivairios sudėties maisto siuntiniai iki 40 sv. (su įpakavimu 44 sv.) Taip pat galima siųsti ir vienos rūšies maistą iki 40 sv. Prašome reikalaui mūsų maisto katalogų.

BE MUITO DOVANOS: Automobilai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svorio grynai.
- Turime parduoti įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenę ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreso. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sazinęgal ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turite neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai patikslinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

Lietuvių įstaiga

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, Ont., CANADA. Tel. LE 1-3098
DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakarų; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

S K Y R I A I:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6836. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
Savininkai A. ir S. KALUZA

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. TORONTO TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, slūbinčius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.
T.V. antenos statomos ir taisomos. Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir Hi-Fi.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASULIS
1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Priėmė specialistas su ilga praktika.
1000 College St., LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

APDRAUDA

Gyvybės • Automobilių • Namų • Hipotekų • Vasarviečių • Baldų Nelaimingų atsitikimų • Vagysčių • Verslo • Ligos • Bondai Gydytojų vizitai • Operacijos • Mėnesinės pajamos ir pan.

Balys Maskeliūnas, Member LUA

Telefonas 251-4864

AUGSTŲ KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI

Sav. Bill Bartha ir Frank Petit

Taiso visų modelių mašinas: automatinės transmisijos, ratų balansavimas, motorų remontas, tepimas ir kt. Syki pabandę, grįšite pas mus atgal.
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

VISU RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių "PARAMA" Kredito Kooperatyve

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas — morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustas. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet nedaugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienį; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

PARKDALE Benzino stotis — Garažas

Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki proga pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

• Parduodama namų šildymo alyva • Mašinos paruošiamos žiemai • Darbų įkainavimai nemokami • Teikiama vad. "Road Service" 24 val., klausiti Adam RO 6-8503.

PARKDALE B/A SERVICE STATION

1181 Queen St. West (prie Gladstone)

Tel. 535-9468

VERSILAS VEDAMAS LIETUVIŲ

Lietuvių studentų žinios

ISLEISTUVES BAIGUSIEMS augštuosius mokslus įvyksta penktadienį, birželio 12 d., 8 v. vak. Prisikėlimo parap. muzikos studijoje.

Dauguma baigusiųjų sutiko dalyvauti su savo tėvais, šeimos nariais ir draugais.

Sutiko dalyvauti Lietuvos gen. konsulas dr. J. Zmuidzinas ir kt. garbinę svečiai bei organizacijų atstovai. Dauguma studentijos irgi dalyvaus, kurie yra laisvi (jiems atskirti kvietimai nebus siunčiami). Vaisėmis rūpinasi pp. J. Rinkūnienė, Augustinavičienė ir studentės (tel. LE 5-9397, RO 2-9153). Bendrai vakaro tvarkai ir sokiams vadovams studentai: tel. RO 9-4642, RO 2-9752, LE 3-2522. Nuo širdžiai kviečiame visus dalyvauti.

TL Studijų valdyba

STEFIA VELYVYTĖ, Toronto Lietuvių Studentų S-gos v-bos pirm., baigė T. U. general arts ir science fakultetą (3 metų kursą) su II-ro laipsnio pagyrimu. Rudenį College of Education į pradės studijuoti pedagoginius mokslus ir ruošis mokytojamui gimnazijoje. S. Velyvytė yra pavyzdinga lietuviškoji veiklioji ir visą laiką buvo labai gera mokinė, gaudama premijas bei stipendijas už gerą mokymąsi.

STUDENTŲ V-BOS NARĖS Dana Tamošauskaitė ir Giedrė Rinkūnaitė yra išvykusios į Čikagą patostogauti pas savo gimines.

Studentų v-bos pirmininko pareigas dabar eina vicepirmin. Romas Staškevičius, kuris su kitais valdymo nariais organizuoja šaunias isleistuves baigusiems augštuosius mokslus.

A. ALEKNAVIČIŲ baigė T. U. general arts ir science fakultetą — 3 metų kursą.

SPORTININKAS ANDRIUS KLIMAS T. U. Physical Education fakultete perėjo į III kursą.

ŠI PAVASARĮ BAIGUSIEJI augštuosius mokslus prašomi atsiųsti savo fotografijas su trumpu gyvenimo aprašymu. Dėl informacijos skambinkite į "T2" redakciją tel. 368-6813.

JURNALISTUS KANADOJE paruošia 4 mokyklos: Londono, Otavos, Halifaxo ir Ryersono Technologijos institutas. Mokslas trunka 3 metus. Įstoiant užtenka 13 klases 8 dalykų. Tačiau šio kontinento žurnalistai dažniausiai yra baigę universitetus.

JAV FEDERACINE VALDŽIA pakelė algas inžinieriams. Federacinę valdžią dirbančių inžinierių pradėnė alga buvo \$5.650-7.090 (GS 5) ir augščiausia (GS 18) — \$20.000. Dabar — \$5.940-7.475 iki \$24.500. Privatojos bendrovės moka augštesnes algas, negu savivaldybės ar valdžios įstaigos. Kanados inžinierių atlyginimai yra mažesni.

APIE DANTŲ GYDYTOJUS. — Kanadoj dantų gydytojai yra paruošiami septyniuose universitetuose. Vien tik už mokslą reikia mokėti apie \$900 metams. Bendros metinės išlaidos siekia \$2.000. Mokslas trunka 5 metus. Nuo šių metų daugelis studentų, baigę Arts fakultetą (3 metai) įstoja į trečią kursą dantų fakultete. Tuo būdu susidaro 6 metai.

Darbo užtenka, nes jauciamas didelis dantų trūkumas visoje Kanadoj ir JAV-bėse.

Baigę dantų gydytojai uždirba nuo \$12.000 iki \$30.000. Išėjusių periodontics specialybę (kursas trunka 22 mėnesius) galima uždirbti ir daugiau. Pirmoji dantų gydytojų mokykla šia-

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3

Telefonas LE 4-8431

ATOM ELECTRIC

ELEKTROS RANGOVAS A. ČEPONIS

Visi elektros darbai

Tel. 368-2846. Namų RO 6-8372

Dėmesio!

TAISO: ŠALDYTUVUS, SKALBIMO MAŠINAS IR ELEKTRINES PLYTAS.

VL SLENYŠ

BE 9-1659

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikos automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus. Prieš pirkdami vartotos automobilius atkreipti patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Tose patiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai.

Sav. ANTONAS PASKEVICIUS

International Driving School

WALDI

859 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

415 PARLIAMENT ST.

Tel. WA 4-3214

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

me kontinente buvo įkurta 1840 m. Baltimorėje. Dabar Toronto un-tas yra vienas moderniausių dantų gydytojų fakultetų šioje kontinente. Fakulteto rūmai ir įrenginiai baigti tik prieš keliolika metų. Ši fakultetą lanko ir eilė lietuvių. Siemet baigė A. Sapokaitė, S. Kazlauskas ir p. Janušonienė.

BIZNIO SKELBIMŲ profesija yra viena pelningiausių šioje kontinente. Mokslas trunka 4 metus Ryerson institute, "Canadian Association of Advertising Agencies" globoje. Kandidatai priimami su 12 klases pažymėjimais. Mokslas kainuoja \$250 metams, trunka nuo rugpjūčio iki gegužės mėn. Prašymai priimami iki birželio mėn. pabaigos.

PASAULIO STUDENTŲ konferencija 1967 m. numatoma surengti Kanadoje, sąryšį su Montrealyje vykstančia pasauline paroda. Kanados studentų organizacija SUNAC veda atitinkamus pasitarimus.

Importuotas vanduo

Hong Kongo maisto parduotuvėse neseniai pasirodė nauja prekė — tai importuotas konservas — vanduo. Hong Konge dėl pabėgėlių gausumo gyvai jaučiamas gėlo vandens trūkumas. Miesto vandentiekiai teikia 4 valandas kas ketvirtą dieną. Importuoto vandens litras kaustuoja 30 centų ir perkamas tik turtingų žmonių, geriausių viešbučių ir restoranų.

Vyresnieji ugdo jaunučių ateitininkų kartą

Toronto jaunučių ir jaunesniųjų atkū kuopa veikia trijuose būreliuose. Vyr. moksleivės, jaunesniosios ir jaunosios dirba M. N. Pr. seselių globojamos. Prie Prisikėlimo par. veikia M. Bušinskas, retkarčiais padedamas Vyt. Biretos, su berniukais, o K. Kaknevičius Sv. Jono Kr. par. globoja berniukų ir mergaičių būrelį. Su mergaitėmis daugiausia laiko ir darbo pasvėnčia seselės — Paulė, Viktorija ir Loreta. Jie aplamai jaunieji at-kai gyvai reikiąsi savo veikla, tai M. N. Pr. seselių Vaikų Namai yra tapę tos veiklos savotiška Meka ir Medina, nes čia dažniausiai vyksta visi susirinkimai ir pasirodymai. Jei Toronto at-kai stotimi pavyzdžiū kitose vietovėse, tai nuopelnas kuopos globojė V. Kolyčienė, kuriam tenka dirbti ir su sėdriaujais, ir su jaun. at-kais. Tiesa, klesintys jaunučių veikla finansiniai kuro karto paremia sėdriaujais. Kad auga at-kai karta, rodo moksleivių kuopos pirm. Ed. Puodžiuko pavyzdys, tiek brandžių norų veikti, tiek sklandžiai lietuvių kalbos naudojimu. Kalba ir yra viena kliūčių, kurią priau-gantiesiems ir nemaciūsiems lietuviams tenka nugalėti. Dvasios vadai yra: T. Rafaelis ir kun. J. Staškevičius.

Veikimas prasideda rudenį, tęsiasi per žiemą iki pavasario. Gegužės 30 ir teko stebėti visų trijų būrelių paskutinių ir jungtinių susirinkimą M. N. Pr. seselių Vaikų Namuose prieš vasaros atostogų pradžią. Sis gausus savo programa susirinkimas įrodė, kad ir pr. sezono buvo stipriai ir plačiai veikta ir viešai pasirodė. At-kų šventės programa buvo išpildyta savomis jėgomis. K. Kaknevičiaus paruoštas ir surežisuotas vaidinimas iš partizanų gyvenimo Lietuvoje išspaudė ašaras ne tik torontiečiams, bet ir Hamiltone. Aplankytos ir kitų kolonijų ateitininkų šventės bei dišnesieji pasirodymai.

Po K. Kaknevičiaus atidromiojo žodžio ir T. Rafaelio maldos ses. Paulės buvo apdovanoti uoliausi ir pavyzdin-giausi nariai: Sv. Jono Kr. par. būrelio pirm. L. Kizaitė. Po įvykusios nelaimės ji jau baigia pasveikti. Sekantys laimingieji buvo: L. Vaitiekėnaitė, L. Smolskytė, I. Poškutė, E. Kriš-

At-kų sėdriaujį vyriausioji amžiumi narė O. Pabedinskaitė priminė laikus, kaip at-kai slapta organizavosi prieš 50 metų. Šiandien veikti galima laisvai, at-kų yra kiekviename pasaulio krašte ir garbė būti tos garbingos organizacijos nariu. Lietuvai reikia gerų at-kų, ypač šiuo metu, kai ji pavergta.

Bendrai sugiedotas at-kų himnas ir susirinkimas baigtas. Fotografas St. Dabkus padarė visos kuopos bendrą nuotrauką. Sekė kavutė — vaisės.

Susirinkimą teko apiešti su dvigubu darbo ir aukos išpūdžiu. Stebėtis reikia vyresniųjų kantrybę paruošti jaunuosius lietuviškai scenai ir naudoti lietuvių kalbą. Sunkumas matėsi jaunųjų scenos mėgėjų lūpose ir veiduose, tačiau nerūgda nugalėta, kaip kurie dalykėliai tiesiog savotiškai pakuteno klausančioj skoni, kai girdima graži lietuvių kalbos tarsena. Taip tyliai ir be didelio skerdenimosi ruošiamas ateities Lietuva. Darbas "Visa atnaujinti Kristuje" vyksta pilnu tempu.

— St. D.

John's Flooring

SENOS GRINDYS ATNAUJINAMOS IR ISLYGINAMOS.
SKAMBINTI EM 8-6575
118½ Robinson St., Toronto 3, Ont.

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS

Tel. LE 7-2815

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107

TELEFONAS EM 6-4182

Toronto

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ ROBŲ SIUVĖJA S

Parduodami vyriški kostumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

A. CZIKAS

Pardodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSOWNE AVE., TORONTO

Savaitės įvykiai

Alžirijoje vėl sukilimas. Jau yra užmušti apie 30 asmenų. Sukilimas vyko kalnuotose vietovėse ir net 12.000 kariuomenės ten buvo pasiūta sukilėlių išvalymui. Sukilimai vyksta dėl komunistų-jančio prez. Ben. Belos. Buvo pasikėsinimų ir prieš jo gyvybę.

Iš Kubos žmonės vėl bėga, kaip ir iš visų komunistinių kraštų. 37 asmenys paskutinę savaitę atvyko laiveliu į Bahamų salas, įsiekodami "laisvės, maisto ir darbo".

Cilėj eina kova tarp krikščionių demokratų ir komunistų. Prezidento rinkimai vyks rugsėjo mėn. Komunistai aiškiai rengiasi nacionalizuoti Amerikos nuosavybes, i kurias yra įdėta 700 milijono dol. Raudonieji gauna piniginių pagalbų iš kitur.

Australijos studentai demonstruoja prieš Ameriką dėl jos rasinės politikos. Prieita ir prie muštynių su policija. Yra areštuota per 30 studentų. Pati gi Australija vykdo dar griežtesnę rasinę politiką, ypač imigracijos atžvilgiu.

Amerika reaguoja į Pietų Azijos naujus įvykius: pasijutė žvalgybos lėktuvus sekti Laos komunistų judėjimą; Rusk kreipėsi į Anglijos, Rusijos ir kitas valstybes vyriausybės, pranešdamas, kad Amerika yra pasiryžusi išlaikyti seniau padarytą sutari-

ma. Rusk perspėja, kad nuolatini komunistų agresingas kaimynų užpildinėjimas privesias prie karo; Amerikos vyriausybė nepasiruošė Kongreso skirti dar \$125 mil. Pietų Vietnamo reikalams. Pietų Vietnamo laikant 16.000 karių ir visą eilę patarėjų, Amerikai tai atneša pusantro milijono dol. kasdieninių išlaidų. Prieš šiuos Amerikos žygius aštriai pasisakė Rusijos delegatas Jungtinėse Tautose.

Amerika sudarė su Rusija sutartį dėl mokslo žmonių pasikeitimo. Sutartis sudaryta dviem etapais. 55 mokslininkai iš kiekvienos pusės važinė su paskaitomis, darys tyrimus, lankys mokslo įstaigas. Klausimas, kiek rusai prisiūs šnipų?

Indonezijos, Filipinų ir Malezijos atstovai birželio pradžioje renkas į Tokijo sprestį tarpusavio reikalų, nes Sukarno atvirai rengiasi pulti Maleziją. Jis grasi-nančiai kalbėjo iškilmėse, suruoš-tose naujai brigadai, kuri skiriama kovoms su Malezija.

Rusijoj šauda žmones ir už vėną. Vienoje vėno dirbtuvėje Kazachstane buvo išieškota ar pavogta vėno už \$330.000. Eikvojimas vyko apie tris metus laiko. Susaudyta 4 asmenys.

Lenktynės Kenijoje: Raud. Kinija duoda paskolą \$14,8 mil. ir dovanų už \$3 mil.; Rusija pažadėjo duoti 200 lovų ligoninė, tekstilės dirbtuves, žuvis konservavimo ir kitas dirbtuves; Anglija šiais metais duoda Kenijai, kaip savo buv. kolonijai, \$48 mil. Neatsilieka ir JAV, per kelis metus sukišusi \$28 mil. Taip perkamos simpatijos.

V. Vokietija antroji šių metų pusę pradeda imtis realių priemonių Europos vienybei pasiekti. Nuo birželio mėn. vokiečiai pirmininkauja Europos ūkinės Bendruomenės ministerių tarybai.

Parinko Pr. Al.

VASARNAMIŲ

PASTATŲ IR INVENTORIAUS

DRAUDIMAI

P. BARAUSKO AGENTŪRA

RO 6-0811 arba RO 6-0832

Member Ontario Insurance Agents' Association

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis ekras vayzmas. Sutalsau iširusius gaus ir pradeigintus kilimus.

P. KARALIONAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, JAV-BIU IR UZSIEUO DRAUDIMO KOMPANIJOS

24 val. pat. RO 9-4612

Darbo val. RO 9-4131

Namų RO 6-7132

..ŠYPSENOS..

Korektūros klaidos
Jaunavėdė: Brangusis, ar tu nepastebėjai, kad "Namų virėjos" knygoje yra daug korektūros klaidų?

Jaunavėdys: Pastebėti nepastebėjau, bet jas visas paragavau...

Vasara Londone

Turistas, nuvargintas blogo oro Londone, kreipiasi į praeivį:

— Gerbiamasis, ar negalėtumėt man pasakyti, kada iš tikro pas jus būna vasara?

— Sunku atspėti. Pereitais metais, pavyzdžiui, turėjome ją trečiadienį...

Dabartin

VISI DIDŽIAJA NIAGAROS PUSIASALIO LIETUVIŲ ŠVENTE!!

Niagaros pusiasalio lietuviškos parapijos
15-kos metų jubilėjinė šventė įvyksta
birželio 20 d., St. Catharinėje
MERRITTON COMMUNITY CENTRE salėje.

PROGRAMOJE: TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS – HAMILTONO, TORONTO ir ROČESTERIO tautinių šokių grupės su virš šimto šokėjų.
HAMILTONO "AUŠROS VARTŲ" PARAPIJOS CHORAS ir SOLISTAS V. VERIKAITIS.

Hamiltono taut. šokių grupė "Gyvatras".

Toronto taut. šokių grupė "Gintaras"

Ročesterio taut. šokių grupė

Šventėje dalyvaus žymiausi Kanados valdžios ir Lietuvos atstovai.

Leidiny s vietoje bilieto.

Loterija ir puikiausios bufetai!

LIETUVIŠKAS ŠOKIŲ ORKESTRAS!

Pradžią 6 v.v. punktualiai.

Hamiltono Aušros Vartų par. choras su savo vadovu sol. V. Verikaitis

Mieli broliai ir sesės!

Tai Jūsų šventė! Lietuviybės šventė!
Didžiųjų lietuviybės pastangų šventė!

Nuoširdžiausiai prašome visų iki vieno, iš visų kraštų ir visų vietovių savo dalyvavimu padaryti šią šventę didžiausiu pasisekimu!

Su pagarba — Jūsų komitetas jubilėjinėi šventei ruošti

TORONTO

Toronto kronika, skautų ir ateitininkų žinios—8, studentų—6 psl.

BALTŲ FEDERACIJA dar priėmė, kad birželio 15 d., pirmadienį, 8 val. vak. Eaton auditorijoje, College St., įvyks 1941 metų birželio mėnesio įvykių minėjimas.

Garbės kalbėtoju pakviestas buv. min. pirm. J. G. Diefenbaker. Minėjime dalyvaus federacijos atstovai ir Toronto miesto burmistras. Visų trijų Pabaltijo tautų vėliavos prie City Hall plevėsuos 3 dienas.

Meninėje minėjimo dalyje lietuvių atstovaus sol. Vaclovas Verikaitis, akomp. Dalia Skrinaitė.

Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti ir prisidėti, kad Lietuvos Himnas tikrai galingai nuskaibėtų!

Baltų Federacijos prezidentas

SAVANORIAI KŪREJAI baltųjų birželio dienų paminėjimo Priskelimo par. bažnyčioje birželio 14 d. dalyvaus organizuotai ir su savo vėliava. Susirenka didžiojo salėje 10.45 v. ryto. Skiriamas valdyba

LIETUVOS GEN. KONSULAS dr. J. Žmuidzinis su ponia pėreita trečią dieną dalyvavo JAV gen. konsulo W. Park Armstrong priėmimo.

PRISIKELIMO PARAPIJOS Toronto kredito kooperatyvas pasiekė tūkanto nario. Juo yra V. Beržinskaitė, augst. mokyklos mokinė, lietuvių organizacijų narė. Dabar bankas pradeda antrąją narių toleranciją ir artėja prie milijono dolerių kapitalo.

ŠI SEKMADIENI visi Toronto lietuviai kviečiami į Londoną, Ont., kur vyksta naujosios Šiluvos Marijos parapijos bažnyčios atidarymo iškilmės. Parapiją atgaivino ir jai dabar vadovauja kun. B. Pacevičius. Iškilmų pradžią 4 v. p.p. Smulkesnių informacijų yra 4 psl.

GEROJO GANYTOJO STOVYKLA. Praėjusią savaitę įvykusiame stovyklos šabo pasitarime aptarta stovyklos tvarkymo, programų bei personalo reikalai. Šiais metais į stovyklą programą vykdymą aktyviai įsijungia sporto klubas "Vyti", pravedant stovyklą vaikams sporto bei žaidynių užsiėmimais. Stovyklai įgyta naujų reikmenų žaidimams. Konstatuota, kad programos žymiai pagyvis, išsifaltavus pagrindinė stovyklavietės žaidimų aikštė. Stovyklai vadovauti įjungia daugumoję jauni žmonės. Stovyklos mokeskis nuo vaiko \$25 už dvi savaites. Neturtingom šeimom numatoma nuolaida arba visai bus atleidžiamas nuo mokesčio. Į stovyklą registracija pradėta birželio 7 d. Stovykla pradėsima liepos 4 d., šeštadienį, ir veiks iki rugpjūčio 2 d.

ST. PRAKAPAS nuo pėreito nr. perėmė iš St. Dargio "T2" komercinių skelbimų tvarkymą.

Išnuomojamas kambarys su baldais Bloor — Dovercourt rajone. Skambinti LE 3-6714.

Nuo liepos 4 d. High Parko rajone išnuomojamas 4 kambarių butas 1-me augšte su kiemu ir rūsiu už žemą kainą. Salysa — namo priežiūra. Tel. RO 6-1563.

VAIKŲ KONGRESAS

Mokyklinio amžiaus vaikų kongresui, įvykstančiam birželio 27 d., šeštadienį, Woodbridge miestelyje, 20 mylių nuo Toronto, pasiruošimo darbai eina prie galo. Kongrese numatyta programa: iškilmingos pamaldos Woodbridge bažnyčioje, padėjimas vainiko prie paminklo žuvusiems ir meninė programa. Programą išpildys parapijų bei paskirų kolonijų vienetai. Kadangi šiais metais vaikų sąskrydis vyksta užmiesty, rengėjų mintis galima daugiau laiko skirti užbaigiamajam programos punktui: piknikui gamtoje, kur paskiros vaikų grupės, vadovaujamos specialių vadovų, turės žaidimus, dainas ir vašes. Kongreso komitetas maloniai prašo galimai daugiau vaikų iš įvairių vietovių atvežti į iškilmės specialiais autobusais ar privačiais automobiliais. Tikslus kongreso vietovės nusakymas tilps lietuviškoje spaudoje, o taip pat specialiai atspausdintuose lapeliuose, kurie šiomis dienomis išsiuntinėjami parapijoms.

KUN. L. JANKUS, BALFO reikalų ved. iš Brooklyno į Toronto atvykęs į Kanados lietuvių vaikų kongresą birželio 27 d. Svečias pamaldų metu pasakys pamokslą. Ta pačia proga į kongresą susirinkusiems suaugusiems BALFO reikalų vedėjas padarys specialų pranešimą.

Išnuomojamas šviesus izoliuotas vasarnamas Springhurst, sekanti gatvė nuo lietuvių bažnyčios. Skambinti tel. LE 1-5982, nuo 3 iki 7 v. v.

Nuo rugpjūčio 3 d. išnuomojamas į pensiją išėjusio daktaro kabinetas (tinka ir dantų gydytojų), prie gero susisiekimo — Bloor ir Runnymede rajone. Tel. RO 6-1563.

Reikalingi DARBININKAI tabako ir mėsiane ūkyje — vedusių pora ar viengungis vyras; atskiras namas, atlyginimas pagal susitarimą. Kreiptis: K. Ratavičius, R.R. 1, Otterville, Ont., tel. 879-6743.

Išnuomojamas didelis KAMBARYS High Parko rajone — su arba be baldų. Galima naudotis virtuve. Skambinti po 6 val. v. tel. RO 7-4917.

KUN. DR. PR. GAIDA, "Tėviškės žiburio" redaktorius, po operacijos ir ilgesnio gydymosi grįžo prie redakcijos stalo.

ATEITININKŲ STOVYKLON, kuri vyks nuo liepos 19 iki rugpjūčio 2 d., priimami berniukai ir mergaitės 12-18 m. amž. Daugiau informacijų Atkų žiniose 8 psl.

PRAEITA SEŠTADIENI Priskelimo par. bažnyčioje sutuokta buv. Studentų S-gos pirm. Stasys Vaštokas ir Eugenija Vitaitė, kuri moterystės ryšį palaikino kun. J. Staškevičius. Mūsų metu vargonavo kun. B. Jurksas, smuiku grojo prof. St. Kairys. Vaisės įvyko Odd Fellow Temple salėje. Jų metu pareikšta daug sveikinimų žodžių, raštų ir telegramomis, tarp kurių buvo ir Sv. Tėvo palaiminimas. Dal.

SPRINGHURST vasarvietėje išnuomojami su atskiru įėjimu kambariai visam vasaros sezonui, arba savaitėms. Tel. LE 7-4889 arba teirautis vietoje — Lyndale maisto parduotuvėje Springhurst Beach, Byrnes Ave.

ROYAL - LONDON & LANCASHIRE
APDRAUDOS BENDROVĖS
yra atstovaujamos:
Adamonis Insurance Agency Inc.

Quebec Insurance Brokers
Associates nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472

GAISRAS — AUTOMOBILIAI
ATSAKOMYBĖ — GYVYBĖ
Tikslus ir greitas pataravimas
Sąskaitos "Lite" Nr. D-752

District Estate Brokers Inc.
Montreal Real Estate Board nariai
3907 Rosemont Blvd.
TEL. 722-2472

NAMAI, ŽEMĖ, PASKOLOS
A. GRAZYS 739-9328
J. JASUTIS — LA 2-7879
M. ROTH — RE 7-9353

10 METŲ PATIRTIS

TAUPYK IR SKOLINKIS "LITAS" savo Kredito Kooperatyve

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827
Santaukos apdraustos vienu milijonu dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaukos iki \$2000 išmokamos dvigubą sumą. Už depozitus mokama 4%, už sėrus — 4.5%. Už asmenines paskolas imama 7.6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6.5%. Pigus paskolų draudimas skolinio mirties ir invalidumo atvejais.

BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve — sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 val.; dienų — antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį nuo 10 iki 11 val.; vakarais — trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 val. Sv. Kazimiero parapijos salėje: sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.30 val. 3907 Rosemont Blvd. (tel. 722-2472) trečiadienį, 7-9 v.v. ir penktadieniais 1-6 val. ir nuo 7-9 val. vak.

MONTREAL

ZIAURIŲJŲ TREIMŲ Pabaltijos valstybės minėjimas — bažnytinis koncertas įvyks birželio 14 d., 5 v. p.p., St. Matthew anglikonų bažnyčioje, Dufferin Rd. ir Snowdown g-vių kampas. Koncertą ruošia estai sekančia programa: estų kunigo žodis, vargonų muzika, estų choras, latvių choras, op. sol. E. Kardelienė, Aušros Vartų par. choras, vad. p. Ambrozaičio. Prašome tautiečius truputį anksčiau grįžti iš vasarviečių ir dalyvauti minėjime. Seimelio prezidiumas

SV. KAZIMIERO PAR. ŽINIOS

Pr. sekmadienį, birželio 7 d., jaunučių choras užbaigė giedojimą 10 val. Mišiose. Choras paleistas atostogų iki rugsėjo mėn. Ta proga kleb. kun. dr. F. Jucevičius suruošė puikius pusryčius, kuriuose dalyvavo ne tik vaikų choras, bet ir visi tėvai bei svečiai. Padėkoto vaikams, tėvams, mokytojams ir chorvedei už gražų giedojimą ir prašytą vėl visų susirinkti rudenį. Vaikai apdovanoti skaniais saldumynais. Choras, atsidėkodamas savo klebonui už globą ir vašes, jam pagiedojo ilgiausią metų ir dar daug gražių dainelių. Skanias vašes paruošė mūsų nenuilstamos ponios, vadovaujamos J. Gabrusevičienės.

Birželio 20 d. Sv. Kazimiero salėje bus mokslo metų užbaigimo vaisės jaunimui su įvairia programa ir šokiais. Gros puikus orkestras. Visi tėvai prašomi paraginti savo jaunimą, kad ateitų į šį pobūvį. Pradžią 8 v.v.

Birželio 21 d. liet. seštadienį mokyklos tėvų komitetas ruošia didelę gaudynę. Bus pamaldos. Po pamaldų idomios pramogos, kaip vaikams taip ir suaugusiems. Veiks bufetas. Visi Montreali lietuviai kviečiami dalyvauti toje gaudynėje ir tuo prisidėti prie lietuvių liet. seštadienį mokyklos. Gaudynė įvyks p. Skriubių ūkyje.

Birželio 28 d. Sv. Kazimiero par. komitetas ruošia šaunią gaudynę. Prašome tą datą prisiminti. E. N.

AUSROS VARTŲ PAR. ŽINIOS

Pakrikštytas J. ir M. Kazenevičių sūnus.

Sv. Onos dr. ja paaukojo \$100 parapijos virtuvės indų išlaidoms padengti. Taip pat paskyrė \$35 iš kortų

vakaro pelno. Prašome ir kitas draugijas prisidėti.

J. Lingaičiui dėkojame už priekinio bažnyčios įėjimo grindinio su-tvarkymą.

Keičiantieji adresus prašomi pranešti klebonijai.

Užpr. sekmadienį rinkliava \$215.

AUGUSTUŠIUS MOKSLUS baigusiu siemet gana gausu. Humanitarinius mokslus baigė Regina Petėraitytė-Lesard, farmacija — Giedrė Masevičiūtė — Ambrazaitienė, meno akademiją — Danutė Aneliūnaitė, odontologiją — Juozas Ambrazaitis, inžineriją — E. Matulevičius. Yra tur būt ir daugiau, bet atitrukę nuo lietuvių kolonijos gyvenimo ir tik iš lietuviškai skambančių pavardžių atpažįstami.

STUDENTAI rodos visur ir visada buvo pats judriausias elementas. Atostogų metu ekskursijos, stovyklos ir darbas visuomeninėse organizacijose daugelio studentų laiką užima. Nemaža dalis ir duoną vasaros metu ateinantiesiems metams sau pelyndavosi. Ši paskutinė ypatybė ne tik yra išlikusi išsilvijos studentų tarpe, bet iki krastututumo išėjusi. Vasaros metu "palikimas duoną" jau ir gimnazistai ir vaikai tėvų, kurie tikrai neturi piniginių sunkumų. Dėl to nukečia ne tik jaunimo stovyklos, kur studentams kaip, rados, gera proga pasireikšti, bet, tur būt, nukentėta ir akademinių pasirošimas. Būtų idomu šio reikalo išgirsti mūsų pedagogų ir sociologų nuomonę.

LIETUVIŠKAS RADIO pusvalandis bus girdimas ateinantį sekmadienį, birželio 14 d., per CFMB bangą 1410. Džiugu, kad pusvalandis praplečiamas ir bus girdimas kiekvieną sekmadienį nuo paties laiku. Ateity tikimasi išgauti patogesnę laiką. Per pusmetį lietuviškas radio, rados, sustiprėjo ir galutinai įspilietino. Vedėjas L. Stankevičius pakviečia vis naujus žmones programoms pajavairinti. Paskutinį kartą girdėjome išraiškos šoko šokėjų Birutę Vaitkūnaitę-Nagienę, kuri klausytojus supažindino su šio šoko menu ir pasipažinojo savo kaip šokėjos ir chorografo darbus ir sumanymus.

AV PAR. SALES gerinimas nuperkant geresnius indus ir kitus reikmenis pradžingino ne tik parapijiečius, bet ir visus Montrealeo lietuvius. Klebonas yra pažadėjęs rudenį salę naujai išdėžyti ir daugiau statų bei kėdžių nupirkti. Tas ne tik palengvins organizuojant įvairius parengimus, bet ir jaukesnes patalpas turėsime. Šiapus taip, šioj salėj koncentruojasi didžiulė kultūrinio kolonijos gyvenimo, tad ir patalpa ir įrengimai tam turėtų atitikti.

TEVAS B. MARKAITIS, SJ, Tėvų jėzuitų vyresnysis, lankydamsis AV parapijoje iš Čikagos, turėjo pasitarimus su vietos organizacijų atstovais

įvairiais parapijos reikalais. Laukiama, kad ir sklypo pirkimas prie bažnyčios pajudės iš vietos.

SKAUTISKO JAUNIMO STOVYKLOS reikalu reikiamas nepasitenkinimas, kad stovyklos mokeskis visiems vienodas, nedaroma nuolaidų, kur iš vienos šeimos stovyklauja keletas vaikų. Kritikuojama ir reikalavimas paduoti prašymus raštu neišgalintiems nustatyto mokesčio sumokėti. Tačiau pažvelgus į šį reikalą iš kitos pusės, stovyklos rengėjų nusistatymas visiška tikslus. Pavienių šeimų uždavimai vidutiniškai svyruoja tarp \$60 ir \$150 savaitė. Jei pirmoji šeima išgali 1 vaiką pasiusti stovyklon, tai antroji neturėtų didesnio vargo apmokėti pilną kainą ir už 3 vaikus. Gi raštiškas prašymas — tai ne išmaldos, bet lietuviško solidarumo, apie kurį taip dažnai girdim, reikalas. Svarbu, kad nuo didesnis skaitis mūsų vaikų galėtų lietuviškoj aplinkoj praleisti porą savaitę.

"LITO" valdybos ir komisijų posėdis kviečiamas pirmadienį, birželio 15 d., 7.30 v.v., banko patalpose, 1465 De Seve St.

SVARBUS PRANEŠIMAS NARIAMS. Pagal paskutiniojo metinio susirinkimo nutarimą nuo šių metų birželio 30 d. dividendai už indelių (šėrų) sąskaitas bus skaičiuojami tik kartą per pusmetį, todėl to pusmečio laikotarpyje išimtos arba idėtos sumos iki galo metų neduos dividendų. Ryšium su tuo visi nariai prašomi atitinkamai perkloti savo santaupas, būtent:

1. Perkelti iš indelių sąskaitų į einamąsias sąskaitas tas sumas, kurių nenumatoma išlaikyti iki galo metų, kadangi už ein. s-tas 4% palūkanų skaičiuojami kas mėnesį. Ir priešingai, kas nori daugiau turėti pinigų indelių s-tose, iki šio mėn. galo visų reikia perkelti iš ein. s-tos į indelių s-tas, už kurias mokama 4.5% dividendų.

Perkėlimus galima daryti betkurio metu per visą šį mėnesį, nenustojant dividendų ar palūkanų, kadangi jie bus surašyti birželio 30 d. data.

2. Naujas santaupas po liepos 1 d. patartina dėti į ein. s-tas, net jeigu jos skirtos pastoviam laikymui "Lito", tokiu atveju jas perkeltiant į indelių s-tas gale metų. Šiapus darant jos duos 4% palūkanų ein. s-tose, taigi tik \$2.50 mažiau ar \$1000 per pusmetį, lyginant su indelių sąskaitomis.

3. Naujiems nariams ir toliau dividendai ir palūkanos už jų santaupas bus mokami nuo sekantio mėn. 1 d. po sąskaitų atidarymo.

Sitais reikalais artimoje ateityje visi nariai, kurie dar neturi ein. s-tų, gaus "Lito" aplinkraščių ir ein. s-tų knygtes. Jų gavimas nereiškia sąskaitos atidarymo ir iš jų negalima rašyti čekių kol narys nėra nieko į ją įdėjęs arba pervedęs iš savo indelių sąskaitos.

Pr. R.

PILLERS VENGRIŠKA IR VOKIŠKA SALAMI
vienas svaras 79 centai.

Taipgi turime didelį pasirinkimą įvairių šviežių, rūkytų mėsų, paukštienos, importinių maisto gaminių, šviežių daržovių ir vaisių. Be to, pas mus gausite lietuviškų sūrų, palaido sviesto, gardžių silkų ir šviežių, jaunų poršiukų.

PARKSIDE MEAT MARKET

335 RONCESVALLES AVE.

Telefonas LE 5-1258

Savininkai Edvardas ir Irena Punkriai